

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 18.6.2024
C(2024) 3948 final

ANNEX

ANNESS

tal-

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

L-approvazzjoni tal-kontenut tal-abbozz ghal

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji Gwida dwar l-ghajjnuna mill-Istat ghat-Trasport fuq l-art u multimodali

ANNESS

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji Gwida dwar l-ghajnuna mill-Istat ghat-trasport fuq l-art u multimodali

ABBOZZ

WERREJ

1.	Introduzzjoni	3
1.1	Il-kuntest ġenerali.....	3
1.2	L-ghan ta' dawn il-Linji Gwida.....	6
1.2.1	Is-settur ferrovjarju	9
1.2.2	Is-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni	12
1.2.3	Is-settur tat-trasport multimodali.....	13
2.	Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet	15
2.1	Kamp ta' applikazzjoni	15
2.2	Definizzjonijiet.....	18
2.3	L-istruttura tal-Linji Gwida.....	23
3.	Mizuri mhux soġġetti għal notifika.....	23
4.	Għajnuna li tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport	24
4.1	Kundizzjonijiet ġenerali ta' kompatibbiltà.....	24
4.1.1	Kundizzjonijiet ewlenin ta' kompatibbiltà	25
4.1.2	Konformità ma' dispożizzjonijiet oħra tad-dritt tal-Unjoni	28
4.1.3	Akkumulazzjoni	28
4.1.4	Trasparenza	28
4.2	Kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà għal kategoriji speċifiċi ta' għajnuna għall-koordinament tat-trasport.....	30
4.2.1	Għajnuna operatorja	30
4.2.2	Għajnuna għall-investiment	37
5.	Għajnuna li tirrappreżenta rimborż għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku fis-settur tal-merkanzija bil-ferrovija	56
5.1	Dispożizzjonijiet ġenerali.....	56
5.2	Servizz ġenwin ta' interess ekonomiku ġenerali.....	57
5.3	Il-htieġa ta' att ta' inkarigu li jispeċifika l-obbligi ta' servizz pubbliku u l-metodi għall-kalkolu tal-kumpens.....	59
5.4	It-tul tal-perjodu ta' inkarigu.....	59

5.5	Konformità mad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea u d-Direttiva dwar it-Trasparenza	59
5.6	Konformità mar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku.....	59
5.7	Nuqqas ta' diskriminazzjoni.....	60
5.8	L-ammont tal-kumpens	60
5.9	Rekwiziti addizzjonali li jistgħu jkunu meħtieġa biex jiġi żgurat li l-ghajnuna ma tolqotx hażin l-interessi ġenerali tal-UE.....	61
5.10	Trasparenza	61
5.11	Kundizzjonijiet u obbligi marbuta mad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni.....	61
6.	Flussi finanzjarji f'impriżi ferrovjarji integrati vertikalment	61
7.	Pjan ta' evalwazzjoni <i>ex post</i>	63
8.	Ir-rappurtar u l-monitoraġġ	65
9.	Applikazzjoni	65
10.	Reviżjoni	66
Anness I.....		67
Anness II		70

1. INTRODUZZJONI

1.1 Il-kuntest generali

1. Il-ħolqien ta' suq komuni tat-trasport huwa mira li ilha għal żmien twil tal-Unjoni Ewropea (UE), promoss mil-liberalizzazzjoni. B'mod partikolari, fl-UE, is-servizzi tat-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni ġew liberalizzati bis-siġħ mis-snin 90 ⁽¹⁾ u s-servizzi tat-trasport ferrovjarju wkoll ġew liberalizzati gradwalment matul dawn l-aħħar deċennji ⁽²⁾.
2. Bejn l-2001 u l-2016, il-koleġiżlaturi tal-Unjoni adottaw erba' pakketti leġiżlattivi dwar is-servizzi tat-trasport ferrovjarju bl-għan li gradwalment jifih s-swieq tas-servizzi tat-trasport ferrovjarju għall-kompetizzjoni, kemm għat-trasport tal-merkanzija kif ukoll għat-trasport tal-passiġġieri. Is-suq tal-merkanzija bil-ferrovija nfetħ għall-kompetizzjoni fil-15 ta' Marzu 2003 fuq in-network trans-Ewropew tal-merkanzija bil-ferrovija ⁽³⁾, fl-1 ta' Jannar 2006 għall-merkanzija internazzjonali fuq in-network kollu fil-livell Ewropew ⁽⁴⁾ u fl-1 ta' Jannar 2007 għall-kabotaġġ tal-merkanzija bil-ferrovija ⁽⁵⁾. Is-suq tal-passiġġieri tal-ferrovija nfetħ għall-kompetizzjoni fl-2010 għat-trasport internazzjonali ⁽⁶⁾ biss u mbagħad kompletament fl-2019, wara l-adozzjoni tar-“raba' pakkett ⁽⁷⁾ferrovjarju” maħsub biex tkun kompluta ż-Żona Ferrovjarja Unika Ewropea stabbilita bid-Direttiva 2012/34/UE (id-“Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea”)⁽⁸⁾. Ir-raba' pakkett ferrovjarju dahhal diversi miżuri inkluż id-dritt ġenerali għall-imprizi ferrovjarji⁽⁹⁾ stabbiliti fi Stat Membru wieħed li joperaw kull tip ta' servizzi ta' trasport

⁽¹⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3921/91 tas-16 ta' Diċembru 1991 li jistabbilixxi l-kundizzjonijiet li taħthom daww it-trasportaturi li mhumieq residenti jistgħu jittrasportaw merkanzija jew passiġġieri permezz ta' passaġġi fuq l-ilma interni ġewwa Stat Membru (ĠU L 373, 31.12.1991, p. 1), applikabbli mill-5 ta' Jannar 1992, jibni fuq il-prinċipji ġenerali ta' trattament ugwali u l-libertà li jiġu pprovduti servizzi, li permezz tagħhom trasportaturi mhux residenti jenħtieġ li jithallew iwettqu s-servizzi tat-trasport nazzjonali (“kabotaġġ”) f'passaġġi fuq l-ilma interni fl-Unjoni Ewropea. Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3921/91 tas-16 ta' Diċembru 1991 li jistabbilixxi l-kundizzjonijiet li taħthom daww it-trasportaturi li mhumieq residenti jistgħu jittrasportaw merkanzija jew passiġġieri permezz ta' passaġġi fuq l-ilma interni ġewwa Stat Membru (ĠU L 373, 31.12.1991, p. 1), applikabbli mit-2 ta' Awwissu 1996, introduċa regoli komuni li jirregolaw il-libertà li jiġu pprovduti servizzi għall-passaġġi fuq l-ilma interni internazzjonali.

⁽²⁾ L-ewwel inizjattiva leġiżlattiva fil-bidu tas-snin 90 irriżultat fl-adozzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 91/440/KEE tad-29 ta' Lulju 1991 dwar l-iżvilupp tal-linji tal-ferroviji tal-Komunità (ĠU L 237, 24.8.1991, p. 25) li l-Istati Membri kellhom jittrasponu sal-1 ta' Jannar 1993.

⁽³⁾ L-Artikolu 10(3) tad-Direttiva 2001/12/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Frar 2001 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 91/440/KEE dwar l-iżvilupp tal-ferrovija tal-Komunità (ĠU L 75, 15.3.2001, p. 1).

⁽⁴⁾ L-Artikolu 1(2)(a) tad-Direttiva 2004/51/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 91/440/KEE dwar l-iżvilupp tal-linji tal-ferroviji tal-Komunità (ĠU L 164, 30.4.2004, p. 164).

⁽⁵⁾ Ara n-nota (4) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁶⁾ Id-Direttiva 2007/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2007 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 91/440/KEE dwar l-iżvilupp tal-linji tal-ferrovija tal-Komunità u d-Direttiva 2001/14/KE dwar l-allokazzjoni ta' kapaċità ta' infrastruttura tal-ferroviji u t-tqegħid ta' piżijiet għall-użu ta' infrastruttura tal-ferroviji (ĠU L 315, 3.12.2007, p. 44) fethet il-kompetizzjoni għat-trasport internazzjonali tal-passiġġieri bil-ferrovija, b'effett mill-1 ta' Jannar 2010.

⁽⁷⁾ Ir-Raba' Pakkett Ferrovjarju huwa sett ta' sitt testijiet leġiżlattivi mfassla biex ikun komplut is-suq uniku għas-servizzi ferrovjarji. Ara https://ec.europa.eu/transport/modes/rail/packages/2013_en.

⁽⁸⁾ Id-Direttiva 2012/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Novembru 2012 li tistabbilixxi żona ferrovjarja unika Ewropea (ĠU L 343, tal-14 ta' Diċembru 2012, p. 32) li tikkonsolida u tħassar b'effett mis-17 ta' Ġunju 2015 id-Direttiva 91/440/KEE, kif emendata bid-Direttiva 2001/12/KE u d-Direttiva 2004/51/KE, u d-Direttiva 2007/58/KE b'effett mis-17 ta' Ġunju 2015.

⁽⁹⁾ Kif definit fl-Artikolu 3(1)(1) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea, ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

ta' passiġġieri fl-Unjoni Ewropea (b'xi limitazzjonijiet) ⁽¹⁰⁾ u l-prinċipju ta' sejhiet għall-offerti mandatorji ta' kuntratti għal servizz pubbliku ferrovjarji ⁽¹¹⁾.

3. Il-ftuħ tas-suq ferrovjarju jirrikjedi kundizzjonijiet ekwi, b'mod partikolari bejn l-imprizi privati u pubbliċi, biex iwassal għal kompetizzjoni effettiva. Meta l-operaturi stabbiliti ferrovjarji jkunu integrati vertikalment u huma proprjetà pubblika, ir-rifinanzjament intragrupp b'kundizzjonijiet mhux tas-suq jista' jfikkil il-kompetizzjoni, anke minhabba li dan jiskoraġġixxi d-dhul fis-suq. Għalhekk, il-qafas legali li jirregola t-tranzazzjonijiet finanzjarji f'kumpaniji pubbliċi u integrati vertikalment fis-settur ferrovjarju jrid jiġi rrispettat u infurzat kif xieraq.
4. Huwa meħtieġ ukoll li jiġu żgurati kundizzjonijiet kompetittivi ġusti għall-promozzjoni tal-kompetizzjoni bejn modi differenti tat-trasport, filwaqt li jitqiesu l-livelli differenti ta' aspetti esterni (pożittivi u negattivi) tal-modi differenti tat-trasport ⁽¹²⁾. Settur tat-trasport sostenibbli huwa kruċjali biex tiġi żgurata l-konnettività madwar l-Ewropa, titrawwem il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali f'konformità mal-Artikoli 170 u 174 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("it-Trattat") u biex jintlaħqu l-għanijiet klimatiki tal-UE.
5. Fil-White Paper tagħha tal-2011 dwar it-trasport ⁽¹³⁾, il-Kummissjoni stabbiliet mira ta' tnaqqis ta' 20 % fl-emissjonijiet tat-trasport bejn l-2008 u l-2030 ⁽¹⁴⁾, u tnaqqis ta' mill-anqas 60 % bejn l-1990 u l-2050. Fil-Komunikazzjoni tagħha tal-2016 intitolata *Strategija Ewropea għal Mobbiltà b'Emissjonijiet Baxxi* ⁽¹⁵⁾ l-Kummissjoni pproponiet miżuri biex taċċellera d-dekarbonizzazzjoni tat-trasport Ewropew. Il-Patt Ekoloġiku Ewropew ippreżentat mill-Kummissjoni fl-2019 ⁽¹⁶⁾ kellu l-għan li jittrasforma lill-UE f'soċjetà ġusta u prosperuża b'ekonomija moderna, effiċjenti fir-rizorsi u kompetittiva, fejn ma jkunx hemm emissjonijiet netti ta' gassijiet serra sal-2050 ⁽¹⁷⁾. Għal dak l-għan, il-Kummissjoni stabbiliet il-mira li jitnaqqsu l-emissjonijiet netti ta' gassijiet serra b'mill-anqas 55 % sal-2030 apparagun tal-livelli tal-1990 ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁰⁾ Id-Direttiva (UE) 2016/2370 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 li temenda d-Direttiva 2012/34/UE fir-rigward tal-ftuħ tas-suq tas-servizzi tat-trasport domestiku tal-passiġġieri bil-ferrovija u l-governanza tal-infrastruttura ferrovjarja (ĠU L 352, 23.12.2016, p. 1) tat lill-imprizi ferrovjarji aċċess għan-networks ferrovjarji nazzjonali mill-1 ta' Jannar 2019 fil-hin għall-iskeda operattiva li tibda fl-14 ta' Diċembru 2020.

⁽¹¹⁾ Ir-Regolament (UE) 2016/2338 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1370/2007 fir-rigward tal-ftuħ tas-suq għas-servizzi tat-trasport domestiku tal-passiġġieri bil-ferrovija (ĠU L 354, 23.12.2016, p. 22) introduċa l-obbligu li jingħataw kuntratti għal servizz pubbliku b'mod kompetittiv mit-3 ta' Diċembru 2019, b'perjodu ta' tranżizzjoni li jintemm fl-24 ta' Diċembru 2023.

⁽¹²⁾ Il-politika komuni tat-trasport trid issegwi wkoll l-oġettivi ambjentali stabbiliti mit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("it-Trattat"). L-Artikolu 11 tat-Trattat jistipula li "Il-htigijiet għall-harsien tal-ambjent għandhom ikunu integrati fid-definizzjoni u l-implimentazzjoni tal-politika u l-attivitajiet tal-Unjoni, partikolarment bl-għan li jinkoraġixxu żvilupp sostenibbli".

⁽¹³⁾ *Pjan direzzjonali għal Zona Unika Ewropea tat-Trasport – Lejn sistema tat-trasport kompetittiva u li tuża r-rizorsi b'mod effiċjenti*, COM(2011) 144 finali, 28.3.2011, il-punt 6.

⁽¹⁴⁾ Bl-esklużjoni tat-trasport marittimu internazzjonali, li għalih fittxet tnaqqis ta' 40 % fl-emissjonijiet bejn l-2005 u l-2050.

⁽¹⁵⁾ COM(2016) 501 final, 20.7.2016.

⁽¹⁶⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *Il-Patt Ekoloġiku Ewropew*, COM(2019) 640 final, 11.12.2019.

⁽¹⁷⁾ Ara n-nota (16) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁸⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *It-tishih tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030 - Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna*, COM(2020) 562 final, 17.9.2020.

6. F'Diċembru 2020, wara l-pubblikazzjoni tal-Evalwazzjoni tal-White Paper Pjan direzzjonali għal Żona Unika Ewropea tat-Trasport – Lejn sistema tat-trasport kompetittiva u li tuża r-riżorsi b'mod effiċjenti ⁽¹⁹⁾, il-Kummissjoni pprezentat l-Istrateġija għal Mobbiltà Sostenibbli u Intelliġenti tagħha – “SSMS” ⁽²⁰⁾. Din l-istrateġija stabbiliet pjan direzzjonali biex it-trasport Ewropew jitleqq fit-triq it-tajba għal futur sostenibbli u intelliġenti, abbażi tas-sejbiet tal-White Paper tal-2011 dwar it-trasport. Ix-xenarji li jservu ta' bażi għall-istrateġija, li jirriflettu dawk li jappoġġjaw il-pjan dwar il-mira klimatika għall-2030, juru li l-kombinazzjoni tal-miżuri ta' politika proposti tista' twassal għal tnaqqis ta' 90 % fl-emissjonijiet tas-settur tat-trasport sal-2050. Il-pakkett ta' proposti legiżlattivi “lesti għall-mira ta' 55 %” ⁽²¹⁾ huwa maħsub biex jappoġġja l-ilħuq ta' dawk il-miri billi jippromwovi, fost l-oħrajn, forom aktar nodfa tat-trasport u ta' fjuwils tat-trasport biex l-UE titqiegħed fit-triq it-tajba lejn in-newtralità klimatika sal-2050 ⁽²²⁾.
7. L-għan tal-UE li tilhaq in-newtralità klimatika sal-2050 ma jistax jintlaħaq mingħajr trasformazzjoni ekoloġika u diġitali fundamentali tal-modi kollha tas-settur tat-trasport Ewropew.
8. Is-settur tat-trasport huwa responsabbli għal madwar kwart tal-emissjonijiet kollha ta' gassijiet serra prodotti mill-attività tal-bniedem fl-UE u huwa wieħed mill-kawżi ewlenin tat-tniġġis tal-arja. It-trasport joħloq ukoll aspetti esterni negattivi oħra (bħat-tniġġis akustiku, l-inċidenti u l-kongestjoni) li mhumix ikkunsidrati biżżejjed fl-ispejjeż tal-utenti tat-trasport eż. b'mod partikolari għat-trasport bit-triq u bl-ajru. Għalhekk, hemm bżonn azzjoni deċiżiva biex aktar traffiku jinbidel f'forom ta' trasport aktar sostenibbli u biex jiġi ottimizzat ir-rendiment tal-ktajjen loġistiċi multimodali ⁽²³⁾. L-ekoloġizzazzjoni tas-settur tat-trasport hija appoġġjata minn diversi inizjattivi regolatorji, b'mod partikolari inizjattivi li għandhom l-għan li joħolqu network komprensiv Trans-Ewropew tat-Trasport ⁽²⁴⁾, li jiffaċilitaw it-trasport ⁽²⁵⁾ fuq passaġġi tal-ilma interni u li jirvedu d-Direttiva dwar it-Trasport Ikkombinat ⁽²⁶⁾. Biex jintlaħqu dawk il-miri ta' ekoloġizzazzjoni, huma meħtieġa investimenti kbar. Il-politika tal-kompetizzjoni, speċjalment ir-regoli dwar l-għajjuna mill-Istat, għandhom rwol importanti sabiex l-UE tkun tista' tissodisfa l-oġettivi ta' politika tagħha tal-Patt Ekoloġiku meta s-suq waħdu ma jkollux biżżejjed mezzi jew inċentivi biex jintlaħqu dawk l-oġettivi (ara l-punt 13) peress li jiggwidaw l-azzjonijiet tal-Istati Membri biex jindirizzaw il-fallimenti rilevanti

⁽¹⁹⁾ SWD (2020) 0410 final, 10.12.2020.

⁽²⁰⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, “*Strateġija għal Mobbiltà Sostenibbli u Intelliġenti – inqiegħdu t-trasport Ewropew fit-triq it-tajba għall-futur*”, COM(2020) 789 final, 9.12.2020.

⁽²¹⁾ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, “*Lesti għall-Mira ta' 55 %*”: *Nilhqu l-Mira Klimatika tal-UE għall-2030 fi Triqna lejn in-Newtralità Klimatika*, COM(2021) 550 final, 14.7.2021.

⁽²²⁾ It-Taqsima 2.2.2. tal-Komunikazzjoni msemmija fin-nota (21) f'qiegħ il-paġna .

⁽²³⁾ Ara n-nota (20) f'qiegħ il-paġna.

⁽²⁴⁾ Il-politika tan-network trans-Ewropew tat-trasport (il-“politika TEN-T”) hija bbażata fuq ir-Regolament (UE) Nru 1315/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar Linji Gwida tal-Unjoni għall-iżvilupp tan-network trans-Ewropew tat-trasport u li jhassar id-Deciżjoni Nru 661/2010/UE (ĠU L 348, 20.12.2013, p. 1). Dan ir-regolament bħalissa qed jiġi rivedut sabiex in-network isir aktar sikur, aktar sostenibbli, aktar rapidu u aktar konvenjenti għall-utenti tiegħu.

⁽²⁵⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *NAIADES III: It-tishih tat-trasport fl-ilmijiet navigabbli interni Ewropej li jibqa' validu fil-futur*, (COM(2021) 324 final, 24.6.2021).

⁽²⁶⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 92/106/KEE tas-7 ta' Diċembru 1992 dwar l-istabbiliment ta' regoli komuni għal ċerti tipi ta' trasport ikkombinat ta' merkanzija bejn l-Istati Membri (ĠU L 368, 17.12.1992, p. 38).

tas-suq, filwaqt li jiżguraw li l-appoġġ finanzjarju pubbliku ma jaffettwax bla bżonn il-funzjonament tas-suq intern.

9. L-iżgurar tal-moviment mingħajr interruzzjoni tal-merkanzija u tal-passiġġieri bejn in-networks u l-modi tat-trasport nazzjonali (“l-interoperabbiltà”) huwa objettiv ġenerali tal-politika tat-trasport tal-UE, li jikkontribwixxi għall-kisba tal-oġġettivi ewlenin tal-UE ⁽²⁷⁾. It-trasport sar globali fid-daqs, kemm f’termini tan-networks użati mill-passiġġieri u għall-merkanzija, li qed isiru dejjem aktar transfruntiera, kif ukoll f’termini tal-modi tat-trasport involuti, peress li l-vjaġġi aktar qed jgħaqqdu soluzzjonijiet differenti ta’ trasport. Madankollu, il-konnessjoni tan-networks u l-modi tat-trasport madwar l-Unjoni Ewropea għadha mxejjla minn ostakli regolatorji u tekniċi. Hemm bżonn ta’ investimenti kbar fl-interoperabbiltà biex tkun kompluta ż-Żona Unika Ewropea tat-Trasport u biex iċ-ċittadini u n-negozji tal-UE jkunu jistgħu jieħdu l-benefiċċji kollha minn zona tat-trasport interkonnessa. Huma meħtieġa wkoll investimenti sostanzjali għall-varar ta’ infrastrutturi diġitali, b’mod partikolari kopertura mingħajr interruzzjonijiet b’infrastruttura ta’ konnettività tal-5G tul il-kurituri ewlenin tat-trasport fl-Ewropa, li jappoġġjaw firxa wiesgħa ta’ servizzi u livelli oġġla ta’ awtomatizzazzjoni f’applikazzjonijiet differenti ta’ mobbiltà ⁽²⁸⁾. Dan huwa objettiv importanti tal-Istrateġija għal Mobbiltà Sostenibbli u Intelligenti (SSMS, Sustainable and Smart Mobility Strategy) għal trasformazzjoni diġitali ta’ suċċess tal-Unjoni Ewropea sal-2030.

1.2 L-ghan ta’ dawn il-Linji Gwida

10. Sabiex jiġi evitat li l-għajnuna mill-Istat twassal għal distorsjoni jew theddida ta’ distorsjoni għall-kompetizzjoni fis-suq intern u taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri, l-Artikolu 107(1) tat-Trattat jistabbilixxi l-prinċipju li l-għajnuna mill-Istat hija pprojbata. Bħala eċċezzjoni, fis-settur tat-trasport fuq l-art ⁽²⁹⁾, l-Artikolu 93 tat-Trattat jistipula li l-għajnuna għall-koordinament tat-trasport fuq l-art u għat-twettiq ta’ ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta’ servizz pubbliku hija kompatibbli mat-Trattati.
11. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li l-Artikolu 93 tat-Trattat jirrikonoxxi li l-għajnuna għat-trasport hija kompatibbli mat-Trattat biss f’każijiet speċifiċi li ma jolqtux hażin l-interessi ġenerali tal-UE ⁽³⁰⁾.
12. Fir-rigward tal-għajnuna għall-koordinament tat-trasport fuq l-art, il-Kummissjoni tqis li l-kunċett ta’ “koordinament tat-trasport” użat fl-Artikolu 93 tat-Trattat għandu sinifikat li jmur lil hinn mis-sempliċi fatt li jiffaċilita l-iżvilupp ta’ attività ekonomika. Jimplika

⁽²⁷⁾ Dawn jinkludu l-funzjonament tajjeb tas-suq intern, it-tiġid tal-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali, u l-kompetittività u s-sikurezza tan-networks Ewropej tat-trasport.

⁽²⁸⁾ Kif indikat fil-Pjan ta’ Azzjoni tal-5G tal-2016 (COM(2021) 118) u l-Programm ta’ Politika tal-2030 dwar id-Decennju Diġitali, li jistabbilixxi l-bażi għall-istabbiliment ta’ proġett multinazzjonali għal implimentazzjoni Pan-Ewropea tal-kurituri tal-5G (id-Deciżjoni (UE) 2022/2481 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta’ Diċembru 2022 li tistabbilixxi l-Programm ta’ Politika tal-2030 dwar id-Decennju Diġitali). L-Att dwar l-Infrastruttura tal-Gigabits (ir-Regolament (UE) 2024/1309 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta’ April 2024 dwar miżuri biex tonqos l-ispiża tal-implimentazzjoni tan-networks tal-komunikazzjonijiet elettronici tal-gigabits, li jemenda r-Regolament (UE) 2015/2120 u li jhassar id-Direttiva 2014/61/UE (ĠU L, 2024/1309, 8.5.2024) japplika għal talbiet raġonevoli għall-aċċess għall-infrastruttura fiżika magħmula biex jiġu introdotti elementi tan-Networks b’Kapaċità Għolja Hafna.

⁽²⁹⁾ Skont l-Artikolu 100 tat-Trattat, Titolu VI “It-Trasport” tat-Trattat japplika fil-prinċipju biss għat-trasport bil-ferrovija, bit-triq u fuq passiġġi tal-ilma interni. Dawn it-tliet tipi ta’ trasport ġeneralment jissejhu “trasport fuq l-art”, b’kuntrast mat-trasport bil-baħar u bl-ajru.

⁽³⁰⁾ Is-sentenza tal-Qorti tat-12 ta’ Ottubru 1978, *Il-Kummissjoni vs Il-Belġju*, 156/77, EU:C:1978:180, il-punt 10.

intervent tal-awtoritajiet pubbliċi li jimmira lejn l-iggrawidjar tal-iżvilupp tas-settur tat-trasport fl-interess komuni.

13. Diversi fallimenti tas-suq jistgħu jiġġustifikaw l-intervent tal-awtoritajiet pubbliċi fis-settur tat-trasport fuq l-art. L-ewwel nett, is-settur tat-trasport jinvolvi esternalitajiet negattivi kbar, pereżempju l-kongestjoni jew it-tniġġis. Dawn l-esternalitajiet huma diffiċli biex ikunu kkunsidrati fis-sistemi tal-ipprezzar ta' aċċess għall-infrastruttura tat-trasport. Bħala riżultat ta' dan, jista' jkun hemm disparitajiet fil-prezzijiet bejn il-modi differenti tat-trasport, li jistgħu jiġu kkorreġuti permezz ta' appoġġ pubbliku għal dawk il-modi tat-trasport li jwasslu għal anqas spejjeż esterni. It-tieni, is-settur tat-trasport jista' jesperjenza diffikultajiet ta' koordinament fis-sens ekonomiku tat-terminu, pereżempju bl-adozzjoni ta' standard ta' interoperabbiltà komuni għal-linji tal-ferroviji, jew fil-konnessjonijiet bejn networks differenti tat-trasport. It-tielet, is-settur tat-trasport ibati wkoll minn żvantaggi ta' min jaġixxi l-ewwel li jipprevjenu l-iżvilupp ta' dawk il-modi tat-trasport li għandhom l-anqas ammont ta' spejjeż esterni iżda li ma jattirawx investimenti suffiċjenti minhabba li l-investment f'dawk il-modi tat-trasport ma jkunx profittabbli biżżejjed. Fl-aħħar nett, ċerti operatori fis-settur tat-trasport jistgħu jesperjenzaw diffikultajiet biex jaċċessaw il-finanzjament minhabba l-pożizzjoni tagħhom fis-suq li ma tagħtihomx informazzjoni suffiċjenti.
14. Fir-rigward tal-ġajjnuna għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku, ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 ⁽³¹⁾ jistabbilixxi l-kundizzjonijiet li taħthom is-servizzi pubbliċi tat-trasport tal-passiġġieri bil-ferrovija u b'mezzi oħra bbażati fuq il-binarji (it-tram, il-metrò) u bit-triq (ix-xarabank) (u permezz tal-passaġġi fuq l-ilma interni f'każ li l-Istati Membri jiddeċiedu li japplikaw ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 għal dawk is-servizzi ⁽³²⁾) jistgħu jiġu organizzati u ffinanzjati mit-2 ta' Diċembru 2009 ⁽³³⁾. Fir-rigward tat-trasport tal-merkanzija, ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 ppreveda perjodu ta' tranżizzjoni ta' 3 snin mit-3 ta' Diċembru 2009 li tahtu r-Regolament (KEE) Nru 1191/69 ⁽³⁴⁾ baqa' applikabbli għas-servizzi tat-trasport tal-merkanzija. Għalhekk, il-kompatibbiltà tal-ġajjnuna mħallsa mit-3 ta' Diċembru 2012 għall-forniment tas-servizzi tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija, bit-triq u fuq passaġġi tal-ilma interni giet ivvalutata mill-Kummissjoni direttament skont l-Artikolu 93 tat-Trattat ⁽³⁵⁾ s'issa.
15. Skont l-Artikolu 93 tat-Trattat f'ċerti każijiet huwa possibbli għall-Istati Membri li jimponu obbligi speċifiċi biex jiżguraw il-forniment tas-servizzi tat-trasport adegwati. Il-politiki tal-Kummissjoni msemmija fil-punt 5 jishqu fuq il-hteġa li jiġi żgurat il-forniment ta' servizzi adegwati tat-trasport dekarbonizzati. Peress li l-istat tal-provvista fis-settur tat-trasport u tal-hteġijiet tal-Unjoni juru li jista' jkun hemm nuqqas ta' servizzi

⁽³¹⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2007 dwar servizzi pubbliċi tat-trasport tal-passiġġieri bil-ferrovija u bit-triq u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nri 1191/69 u 1107/70 (ĠU L 315, 3.12.2007, p. 1).

⁽³²⁾ L-Artikolu 1(2) tar-Regolament (KE) Nru 1370/2007, ara n-nota (31) f'qiegħ il-paġna.

⁽³³⁾ Il-kundizzjonijiet jinkludu d-definizzjoni tal-obbligi tas-servizz pubbliku, l-ambitu tal-kuntratti għal servizzi pubbliċi, il-proċedura għall-ghoti ta' tali kuntratti u l-kalkolu tal-kumpens imħallas lill-operatori tat-trasport pubbliku. Jekk ikun hemm konformità mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 1370/2007, il-kumpens jitqies kompatibbli mas-suq intern u eżentat mill-hteġa ta' notifika minn qabel lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

⁽³⁴⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1191/69, tas-26 ta' Ġunju 1969 dwar azzjoni mill-Istati Membri dwar l-obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku fit-trasport bil-ferrovija, bit-triq u bil-passaġġi fuq l-ilma interni (ĠU, Edizzjoni Speċjali bl-Ingliż, 1969(I), p. 276), kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1893/91, tal-20 ta' Ġunju 1991 (ĠU L 169, 26 ta' Ġunju 1969, p. 1).

⁽³⁵⁾ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Novembru 2023 fil-każ SA.32953, l-Italja, *Mizuri ta' ġajjnuna mill-Istat favur Trenitalia SpA* (għadha ma gietx ippubblikata fil-ĠU).

kummerċjalment vijabbli fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija, il-Kummissjoni tirrikonoxxi li s-servizzi tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija jistgħu jkunu fl-interess tas-soċjetà kollha ⁽³⁶⁾, filwaqt li huwa mifhum li l-Istati Membri kkonċernati jehtigilhom, fi kwalunkwe każ, jistabbilixxu li għandhom karatteristiċi speċjali meta mqabbla ma' dawk tas-servizzi tal-merkanzija kummerċjali jekk tali servizzi jeżistu fis-suq ⁽³⁷⁾. Il-Kummissjoni tosserva li s-servizzi tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija mhux dejjem jistgħu jiġu operati fuq bażi kummerċjali u, f'ċirkostanzi eċċezzjonali, jistgħu jirrikjedu appoġġ finanzjarju pubbliku fil-forma ta' kumpens għal servizz pubbliku. Huwa f'idejn l-Istati Membri li jidentifikaw il-htigijiet tal-konnettività tal-utenti tat-trasport tagħhom u l-appoġġ li jista' jkun meħtieġ, jekk ikun hemm. Madankollu, qabel ma tiġi kkunsidrata l-implimentazzjoni ta' obbligi ta' servizz pubbliku għat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija, l-Istati Membri jenħtieġ li jagħmlu minn kollox biex jistabbilixxu kundizzjonijiet ta' qafas regolatorju u ekonomiku favorevoli għas-servizzi tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija li hemm domanda għalihom, li għandhom jiġu pprovduti fuq bażi kummerċjali. L-adeegwatezza tas-servizzi tat-trasport trid tiġi vvalutata skont l-istat tal-provvista u d-domanda fis-settur tat-trasport u l-htigijiet tal-komunità. Fl-istess hin, il-kumpens finanzjarju għal dawk l-obbligi jenħtieġ li jkun soġġett għal kundizzjonijiet li jimminimizzaw id-distorsjonijiet tas-suq intern. Għalhekk, hemm bżonn ċarezza dwar il-kundizzjonijiet li taħthom il-kumpens għal servizz pubbliku għandu jitqies bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 93 tat-Trattat.

16. Il-Linji Gwida dwar il-Ferroviji adottati mill-Kummissjoni fl-2008 dwar l-ghajnuniet mill-Istat għall-imprizi ferrovjarji ⁽³⁸⁾ (il-“Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008”) ikkodifikaw il-prattika tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat għall-imprizi ferrovjarji. Il-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 kienu jinkludu wkoll inċentivi sabiex jiżdied is-sehem tat-trasport ferrovjarju. Il-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 kellhom l-għan li jakkumpanjaw il-liberalizzazzjoni tas-settur ferrovjarju u li jlestu s-suq ferrovjarju uniku Ewropew b'interoperabbiltà sħiħa. Il-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 ma għandhomx data ta' skadenza, iżda l-Kontroll tal-Idoneità mwettaq mill-Kummissjoni fl-2020 ⁽³⁹⁾ ikkonkluda li l-Linji Gwida tal-2008 kellhom bżonn jiġu riveduti biex jirriflettu l-prattika ta' deċiżjonijiet tal-Kummissjoni żviluppata fir-rigward tal-ghajnuna mill-Istat ivvalutata direttament skont l-Artikolu 93 tat-Trattat, l-iżviluppi tas-suq u l-oġettivi ta' politika segwiti mill-Patt Ekoloġiku Ewropew.
17. Permezz tal-ħruġ ta' dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni: (i) tissostitwixxi l-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, (ii) tikkodifika l-prattika ta' deċiżjonijiet tagħha fl-applikazzjoni tal-ghajnuna mill-Istat għall-koordinament tat-trasport skont l-Artikolu 93 tat-Trattat (mhux biss għat-trasport ferrovjarju iżda wkoll għall-passaġġi fuq l-ilma interni u għat-trasport multimodali), (iii) tipprovi gwida dwar ir-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat applikabbli għas-servizzi tat-trasport pubbliku tal-merkanzija bil-ferrovija, (iv)

⁽³⁶⁾ Ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat tal-Unjoni Ewropea għall-kumpens mogħti għall-fornitura ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU C 8, 11.1.2012, p. 4), il-punt 50.

⁽³⁷⁾ Ara l-Linji Gwida interpretattivi tal-Kummissjoni li jikkonċernaw ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 dwar servizzi pubbliċi tat-trasport tal-passiġġieri bil-ferrovija u bit-triq (ĠU C 92, 29.3.2014, p. 1), il-punt 2.1.3.

⁽³⁸⁾ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni – *Linji Gwida Komunitarji dwar l-ghajnuniet mill-Istat għall-imprizi ferrovjarji* (ĠU C 184, 22.7.2008, p. 13).

⁽³⁹⁾ Id-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni tat-30 ta' Ottubru 2020, *Fitness Check of the 2012 State aid modernisation package, railways guidelines and short-term export credit insurance (Il-Kontroll tal-Idoneità tal-pakkett ta' modernizzazzjoni tal-ghajnuna mill-Istat tal-2012, il-linji gwida ferrovjarji u l-assigurazzjoni ta' kreditu għall-esportazzjoni fuq terminu qasir)*, SWD(2020)257 final.

ittenni r-regoli applikabbli għall-impriżi ferrovjarji integrati vertikament, u (v) tiċċara l-obbligi ta' rapportar għall-Istati Membri.

18. L-għan ta' din ir-reviżjoni huwa li tgħin biex tinkiseb it-tranzizzjoni lejn in-newtralità klimatika segwita mill-Patt Ekoloġiku Ewropew, filwaqt li jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi fis-setturi ferrovjarji, tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tat-trasport multimodali. Dawn il-Linji Gwida u r-Regolament tal-Kummissjoni li għadu kif ġie adottat li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajjnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 93, 107 u 108 tat-Trattat (imsejjaħ ir-Regolament dwar l-Eżenzjoni ta' Kopertura tat-Trasport ("REKT"))⁽⁴⁰⁾ huma mfassla biex jistimulaw forum sostenibbli ta' trasport billi jiggwidaw l-azzjoni tal-Istati Membri lejn it-tipi ta' għajjnuna li potenzjalment huma anqs distortivi fis-settur tat-trasport fuq l-art.

1.2.1 Is-settur ferrovjarju

19. Is-settur ferrovjarju huwa ta' importanza strateġika għall-UE. It-trasport ferrovjarju jgħorr madwar 1,6 biljun tunnellata ta' merkanzija u 9 biljun passaġġier kull sena fl-UE u huwa kontributur importanti għat-tahlita ta' trasport fuq l-art tal-UE⁽⁴¹⁾, billi jipprovdi trasport nadif u livell għoli ta' effiċjenza f'termini ta' għadd ta' passaġġieri ttrasportati għal kull vjaġġ ta' vettura. Minhabba l-valur tiegħu bħala l-aktar mod tat-trasport motorizzat sostenibbli u li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent, it-trasport ferrovjarju huwa kruċjali sabiex jintlaħqu l-oġettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew. Madankollu, kif ikkonfermat minn studju kkummissjonat mill-Kummissjoni fid-dawl tar-reviżjoni tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008⁽⁴²⁾, is-settur ferrovjarju għadu jbati minn diversi żvantaġġi li s-suq ma hjunx jista' jilhaq l-oġettivi tal-Patt Ekoloġiku tal-UE. Mhux biss l-għadd u l-kapaċità attwali tal-faċilitajiet ferrovjarji ma jkunux jistgħu jappoġġjaw iż-żieda mixtieqa fit-traffiku, iżda n-network ferrovjarju madwar l-UE għadu fil-biċċa l-kbira inadegwat minhabba n-nuqqas ta' konnessjonijiet bejn it-terminali tat-trasport u n-nuqqas ta' koordinament bejn is-sistemi tat-trasport ferrovjarju ta' Stati Membri differenti. Barra minn hekk, porzjon sinifikanti tal-flotta tal-materjal fuq ir-roti tal-UE qed joqrob lejn tmiem il-ħajja utli tiegħu, u t-tigdid tiegħu ma jistax jitqies bħala fatt peress li impriżi ferrovjarji iżgħar jaf ma jkunux jistgħu jsostnu l-investiment finanzjarju meħtieġ mingħajr appoġġ pubbliku.
20. Kif enfasizzat mill-Kontroll tal-Idoneità mwettaq mill-Kummissjoni fl-2020⁽⁴³⁾, diversi aspetti tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 ma għadhomx jgħoddu u *de facto* ma għadhomx jiġu applikati. Pereżempju, il-kundizzjonijiet dwar il-kanċellazzjoni tad-dejn storiku marbut direttament mal-attività tat-trasport ferrovjarju ma għadhomx jgħoddu⁽⁴⁴⁾,

⁽⁴⁰⁾ [Ir-referenza għandha tiddaħhal ladarba tiġi adottata]

⁽⁴¹⁾ Fl-2019, qabel it-tifqigha tal-pandemija tal-COVID-19, il-volumi ta' traffiku tal-passiġġieri tal-UE laħqu l-414-il biljun passiġġier-kilometru minn total ta' madwar 6 triljun passiġġier-kilometru ta' trasport fuq l-art. Biex jiġi evitat it-tixrid tal-pandemija tal-COVID-19, il-pajjiżi hadu miżuri restrittivi f'Marzu 2020 li kellhom impatt sinifikanti fuq it-trasport tal-passiġġieri tal-ferrovija. Minkejja rkupru stabbli tal-volumi tat-traffiku, meta mqabbel mal-2019, fl-2021 l-għadd ta' passiġġieri tal-ferrovija fl-Istati Membri kien għadu 37 % anqas milli fl-2019. Fl-2018, il-volumi ta' traffiku tal-merkanzija tal-UE laħqu l-400 biljun tunnellata-kilometru minn total ta' 2.5 triljuni tat-trasport fuq l-art. Ir-restrizzjonijiet tal-COVID-19 ukoll kellhom impatt sinifikanti fuq it-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija, għalkemm f'livell aktar baxx milli fuq it-trasport tal-passiġġieri tal-ferrovija. Fl-2021, il-volumi ta' traffiku tal-UE kwazi laħqu l-ogħla livell tal-2018, bi 399 biljun tunnellata-kilometru (Sors: [Eurostat](#)).

⁽⁴²⁾ L-istudju ta' appoġġ għall-valutazzjoni tal-impatt għar-rieżami tal-Linji Gwida Komunitarji dwar l-għajjnuna mill-Istat għall-impriżi ferrovjarji [E.C.A Economics et al. (2022)].

⁽⁴³⁾ Ara n-nota (39) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁴⁴⁾ Il-Kapitolu 4 tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, ara n-nota (38) f'qiegħ il-paġna. Il-punt 56 tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 jikkonċerna għajjnuna li sservi ta' kumpens għal djun definiti b'mod ċar u

kif ukoll il-kundizzjonijiet speċifiċi għar-ristrutturar tal-fergħat tal-merkanzija tal-imprizi ferrovjarji, li kienu applikabbli biss sal-1 ta' Jannar 2010 ⁽⁴⁵⁾, u t-taqsima dwar l-abolizzjoni tal-garanziji mhux limitati tal-Istat ⁽⁴⁶⁾. Dawn il-Linji Gwida ma għadhomx jinkludu dawk l-elementi.

21. Bl-istess mod, il-kriterji ta' kompatibilità għall-għajnuna għax-xiri u għat-tigdid tal-materjal fuq ir-roti stabbiliti fil-Linji Gwida Ferrovjarji tal-2008 ⁽⁴⁷⁾ għamlu kontroreferenza għal linji gwida oħra dwar l-għajnuna mill-Istat li skadew jew li sadanittant ġew sostitwiti ⁽⁴⁸⁾. Dawn il-Linji Gwida jhassru dawk il-kundizzjonijiet u jistabbilixxu kundizzjonijiet godda li jirregolaw l-għajnuna għall-akkwist ta' materjal fuq ir-roti biex jiġi ffacilitat it-tqegħid fis-suq u/jew l-espansjoni ta' atturi godda (ara t-Taqsima 4.2.2.3). Fit-tfassil tal-kundizzjonijiet il-godda, il-Kummissjoni kkunsidrat li l-flotta tal-materjal fuq ir-roti hija ġeneralment qrib jew diġà lil hinn mill-hajja utli mistennija tagħha ⁽⁴⁹⁾, li n-nuqqas ta' standardizzazzjoni teknika fl-Istati Membri jipprevjeni li l-materjali fuq ir-roti jiġu skambjati madwar l-Istati Membri ⁽⁵⁰⁾, u li l-imprizi ferrovjarji żgħar u ta' daqs medju ("SMEs") u entranti godda għandhom diffikultajiet biex iġeddu jew iżidu l-flotot tagħhom minhabba l-ispejjeż għoljin ta' investiment għall-akkwist tal-materjali fuq ir-roti u d-diffikultajiet ta' aċċess għall-finanzi ⁽⁵¹⁾.
22. Fir-rigward tal-għajnuna għall-koordinament tat-trasport, dawn il-Linji Gwida jgħibu n-novitajiet deskritti fil-punti minn 23 sa 26.
23. Bħala kuntrast mal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, dawn il-Linji Gwida japplikaw mhux biss għall-imprizi ferrovjarji iżda wkoll għal operaturi ferrovjarji oħra ⁽⁵²⁾. Dawn japplikaw ukoll għal imprizi li joperaw min-naħa tad-domanda tas-settur tat-trasport ferrovjarju, jiġifieri organizzaturi tat-trasport (eż. kumpaniji tal-logistika,

individwalizzati, imgarrba qabel il-15 ta' Marzu 2001 jew id-data sussegwenti tal-adeżjoni tal-Istat Membru kkonċernat fl-Unjoni Ewropea.

⁽⁴⁵⁾ Il-Kapitolu 5 tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, ara n-nota (38) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁴⁶⁾ Il-Kapitolu 7 tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, ara n-nota (38) f'qiegħ il-paġna. Skont il-punt 4.1 tal-Avviz tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' garanziji (ĠU C 155, 20.6.2008, p. 10), fil-prinċipju, garanziji mhux limitati huma inkompatibbli mat-Trattat. Dan japplika għas-setturi ekonomiċi kollha inkluż is-settur tat-trasport.

⁽⁴⁷⁾ Il-Kapitolu 3 tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, ara n-nota (38) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁴⁸⁾ Jiġifieri, *il-Linji Gwida Komunitarji dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' imprizi f'diffikultà* (ĠU C 244, 1.10.2004, p. 2), *il-Linji Gwida Komunitarji dwar l-għajnuna mill-Istat għall-harsien tal-ambjent* (ĠU C 82, 1.4.2008, p. 1), *il-Linji Gwida dwar l-għajnuna reġjonali nazzjonali għall-perjodu 2007–2013* (ĠU C 54, 4.3.2006, p. 13), ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 70/2001 tat-12 ta' Jannar 2001 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 87 u 88 tat-Trattat tal-KE għall-għajnuna tal-Istat lill-imprizi żgħar u ta' daqs medju (ĠU L 10, 13.1.2001, p. 33); u r-Regolament (KEE) Nru 1191/69 (imsemmi fin-nota (34) f'qiegħ il-paġna), li l-ebda waħda jew wieħed minnhom mhi jew mhu fis-seħh.

⁽⁴⁹⁾ Għalkemm hemm differenzi bejn l-Istati Membri, bir-rata attwali ta' tigdid (kif osservat f'dawn l-aħħar 10 snin), id-daqs tal-flotta tal-materjali fuq ir-roti fl-UE, b'mod partikolari l-ferroviji tal-passiġġieri, se jonqos fl-10 snin li ġejjin.

⁽⁵⁰⁾ In-nuqqas ta' standardizzazzjoni teknika huwa r-riżultat ta' differenzi fl-infrastruttura ferrovjarja fi Stati Membri differenti f'termini ta' sistemi tas-sinjallazzjoni, l-elettrifikazzjoni u sistemi ta' vultaġġ u gauge (li f'ċerti Stati Membri, eż. Spanja, il-Portugall, l-Irlanda, il-Finlandja, huwa differenti mill-gauge standard ta' 1 435 mm prevalenti fl-UE).

⁽⁵¹⁾ L-aċċess għal materjal fuq ir-roti użati ma jstax jitqies bħala alternattiva reali għax-xiri jew il-lokazzjoni ta' materjal fuq ir-roti gdid minhabba l-iżvilupp skars ta' swieq użati għall-materjal fuq ir-roti.

⁽⁵²⁾ It-terminu "operatur ferrovjarju" jinkludi mhux biss "imprizi ferrovjarji" skont it-tifsira tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea, ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna, (jiġifieri, kwalunkwe impriza privata jew pubblika li n-negozju ewlieni tagħha huwa li ttipprovdi servizzi tat-trasport ferrovjarju tal-merkanzija u/jew tal-passiġġieri b'rekwiżit li l-impriza jenhtieg li tiżgura t-trażżjoni), iżda wkoll kumpaniji ferrovjarji oħra li jipprovdu servizzi tat-trasport ferrovjarju iżda l-ebda servizz tat-trażżjoni (jiġifieri fejn ikollhom bżonn jikru lokomottivi biex joperaw).

spedizzjoniera, operatori ta' trasport multimodali), sakemm jagħzlu li jużaw il-ferroviji minflok bit-triq.

24. Fir-rigward tal-ġajnuna operatorja, il-kriterji ta' kompatibilità stabbiliti fil-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 għall-ġajnuna għall-użu tal-infrastruttura ferrovjarja u għall-ġajnuna għat-tnaqqis tal-ispejjeż esterni ⁽⁵³⁾ kellhom jiġu aġġornati. L-esperjenza żviluppata mill-Kummissjoni fil-valutazzjoni tal-ġajnuna skont il-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 wriet li daww ir-regoli kellhom bżonn jiġu ssimplifikati u aġġornati biex isolvu l-falliment speċifiku tas-suq li ġew imfassla biex jindirizzaw. Filwaqt li dawn il-Linji Gwida ma jinkludux taqsima dwar l-ġajnuna għall-użu tal-infrastruttura, li għet inkluża fil-punt 98(a) tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, l-Istati Membri jistgħu jużaw l-ġajnuna biex inaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport, abbażi tal-metodoloġija tal-ispejjeż esterni, sabiex ikomplu jiġu koperti l-ispejjeż marbuta mal-użu tal-infrastruttura (ara t-Taqsima 4.2.1.1). Barra minn hekk, biex jiġi ffaċilitat aktar l-iżvilupp ta' konnessjonijiet ferrovjarji kummerċjali ġodda, dawn il-Linji Gwida jkopru wkoll l-ġajnuna operatorja għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali ġodda tal-merkanzija bil-ferrovija u konnessjonijiet kummerċjali ġodda tal-passiġġieri tal-ferrovija li jikkonċernaw servizzi tal-passiġġieri tal-ferrovija transfruntieri jew servizzi ta' trasport ta' passiġġieri tal-ferrovija ta' distanzi twal (ara t-Taqsima 4.2.1.2).
25. Abbażi tal-esperjenza miksuba skont il-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 dwar l-ġajnuna għall-interoperabbiltà u minhabba t-tipi differenti ta' benefiċċji sottostanti għall-investiment fis-sistemi tal-ġestjoni tat-traffiku ⁽⁵⁴⁾, dawn il-Linji Gwida jiddistingwu bejn l-ġajnuna għall-interoperabbiltà (it-Taqsima 4.2.2.4) u l-ġajnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti (it-Taqsima 4.2.2.5). Fil-fatt, l-investimenti fl-interoperabbiltà (bħall-investimenti meħtieġa għall-armonizzazzjoni transfruntiera tas-sistemi tal-ġestjoni tat-traffiku) huma soġġetti għal grad oġġla ta' fallimenti tas-suq, b'mod partikolari fallimenti fil-koordinament u żvantaggi ta' min jaġixxi l-ewwel għall-operatori tas-suq ⁽⁵⁵⁾. Il-Kummissjoni se tivvaluta l-ġajnuna bl-għan li tippromwovi d-diġitalizzazzjoni biex tiffaċilita l-ġestjoni tat-traffiku, il-flussi tat-traffiku bla waqfien u/jew is-sikurezza tal-operazzjonijiet ferrovjarji skont it-taqsimiet ta' dawn il-Linji Gwida dwar l-ġajnuna għall-interoperabbiltà (it-Taqsima 4.2.2.4) u l-ġajnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni (it-Taqsima 4.2.2.5).
26. B'kuntrast mal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, li ma koprewx l-ġajnuna għall-faċilitajiet tat-trasport ferrovjarju ⁽⁵⁶⁾, dawn il-Linji Gwida jipprovdu regoli dettaljati ta' kompatibilità dwar l-ġajnuna għall-investiment għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni tal-faċilitajiet għat-trasport ferrovjarju (it-Taqsimiet 4.2.2.1 u 4.2.2.2). Daww ir-regoli jieħdu kont tal-prattika ta' deċizzjonijiet żviluppata mill-Kummissjoni biex

⁽⁵³⁾ Il-Kapitolu 6 tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, ara n-nota (38) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁵⁴⁾ Id-dimensjoni Ewropea b'saħħitha tat-trasport ferrovjarju tagħmel it-trasport ferrovjarju sensittiv ħafna għan-nuqqas tal-interoperabbiltà u l-koordinament bejn in-networks ferrovjarji nazzjonali li jistgħu jaffettwaw il-kompetittività tiegħu. Dan huwa b'mod partikolari l-każ tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija, li madwar nofsu huwa transfruntier. S'issa t-traffiku tal-passiġġieri tal-ferrovija fil-biċċa l-kbira kien domestiku, b'anqas minn 10 % biss li kienu jaqsmu l-fruntieri fl-2021 (sors: [Eurostat](#)), madankollu, għandu potenzjal transfruntier kbir b'mod partikolari f'dak li għandu x'jaqşam mat-trasport transfruntier ta' billejl.

⁽⁵⁵⁾ L-istudju ta' appoġġ għall-valutazzjoni tal-impatt għar-rieżami tal-Linji Gwida Komunitarji dwar l-ġajnuniet mill-Istat għall-impriżi ferrovjarji, ara n-nota (42) f'qiegħ il-paġna, it-Taqsimiet 4.7 u 5.5.

⁽⁵⁶⁾ Il-Kapitolu 2 tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 (ara n-nota f'qiegħ il-paġna 38) kopra biss l-effetti tal-finanzjament pubbliku tal-infrastruttura fuq l-impriżi ferrovjarji.

tivvaluta l-kompatibbiltà tal-ghajnuna mill-Istat fis-settur tat-trasport fuq l-art skont l-Artikolu 93 tat-Trattat.

27. Dawn il-Linji Gwida jinkludu kapitolu speċifiku dwar il-kompatibbiltà tal-ghajnuna li tirrimborża lill-operatori għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-forniment ta' servizz pubbliku fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija (il-Kapitolu 5).
28. Fl-aħħar nett, dawn il-Linji Gwida jinkludu kapitolu speċifiku li jtenni r-regoli applikabbli għall-flussi finanzjarji f'imprizi ferrovjarji integrati vertikalment (il-Kapitolu 6).

1.2.2 Is-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni

29. In-network tal-passaġġi fuq l-ilma interni tal-UE huwa mifruq fuq madwar 25 Stat Membru u jinkludi madwar 41,000 kilometru ta' passaġġi fuq l-ilma interni. Kull sena, dawn iservu għat-trasport ta' madwar 150 biljun tunnellata-kilometru ta' merkanzija li tingarr fuq madwar 15 000 bastiment tal-merkanzija, madwar 3 000 bastiment tal-passiġġieri li jagħmlu vjaġġi ta' ġurnata u 430 bastiment tal-kruciera (bastimenti b'kapacità ta' aktar minn 12-il passiġġier) operattiv ⁽⁵⁷⁾. Hemm potenzjal sinifikanti biex jiżdied is-sehem modali tat-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni, li jnaqqas l-emissjonijiet ta' gassijiet serra. Għal dak l-għan, it-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni madankollu jrid ikun jista' jikkompeti b'kundizzjonijiet ekwi ma' modi oħra tat-trasport.
30. Il-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 ma kinux japplikaw għas-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni. Matul dawn l-aħħar snin, il-Kummissjoni awtorizzat għajnuna mill-Istat biex tippromwovi l-koordinament tat-trasport fis-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni direttament skont l-Artikolu 93 tat-Trattat. Dawn il-Linji Gwida jikkodifikaw il-prattika ta' deċizzjonijiet f'dak ir-rigward u jistabbilixxu kriterji ċari li jirregolaw il-kompatibbiltà tal-ghajnuna biex jappoġġjaw l-operazzjonijiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni. F'konformità mal-approċċ segwit għas-settur ferrovjarju, dawn il-Linji Gwida japplikaw għall-operatori attivi kemm min-naħa tal-provvista (jiġifieri l-ghajnuna lill-operatori tal-passaġġi fuq l-ilma interni) kif ukoll min-naħa tad-domanda (jiġifieri organizzaturi tat-trasport bħal kumpaniji tal-logistika, spedizzjoniera, operatori tat-trasport multimodali, sal-punt li jagħzlu li jaqilbu mit-triq għall-passaġġi fuq l-ilma interni).
31. Dawn il-Linji Gwida jistabbilixxu l-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà għall-ghajnuna operatorja u għall-ghajnuna għall-investiment fis-settur tat-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni. Fir-rigward tal-ghajnuna operatorja, ir-regoli tal-ghajnuna biex titnaqqas l-ispiża esterna tat-trasport għat-trasport ferrovjarju u biex jiġu mmedija konnessjonijiet kummerċjali godda japplikaw ukoll għat-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni (ara t-Taqsima 4.2.1.1 u t-Taqsima 4.2.1.2). Fir-rigward tal-ghajnuna għall-investiment, dawn il-Linji Gwida jkopru kemm l-ghajnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni tal-faċilitajiet fis-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni (ara t-Taqsima 4.2.2.1) kif ukoll l-ghajnuna għall-akkwist ta' bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-finanzjament għall-investiment fil-flotta (ara t-Taqsima 4.2.2.3). Fir-rigward tal-modernizzazzjoni tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni, f'konformità mal-approċċ segwit fis-settur ferrovjarju, dawn il-Linji Gwida jiddistingwu bejn l-ghajnuna għall-investimenti fl-interoperabbiltà (it-Taqsima 4.2.2.4) u l-ghajnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tal-bastimenti (it-Taqsima 4.2.2.5). Il-Kummissjoni se tivvaluta taħt daww iż-żewġ taqsimiet tal-Linji Gwida l-ghajnuna bl-għan

⁽⁵⁷⁾ Ara n-nota (25) f'qiegħ il-paġna.

li tippromwovi d-digitalizzazzjoni biex tiffacilita l-ġestjoni tat-traffiku, il-flussi tat-traffiku bla waqfien u/jew is-sikurezza tal-operazzjonijiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni.

32. Is-settur Ewropew tal-passaġġi fuq l-ilma interni għandu flotta relattivament antika u b'mod ġenerali s-settur jidher li għandu diffikultajiet biex iżid is-sehem tiegħu ta' traffiku meta mqabbel ma' modi oħra tat-trasport. Bejn l-2014 u l-2020, l-għadd ta' operatori ta' trasport fuq passaġġi tal-ilma interni attivi kemm fit-trasport tal-merkanzija kif ukoll fit-trasport tal-passiġġieri naqas, u l-kapaċità tat-tagħbija disponibbli naqset ukoll b'mod kontinwu mill-2011. Fit-tfassil ta' dawn ir-regoli l-ġodda, il-Kummissjoni kkunsidrat dawn il-kwistjonijiet u l-fatt li s-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni jikkonsisti l-aktar minn SMEs, negozji tal-familja u portijiet iżgħar, li jagħmilha diffiċli għalihom li jinvolve ruħhom f'investimenti għoljin sabiex jintlaħqu l-għanijiet tal-Patt Ekoloġiku Ewropew⁽⁵⁸⁾. Il-biċċa l-kbira tal-operatori fis-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni huma SMEs, li spiss ma jkunux jistgħu jgeddu jew ikabbru l-flotta tagħhom minhabba diffikultajiet ta' aċċess għall-finanzjament mis-suq. Għalhekk, skont dawn il-Linji Gwida, l-SMEs huma l-uniċi benefiċjarji possibbli tal-għajnuna għall-akkwist ta' bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni. Dan jippermetti li dak it-tip ta' għajnuna jiġi indirizzat fejn hija l-aktar meħtieġa biex jitrawwem l-iżvilupp tas-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni.

1.2.3 Is-settur tat-trasport multimodali

33. It-trasport multimodali, jiġifieri l-garr ta' merkanzija jew tal-passiġġieri mill-anqas b'żewġ modi differenti tat-trasport, huwa kruċjali biex jippermetti użu akbar tat-trasport ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni, peress li waħedhom rari jipprovdu soluzzjonijiet ta' trasport minn bieb għal bieb. It-trasport multimodali sostenibbli, li jipprovdi konnessjonijiet sal-aħħar mil, minn bieb għal bieb, jgħaqqad prestazzjoni ambjentali aħjar u effiċjenza enerġetika tat-trasport mhux bit-triq mal-aċċessibbiltà u l-flessibbiltà tat-trasport bit-triq. Għalhekk huwa strumentali li jintlaħqu l-għanijiet tal-SSMS u tal-Patt Ekoloġiku Ewropew.
34. Għalkemm il-volum tat-trasport multimodali tal-merkanzija żdied b'mod sostanzjali matul dawn l-aħħar 30 sena, it-triq għadha tiddomina fit-trasport tal-merkanzija fl-UE. It-trasport multimodali tal-merkanzija ġeneralment ma jikkompetix mat-trasport bit-triq biss minhabba lakuni fil-prestazzjoni f'termini ta' disponibbiltà, affidabbiltà, puntwalità u veloċità fi stadji differenti fil-katina (jiġifieri fis-servizzi pprovduti mit-trasport ferrovjarju u fuq l-ilma, it-terminali tat-trażbord u t-trasport bit-triq għall-“aħħar mil”) u l-fatt li l-esternalitajiet negattivi tat-trasport bit-triq mhumieks ikkunsidrati biżżejjed.
35. Meta t-trasport multimodali tal-merkanzija jikkonsisti biss fil-moviment tal-merkanzija fl-istess unità ta' tagħbija jew vettura b'modi suċċessivi tat-trasport (mingħajr ma tiġi mmanigġjata l-merkanzija nnifisha meta jinbidlu l-modi), dan huwa magħruf bħala “trasport intermodali”⁽⁵⁹⁾. “Trasport ikkombinat” huwa subkategorija ta' trasport intermodali, irregolat espressament fil-livell tal-UE mid-Direttiva dwar it-Trasport Ikkombinat⁽⁶⁰⁾. Id-Direttiva dwar it-Trasport Ikkombinat hija l-uniku strument legali tal-UE li attwalment qed jappoġġja direttament it-trasport intermodali u jincentiva l-bidla minn trasport tal-merkanzija bit-triq għal modi tat-trasport b'emissjonijiet aktar baxxi (passaġġi fuq l-ilma interni, trasport marittimu u ferrovjarju). Id-Direttiva dwar it-

⁽⁵⁸⁾ Il-Parlament Ewropew, *Lejn trasport fl-ilmijiet navigabbli interni adegwat għall-eżiġenzi futuri fl-Ewropa* (P9 TA(2021)0367), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0367_MT.html

⁽⁵⁹⁾ Il-fatt li l-unità intermodali u/jew il-vettura jibqgħu l-istess meta jinbidlu l-modi jnaqqas il-manigġ ta' merkanzija, b'riskju konsegwenti aktar baxx ta' ħsarat jew telf tal-merkanzija.

⁽⁶⁰⁾ Ara n-nota (26) f'qiegħ il-paġna.

Trasport Ikkombinat giet adottata fl-1975 ⁽⁶¹⁾ u emendata diversi drabi biex tapplika għal sett usa' ta' operazzjonijiet. Fi *[data – għandha tiġi inkluża ladarba tiġi adottata]* il-Parlament Ewropew u l-Kunsill adottaw Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva dwar it-Trasport Ikkombinat wara proposta ppreżentata mill-Kummissjoni fis-7 ta' Novembru 2023 ⁽⁶²⁾.

36. L-għan tad-Direttiva dwar it-Trasport Ikkombinat huwa li ttejjeb il-prestazzjoni ambjentali tat-trasport billi tistabbilixxi kundizzjonijiet regolatorji u ekonomiċi aktar favorevoli għal operazzjonijiet tal-merkanzija li jirrispettaw aktar l-ambjent, kif identifikat f'dik id-Direttiva. L-għan aħħari huwa li titnaqqas l-ispiża għall-utent finali – jiġifieri l-organizzatur tat-trasport – biex it-trasport ikkombinat jikkompeti mat-trasport bit-triq biss. Fl-interess taċ-ċarezza, l-appoġġ finanzjarju mogħti mill-Istati Membri għall-operazzjonijiet tat-trasport ikkombinat li jikkonformaw mal-kundizzjonijiet tad-Direttiva dwar it-Trasport Ikkombinat jista' jikkostitwixxi l-għajnuna mill-Istat. Kwalunkwe għajnuna mill-Istat mogħtija mill-Istati Membri f'konformità mad-Direttiva dwar it-Trasport Ikkombinat jenħtieġ li tissodisfa wkoll il-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà applikabbli stabbiliti jew fir-REKT, f'dawn il-Linji Gwida għat-trasport multimodali sostenibbli, jew fi kwalunkwe strument rilevanti ieħor tal-liġi dwar l-għajnuna mill-Istat (ara l-Kapitolu 3).
37. Dawn il-Linji Gwida jistabbilixxu l-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà għall-għajnuna operatorja u l-għajnuna għall-investment fis-settur tat-trasport multimodali sabiex tingħata spinta lit-trasport multimodali sostenibbli. Skont dawn il-Linji Gwida, it-trasport multimodali jitqies bħala “sostenibbli” jekk mill-anqas wieħed mill-metodi tat-trasport użati jkun bil-ferrovija jew fuq passaġġi tal-ilma interni, jew bit-triq jekk ikun ikkombinat mat-trasport marittimu fuq distanzi qosra. Fl-interess taċ-ċarezza, skont dawn il-Linji Gwida, l-għajnuna tista' tingħata għat-trasport marittimu fuq distanzi qosra biss jekk tkun ikkombinata mat-trasport fuq l-art (jiġifieri bil-ferrovija, fuq passaġġi tal-ilma interni jew bit-triq).
38. Għall-għajnuna operatorja, ir-regoli dwar l-għajnuna biex titnaqqas l-ispiża esterna tat-trasport li japplikaw għat-trasport ferrovjarju japplikaw ukoll għat-trasport multimodali sostenibbli (it-Taqsima 4.2.1.1). B'kuntrast mal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008, li ma kinx jikkonċernaw it-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda, dawn il-Linji Gwida jistabbilixxu kundizzjonijiet speċifiċi għall-ġħoti ta' dan it-tip ta' għajnuna billi jikkodifikaw il-prattika ta' deċizzjonijiet żviluppata mill-Kummissjoni (it-Taqsima 4.2.1.2).
39. Għall-għajnuna għall-investment, dawn il-Linji Gwida jkopru l-għajnuna għall-faċilitajiet tat-trasport multimodali u l-għajnuna biex jiġi aġġornat it-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli. L-għajnuna għal dawk il-faċilitajiet tat-trasport multimodali hija limitata għal għajnuna għall-investment fil-faċilitajiet tat-trasport multimodali ferrovjarju u fuqpassaġġi tal-ilma interni (it-Taqsima 4.2.2.1). Fl-interess taċ-ċarezza, dawn il-Linji Gwida japplikaw ukoll għall-għajnuna mill-Istat għal dawk il-faċilitajiet tat-trasport multimodali li jinsabu fil-portijiet marittimi u li għandhom konnessjonijiet ferrovjarji jew fuq passaġġi tal-ilma interni. Għat-titjib tat-tagħmir għal trasport

⁽⁶¹⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 75/130/KEE tas-17 ta' Frar 1975 dwar l-istabbiliment ta' regoli komuni għal ċerti tipi ta' trasport ikkombinat ferrovjarju/bit-triq tal-merkanzija bejn l-Istati Membri (ĠU L 48, 22.2.1975, p. 31).

⁽⁶²⁾ Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 92/106/KEE fir-rigward ta' qafas ta' appoġġ għat-trasport intermodali tal-merkanzija u r-Regolament (UE) 2020/1056 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tal-kalkolu tal-iffirankar tal-kostijiet esterni u l-ġenerazzjoni ta' *data aggregata*, COM(2023)702 final, 7.11.2023.

multimodali sostenibbli, f'konformità mal-approċċ meħud fis-setturi ferrovjarji u tal-passaġġi fuq l-ilma interni, dawn il-Linji Gwida jiddistingwu bejn l-għajnuna għall-investimenti fl-interoperabbiltà (it-Taqsima 4.2.2.4) u l-għajnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tat-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli (it-Taqsima 4.2.2.5). Fl-interess taċ-ċarezza, dawn il-Linji Gwida ma jkopru l-għajnuna għall-akkwist ta' tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli. Tali għajnuna taqa' taħt ir-REKT jekk tirrigwarda unitajiet ta' tagħbija intermodali ("ILUs", intermodal loading units) u/jew krejnijiet abbord bastimenti u tinghata mill-Istati Membri fil-forma ta' skemi ta' għajnuna taħt kundizzjonijiet speċifiċi hafna. Għajr f'dawk il-każijiet, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna għall-akkwist ta' tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli (eż. semitrailers li jistgħu jintrefgħu minn krejn) tista' tiġi awtorizzata biss b'mod eċċezzjonali, u għalhekk se tivvalutaha direttament skont l-Artikolu 93 tat-Trattat.

2. KAMP TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET

2.1 Kamp ta' applikazzjoni

40. Dawn il-Linji Gwida japplikaw għal miżuri ta' għajnuna mill-Istat ⁽⁶³⁾ mogħtija lil impriżi fis-settur ferrovjarju ⁽⁶⁴⁾, tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tat-trasport multimodali sostenibbli, sa fejn il-miżuri ta' għajnuna jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Kapitolu 4 jew tal-Kapitolu 5 ta' dawn il-Linji Gwida.
41. Dawn il-Linji Gwida jistabbilixxu l-kriterji għall-kompatibbiltà tal-għajnuna li ġejja skont l-Artikolu 93 tat-Trattat:
 - a) għajnuna fis-setturi ferrovjarji, tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tat-trasport multimodali li tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport (il-Kapitolu 4);
 - b) għajnuna fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija għar-rimborz ta' impriżi talli ssodisfaw ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku (Kapitolu 5).
42. Fir-rigward tal-għajnuna għall-koordinament tat-trasport fis-setturi tat-trasport ferrovjarju, tal-passaġġi fuq l-ilma interni u multimodali, dawn il-Linji Gwida japplikaw ukoll għall-impriżi li jgħorru passigġieri u/jew merkanzija fuq passaġġi tal-ilma interni u fis-setturi tat-trasport multimodali u għall-impriżi li joperaw min-naħa tad-domanda tas-settur tat-trasport fuq l-art, jiġifieri l-organizzaturi tat-trasport ⁽⁶⁵⁾, li huma dawk li jagħmlu l-għażla bejn il-metodi tat-trasport. L-esperjenza wriet li l-impriżi ferrovjarji huma biss uħud minn diversi atturi ewlenin li jikkontribwixxu għall-bidla modali lejn

⁽⁶³⁾ L-Artikolu 107(1) tat-Trattat jiddefinixxi l-għajnuna mill-Istat bħala "kull għajnuna, ta' kwalunkwe forma, mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta' riżorsi tal-Istat, li twassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ċerti impriżi jew ċerti produttori [...], safejn tolgot il-kummerċ bejn l-Istati Membri". L-interventi mill-Istat li ma jissodisfawx waħda mill-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat ma jikkostitwixxux għajnuna mill-Istat. Konsegwentement, dawn mhumiex soġġetti għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida. B'mod partikolari, il-finanzjament tal-UE li huwa ġestit ċentralment mill-istituzzjonijiet, l-aġenziji, l-impriżi kongunti jew korpi oħra tal-UE u li mhuwiex direttament jew indirettament taħt il-kontroll tal-Istati Membri ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat. Dan japplika pereżempju għall-finanzjament ipprovdut mill-UE skont ir-Regolament (UE) 2021/1153 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Lulju 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1316/2013 u (UE) Nru 283/2014 (ĠU L 249, 14.7.2021, p. 38).

⁽⁶⁴⁾ Fl-interess taċ-ċarezza, is-servizzi tat-trasport multimodali sostenibbli li jgħaqqdu taqsima waħda tat-trasport fuq l-art ma' taqsima tat-trasport marittimu fuq distanzi qosra huma wkoll koperti bis-shiħ minn dawn il-Linji Gwida u vvalutati skont l-Artikolu 93 tat-Trattat.

⁽⁶⁵⁾ Eż. kumpaniji tal-loġistika, spedizzjoniera, operaturi ta' trasport multimodali.

trasport sostenibbli fuq l-art. Barra minn hekk, il-Kummissjoni stabbiliet prattika ta' deċiżjonijiet fl-applikazzjoni tal-prinċipji tal-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 għal miżuri ta' għajjnuna li l-benefiċjarji diretti tagħhom huma impriżi tal-logistika li jużaw servizzi tat-trasport ferrovjarju aktar milli impriżi ferrovjarji ⁽⁶⁶⁾. Dan għaliex il-prinċipji stabbiliti f'dawk il-Linji Gwida kienu adattati b'mod xieraq wkoll biex jeżaminaw il-kompatibbiltà tal-għajjnuna li għaliha l-impriżi ferrovjarji huma benefiċjarji indiretti biss.

43. It-tipi ta' għajjnuna li ġejjin li jissodisfaw il-htigijiet tal-koordinament tat-trasport, kif spjegat fid-dettall fit-Taqsimiet 4.2.1 u 4.2.2, jaqgħu taħt dawn il-Linji Gwida: (i) għajjnuna biex jitnaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport; (ii) għajjnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali ġodda; (iii) għajjnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni ta' faċilitajiet tat-trasport ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni unimodali u multimodali; (iv) għajjnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni ta' sidings privati; (v) għajjnuna għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq il-passaġġi tal-ilma interni; (vi) għajjnuna għall-interoperabbiltà; u (vii) għajjnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni.
44. Kif imsemmi fil-punt 39, dawn il-Linji Gwida ma jkoprox l-għajjnuna għall-investiment għall-akkwist ta' tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli. Tali għajjnuna taqa' taħt ir-REKT jekk tirrigwarda ILUs u/jew krejnijiet abbord bastimenti u tingħata mill-Istati Membri fil-forma ta' skemi ta' għajjnuna taħt kundizzjonijiet speċifiċi hafna. Għajr f'dawk il-każijiet, il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għall-akkwist ta' tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli tista' tiġi awtorizzata biss b'mod eċċezzjonali, u għalhekk se tivvalutaha direttament skont it-Trattat.
45. Dawn il-Linji Gwida ma jkoprox l-għajjnuna mill-Istat għall-infrastruttura tal-portijiet ⁽⁶⁷⁾. Il-Kummissjoni se tkompli tivvaluta l-għajjnuna mill-Istat għall-infrastruttura tal-portijiet direttament skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat, jekk ma tkunx eżentata bhala kategorija skont ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 ⁽⁶⁸⁾, jew, jekk l-infrastruttura tal-portijiet tkun meħtieġa għall-forniment ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ("SGEI", service of general economic interest), u ma tkunx eżentata bhala kategorija skont id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2012/21/UE ⁽⁶⁹⁾, skont ir-regoli

⁽⁶⁶⁾ Eż. id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Ottubru 2022, fil-każ SA.100463, in-Netherlands, *Skema ta' għajjnuna għall-promozzjoni tal-bidla modali mit-triq għall-ferroviji u għall-passaġġi fuq l-ilma interni*, il-premessa 49 (ĠU C 461, 2.12.2022, p. 1); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-15 ta' Mejju 2020, fil-każ SA.53615, l-Italja, *Interventi favur il-belt ta' Ġenova*, il-premessa 55 (ĠU C 206, 19.6.2020, p. 1); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Diċembru 2018 fil-każ SA.50115, l-Italja, *It-trasport ferrovjarju intermodali ta' ċangaturi tal-ħadid fir-reġjun tal-FVG*, il-premessa 58 (ĠU C 90, 8.3.2019, p. 2); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Diċembru 2017 fil-każ SA.48858, l-Italja, *Skema ta' għajjnuna li tappoġġa t-trasport ikkombinat fil-Provinċja ta' Bolzano*, il-premessa 53 (ĠU C 158, 4.5.2018, p. 6); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-25 ta' Lulju 2017, fil-każ SA.46806, l-Italja, *Għajjnuna għat-trasport ikkombinat fil-Provinċja ta' Trento*, il-premessa 46 (ĠU C 442, 22.12.2017, p. 2); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' April 2016, fil-każ SA.41033, l-Italja, *Skema ta' trasport integrat fil-Provinċja ta' Trento*, il-premessa 44 (ĠU C 220, 17.6.2016, p. 2); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-13 ta' Ġunju 2014 fil-każ SA.38152, l-Italja, *Għajjnuna favur it-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija fir-reġjun tal-Emilia-Romagna*, il-premessa 27 (ĠU C 282, 22.8.2014, p. 23); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tas-16 ta' Diċembru 2011, fil-każ SA.32603, l-Italja, *Skemi ta' sussidju "Ferrobonus" għat-trasport ikkombinat*, il-premessa 26 (ĠU C 88, 24.3.2012, p. 1).

⁽⁶⁷⁾ Kif definit fir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajjnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat (ĠU L 187, 26.6.2014, p. 1).

⁽⁶⁸⁾ Ara n-nota (67) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁶⁹⁾ Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2012/21/UE tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-għajjnuna mill-Istat taħt il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L 7, 11.1.2012, p. 3).

stabbiliti fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-qafas tal-Unjoni Ewropea għall-ghajjnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens għas-servizz pubbliku ("il-Qafas SGEI") ⁽⁷⁰⁾, skont l-Artikolu 106(2) tat-Trattat. Sabiex jiġi evitat id-dubju, kif imsemmi fil-punt 39 u ċċarat fil-punt 123, dawn il-Linji Gwida jkopru wkoll l-ghajjnuna għall-investiment għal dawk il-faċilitajiet tat-trasport multimodali li jinsabu fil-portijiet marittimi u li għandhom konnessjonijiet ferrovjarji jew passagġi fuq l-ilma interni.

46. L-ghajjnuna mill-Istat għall-klima, il-protezzjoni ambjentali u l-enerġija hija soġġetta għar-regoli stabbiliti fil-*Linji Gwida tal-Kummissjoni tal-2022 dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-klima, għall-harsien tal-ambjent u għall-enerġija* ⁽⁷¹⁾. Għalhekk, fir-rigward tat-trasport ferrovjarju, multimodali u fuq passagġi tal-ilma interni, il-Kummissjoni se tkompli tivvaluta l-kompatibbiltà tal-ghajjnuna għall-investiment f'vetturi nodfa u tagħmir terminali mobbli nadif, skont il-*Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-klima, għall-harsien tal-ambjent u għall-enerġija 2022* ⁽⁷²⁾. Bl-istess mod, l-ghajjnuna għall-investiment għat-tnaqqis tal-istorbju tat-trasport ferrovjarju mhijiex koperta minn dawn il-Linji Gwida, iżda hija koperta mil-*Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-klima, għall-harsien tal-ambjent u għall-enerġija 2022* ⁽⁷³⁾ (b'regoli speċifiċi dwar l-ghajjnuna għall-prevenzjoni jew għat-tnaqqis tat-tniġġis minbarra gassijiet serra).
47. Fir-rigward tal-ghajjnuna fis-settur ferrovjarju li tirrappreżenta rimborż għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku, ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 ⁽⁷⁴⁾ johloq qafas legali speċifiku għas-servizzi pubbliċi tat-trasport tal-passiġġieri bil-ferrovija u bit-triq (u permezz tal-passaġġi fuq l-ilma interni f'każ li l-Istati Membri jiddeċiedu li japplikaw ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 għal dawk is-servizzi ⁽⁷⁵⁾). Għalhekk, għas-servizzi tat-trasport pubbliku, dawn il-Linji Gwida jkopru biss il-kumpens għal servizz pubbliku għall-forniment ta' servizzi tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija. Il-Kummissjoni se tkompli tivvaluta l-kumpens għal servizz pubbliku mħallas għall-forniment ta' servizzi tat-trasport tal-merkanzija fuq passagġi tal-ilma interni (u tas-servizzi tat-trasport tal-passiġġieri fuq passagġi tal-ilma interni jekk ma jkunux soġġetti għar-Regolament (KE) Nru 1370/2007) direttament skont l-Artikolu 93 tat-Trattat.
48. Dawn il-Linji Gwida jiċċaraw il-kundizzjonijiet għall-valutazzjoni skont l-Artikolu 93 tat-Trattat dwar l-ghajjnuna fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija biex l-imprizi jirċievu rimborż għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-forniment ta' servizz pubbliku ⁽⁷⁶⁾. Il-kundizzjonijiet jirriflettu l-prinċipji stabbiliti mill-Kummissjoni fil-Qafas SGEI tagħha ⁽⁷⁷⁾, li għall-kuntrarju tal-Komunikazzjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli tal-UE dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-kumpens mogħti għall-forniment ta' SGEI (il-"Komunikazzjoni SGEI") ⁽⁷⁸⁾, mhuwiex direttament applikabbli għas-servizzi tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija peress li jeskludi espressament it-trasport fuq l-art mill-kamp

⁽⁷⁰⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, *Qafas tal-Unjoni Ewropea għall-ghajjnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens ta' servizz pubbliku*, (2011) (GU C 8, 11.1.2012, p. 15).

⁽⁷¹⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni *Linji Gwida dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-klima, għall-harsien tal-ambjent u għall-enerġija 2022*, (GU C 80, 18.2.2022, p. 1).

⁽⁷²⁾ Ara n-nota (71) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁷³⁾ Ara n-nota (71) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁷⁴⁾ Ara n-nota (31) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁷⁵⁾ Ara l-Artikolu 1(2) tar-Regolament (KE) Nru 1370/2007, ara n-nota (31) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁷⁶⁾ Fl-interess taċ-ċarezza, il-Kummissjoni se tkompli tivvaluta l-kompatibbiltà tal-ghajjnuna fis-settur tat-trasport tal-merkanzija fuq passagġi tal-ilma interni biex tirrimborża lill-imprizi għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-forniment ta' servizz pubbliku direttament skont l-Artikolu 93 tat-Trattat.

⁽⁷⁷⁾ Ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁷⁸⁾ Ara n-nota (36) f'qiegħ il-paġna.

ta' applikazzjoni tiegħu. Dawn il-Linji Gwida jipprovdu wkoll kjarifiki speċifiċi meħtieġa minhabba l-ħtiġijiet speċifiċi tas-settur tat-trasport fuq l-art.

49. Dawn il-Linji Gwida (il-Kapitolu 6) itennu wkoll il-prinċipji applikabbli għall-flussi finanzjarji fi ħdan impriži ferrovjarji integrati vertikalment.
50. Il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida japplikaw għal skemi ta' għajjnuna u għal għajjnuna individwali, kemm jekk ibbażati fuq skema ta' għajjnuna kif ukoll jekk mogħtija *ad hoc*, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor.
51. Dawn il-Linji Gwida japplikaw għal impriži ta' kwalunkwe daqs, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor.
52. L-impriži f'diffikultà, kif definiti fil-*Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-għajjnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriži mhux finanzjarji f'diffikultà* ⁽⁷⁹⁾, ma jistgħux jirċievu għajjnuna skont dawn il-Linji Gwida minhabba li l-għajjnuna lil impriża f'diffikultà fil-prinċipju mhijiex mezz xieraq biex tissodisfa l-ħtiġijiet tal-koordinament tat-trasport jew biex tiżgura li jiġi pprovdut servizz pubbliku. Il-*Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-għajjnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriži mhux finanzjarji f'diffikultà* jistabbilixxu l-kriterji għall-kompatibbiltà tal-għajjnuna għas-salvataġġ u għar-ristrutturar mogħtija skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat lill-impriži kollha li jikkwalifikaw bħala impriži f'diffikultà, inklużi impriži fis-settur tat-trasport fuq l-art, fin-nuqqas ta' gwida speċifika tal-Kummissjoni għall-impriži f'diffikultà f'dak is-settur ⁽⁸⁰⁾.
53. Meta tivvaluta l-għajjnuna favur impriża li hija soġġetta għal ordni ta' rkupru pendenti b'segwitu għal deċiżjoni preċedenti tal-Kummissjoni li tiddikjara l-għajjnuna illegali u inkompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni se tiegħu inkunsiderazzjoni l-ammont tal-għajjnuna li jkun għadu jrid jiġi rkuprat ⁽⁸¹⁾.

2.2 Definizzjonijiet

54. Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
 - a) "infrastruttura ta' aċċess" tfisser kwalunkwe tip ta' infrastruttura meħtieġa biex jiġi żgurat l-aċċess u d-dhul minn fuq l-art jew mill-baħar u mix-xmajjar tal-utenti għal faċilità tat-trasport multimodali bil-ferrovija jew fuq passaġġi tal-ilma interni, jew faċilità unimodali tal-ferrovija jew tal-passaġġi fuq l-ilma interni, bħat-toroq, il-binarji ferrovjarji, il-kanali u l-imghalaq;
 - b) "għajjnuna *ad hoc*" tfisser għajjnuna mhux mogħtija fuq il-baži ta' skema ta' għajjnuna;

⁽⁷⁹⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, *Il-Linji Gwida dwar l-għajjnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriži mhux finanzjarji f'diffikultà*, (ĠU C 249, 31.7.2014, p. 1).

⁽⁸⁰⁾ Il-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 (ara n-nota (38) f'qiegħ il-paġna) ipprevedew derogi mir-regoli applikabbli għal impriži f'diffikultà fis-settur tal-merkanzija bil-ferrovija, li skadew fl-31 ta' Diċembru 2009. Minn dak iż-żmien, *Il-Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-għajjnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriži mhux finanzjarji f'diffikultà*, ara n-nota (79) f'qiegħ il-paġna, japplikaw bis-shiħ għas-settur ferrovjarju kollu.

⁽⁸¹⁾ Ara s-sentenza tal-15 ta' Mejju 1997, *TWD vs Il-Kummissjoni*, C-355/95 P, EU:C:1997:241, il-punti 25 sa 27.

- c) “intensità tal-ghajnuna” tfisser l-ammont gross tal-ghajnuna kkalkulat għal kull benefiċjarju u espress bħala perċentwal tal-ispejjeż eliġibbli. Iċ-ċifri kollha użati għandhom jittieħdu qabel kwalunkwe tnaqqis ta’ taxxa jew imposti oħra;
- d) “skema ta’ ghajnuna” tfisser kull att li fuq il-bażi tiegħu, mingħajr ma jkun meħtieġa miżuri ta’ implimentazzjoni oħra, tista’ tingħata ghajnuna individwali lill-impriżi li jkun definiti fl-att b’mod ġenerali u astratt u kull att li fuq il-bażi tiegħu ghajnuna li ma tkunx konnessa ma’ proġett speċifiku tista’ tingħata lil waħda jew hafna impriżi għal perjodu ta’ żmien indefinit u/jew għal ammont indefinit;
- e) “trasport ikkombinat” tfisser it-tip ta’ trasport intermodali li jissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti għat-trasport ikkombinat fid-Direttiva dwar it-Trasport Ikkombinat ⁽⁸²⁾;
- f) “infrastruttura ddedikata” tfisser infrastruttura li hija mibnija għal intrapriża(i) *ex-ante* identifikabbli u mfassla għall-ħtiġijiet tagħha (tagħhom);
- g) “tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli” tfisser tagħmir użat f’servizzi ta’ trażbord inċidentali għal trasport multimodali sostenibbli, bħal semitrailers li jistgħu jintrefgħu minn krejn, li jeskludi tagħmir terminali mobbli;
- h) “reġistru Ewropew tal-vetturi” tfisser reġistru skont l-Artikolu 47(5) tad-Direttiva (UE) 2016/797 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta’ Mejju 2016 dwar l-interoperabbiltà tas-sistema ferrovjarja fl-Unjoni Ewropea (riformulazzjoni) ⁽⁸³⁾ u l-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2016/1629 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta’ Settembru 2016 li tistabbilixxi r-rekwiżiti tekniċi għall-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni ⁽⁸⁴⁾;
- i) “pjan ta’ evalwazzjoni” tfisser dokument li jkopri skema ta’ ghajnuna waħda jew aktar li jkun fih tal-anqas l-elementi li ġejjin: l-oġettivi tal-iskema ta’ ghajnuna li għandhom jiġu evalwati, il-mistoqsijiet ta’ evalwazzjoni, l-indikaturi tar-riżultat, il-metodoloġija prevista biex titwettaq l-evalwazzjoni, ir-rekwiżiti għall-ġbir tad-*data*, iż-żmien propost tal-evalwazzjoni inkluża d-*data* tas-sottomissjoni tar-rapport ta’ evalwazzjoni interim u finali, id-deskrizzjoni tal-korp indipendenti li jwettaq l-evalwazzjoni jew il-kriterji li jintużaw għas-selezzjoni tiegħu u l-modalitajiet biex jiżguraw id-divulgazzjoni tal-evalwazzjoni;
- j) “spejjeż esterni tat-trasport” tfisser spejjeż iġġenerati mill-utenti tat-trasport u mhux imġarrba minnhom iżda mis-soċjetà kollha kemm hi, b’mod partikolari relatati mal-emissjonijiet ta’ gassijiet serra, it-tniġġis tal-arja, il-korrimenti u l-imwiet, l-istorbju u l-konġestjoni;
- k) “ghajnuna individwali” tfisser ghajnuna *ad hoc* u għotjiet ta’ ghajnuna lil benefiċjarji individwali abbażi ta’ skema ta’ ghajnuna;
- l) “faċilità tal-passaġġi fuq l-ilma interni” tfisser kunwakwe faċilità ta’ servizz (pereżempju terminal jew faċilità tal-manutenzjoni jew tal-ħżin) u l-infrastruttura

⁽⁸²⁾ Ara n-nota (26) f’qiegħ il-paġna.

⁽⁸³⁾ Id-Direttiva (UE) 2016/797 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta’ Mejju 2016 dwar l-interoperabbiltà tas-sistema ferrovjarja fl-Unjoni Ewropea (riformulazzjoni), (ĠU L 138, 26.5.2016, p. 44)

⁽⁸⁴⁾ Id-Direttiva (UE) 2016/1629 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta’ Settembru 2016 li tistabbilixxi r-rekwiżiti tekniċi għall-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni, li temenda d-Direttiva 2009/100/KE u li tħassar id-Direttiva 2006/87/KE (ĠU L 252, 16.9.2016, p. 118).

ta' aċċess tagħha (inkluż it-tagħmir fiżiku jew diġitali meħtieġ għall-funzjonament tagħha) li tinsab fl-UE u li tintuża biex jitwettaq trasport fuq passaġġi tal-ilma interni, li teskludi l-faċilitajiet jew it-tagħmir li huma meħtieġa għat-twettiq ta' attivitajiet mhux tat-trasport;

- m) “bastiment tal-passaġġi fuq l-ilma interni” tfisser bastiment għat-trasport tal-passiġġieri jew tal-merkanzija maħsub biss jew prinċipalment għan-navigazzjoni fuq passaġġi tal-ilma interni jew fl-ilmijiet ġewwa, jew maġenb, ilmijiet imkennija;
- n) “trasport intermodali” tfisser il-moviment tal-merkanzija (fl-istess unità ta' tagħbija jew vettura) b'modi suċċessivi tat-trasport mingħajr maniġġ tal-merkanzija nnifisha meta jinbidlu l-modi;
- o) “unità ta' tagħbija intermodali (ILU)” tfisser kontejner, kaxxa skambjabbli jew semitrailer/vettura tat-triq bil-mutur tal-merkanzija jew kombinazzjoni ta' vetturi użati għat-trasport intermodali;
- p) “interoperabbiltà” tfisser flussi tat-traffiku bla waqfien ta' merkanzija jew passiġġieri, b'mod partikolari bejn Stati Membri jew modi tat-trasport;
- q) “trasport fuq l-art” tfisser it-trasport ferrovjarju, fuq passaġġi tal-ilma interni u bit-triq ⁽⁸⁵⁾;
- r) “tagħmir terminali mobbli” tfisser tagħmir użat għat-tagħbija, il-ħatt u t-trażbord ta' merkanzija u unitajiet ta' tagħbija intermodali, u għall-moviment ta' merkanzija f'żona terminali;
- s) “trasport multimodali” tfisser il-ġarr ta' merkanzija jew passiġġieri mill-anqas b'żewġ modi differenti tat-trasport;
- t) “reġistru nazzjonali” tfisser reġistru miżmum minn Stat Membru skont l-Artikolu 47 tad-Direttiva (UE) 2016/797 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁸⁶⁾ jew skont l-Artikolu 17 tad-Direttiva (UE) 2016/1629 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁸⁷⁾;
- u) “konnessjoni kummerċjali ġdida tal-merkanzija fuq passaġġi tal-ilma interni” tfisser konnessjoni kummerċjali li tikkonċerna operazzjonijiet skedati ġodda tal-merkanzija fuq passaġġi tal-ilma interni bejn mill-anqas żewġ terminali li ma ġewx konnessi b'servizzi skedati tal-merkanzija għal mill-anqas 5 snin qabel il-bidu tal-operazzjonijiet fil-konnessjoni partikolari;
- v) “konnessjoni kummerċjali ġdida tal-merkanzija bil-ferrovija” tfisser konnessjoni kummerċjali li tikkonċerna operazzjonijiet skedati ġodda tal-merkanzija bil-ferrovija bejn mill-anqas żewġ terminali li ma ġewx konnessi b'servizzi skedati tal-merkanzija għal mill-anqas 5 snin qabel il-bidu tal-operazzjonijiet fil-konnessjoni partikolari;
- w) “konnessjoni kummerċjali ġdida tal-passiġġieri tal-ferrovija” tfisser konnessjoni kummerċjali li tikkonċerna operazzjonijiet tal-passiġġieri tal-ferrovija skedati ġodda

⁽⁸⁵⁾ Skont l-Artikolu 100 tat-Trattat, it-Titolu VI “It-Trasport” tat-Trattat japplika fil-prinċipju biss għat-trasport bil-ferrovija, bit-triq u fuq passaġġi tal-ilma interni. Dawn it-tliet tipi ta' trasport ġeneralment jissejhu “trasport fuq l-art”, b'kuntrast mat-trasport bil-baħar u bl-ajru.

⁽⁸⁶⁾ Ara n-nota (83) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁸⁷⁾ Ara n-nota (84) f'qiegħ il-paġna.

bejn mill-anqas żewġ terminali li ma għewx konnessi b'servizzi skedati tal-passiġġieri għal mill-anqas 5 snin qabel il-bidu tal-operazzjonijiet fil-konnessjoni partikolari;

- x) “entrant ġdid” fis-settur ferrovjarju tfisser impriża ferrovjarja skont it-tifsira tal-Artikolu 3(1) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽⁸⁸⁾, li tissodisfa ż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin:
- (i) tkun irċeviet liċenzja skont l-Artikolu 17(3) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea għas-segment rilevanti tas-suq anqas minn 20 sena qabel ma tingħata l-għajnuna;
 - (ii) mhijiex marbuta skont it-tifsira tal-Artikolu 3(3) tal-Anness I tar-REKT ma’ impriża ferrovjarja li rċeviet liċenzja skont it-tifsira tal-Artikolu 3(14) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea qabel l-1 ta’ Jannar 2010;
- y) “attivitàjiet mhux tat-trasport” tfisser servizzi kummerċjali għal impriži tat-trasport jew utenti oħra ta’ faċilitajiet mhux relatati ma’ trasport ferrovjarju unimodali jew multimodali u fuq passaġġi tal-ilma interni, inklużi servizzi anċillari għal passiġġieri, spedizzjoniera jew fornituri oħra ta’ servizzi, bħall-kiri ta’ uffċċji, ħwienet, u lukandi;
- z) “siding privat” tfisser biċċa infrastruttura ferrovjarja privata u operata privatament (inklużi binarji ferrovjarji u kwalunkwe installazzjoni jew tagħmir iehor meħtieġ biex issir funzjonali), li hija konnessa mal-faċilitajiet ta’ tagħbija tan-network ferrovjarju pubbliku li ma jikkwalifikawx bħala faċilitajiet ta’ servizz skont l-Anness II tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽⁸⁹⁾, kif ukoll kwalunkwe infrastruttura ddedikata li sservi bħala biċċa infrastruttura ferrovjarja privata u operata privatament;
- aa) “terminal multimodali tal-merkanzija bil-ferrovija u/jew tal-passaġġi fuq l-ilma interni” tfisser struttura mgħammra għat-trażbord bejn żewġ sistemi ferrovjarji differenti jew bejn mill-anqas żewġ modi tat-trasport (li wieħed minnhom huwa l-ferrovija jew il-passaġġi fuq l-ilma interni), bħal terminali fil-portijiet interni jew marittimi, tul il-passaġġi fuq l-ilma interni, fl-ajruporti u l-pjattaformi loġistiċi multimodali;
- bb) “faċilità tat-trasport multimodali bil-ferrovija u/jew tal-passaġġi fuq l-ilma interni” tfisser faċilità ta’ servizz u l-infrastruttura tal-aċċess tagħha (inkluż it-tagħmir fiżiku jew diġitali meħtieġ għall-funzjonament tagħha) li tinsab fl-Unjoni u meħtieġa biex tipprovdi trasport ferrovjarju u/jew fuq passaġġi tal-ilma interni flimkien ma’ modi oħra tat-trasport, li teskludi l-faċilitajiet jew it-tagħmir meħtieġa għal attivitàjiet mhux tat-trasport. Din id-definizzjoni tinkludi t-terminali multimodali tal-merkanzija bil-ferrovija u tal-passaġġi fuq l-ilma interni;
- cc) “faċilità ferrovjarja” tfisser faċilità ta’ servizz (pereżempju terminali ferrovjarji tal-merkanzija jew faċilità tal-manutenzjoni jew tal-ħżin) u l-infrastruttura ta’ aċċess tagħha (inkluż it-tagħmir fiżiku jew diġitali meħtieġ għall-funzjonament tagħha) li tinsab fl-UE msemmija fl-Anness II tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽⁹⁰⁾, li

⁽⁸⁸⁾ Ara n-nota (8) f’qiegħ il-paġna.

⁽⁸⁹⁾ Ara n-nota (8) f’qiegħ il-paġna.

⁽⁹⁰⁾ Ara n-nota (8) f’qiegħ il-paġna.

teskludi l-faċilitajiet jew it-tagħmir meħtieġa biex jitwettqu attivitajiet mhux tat-trasport;

dd) “impriza ferrovjarja” tfisser impriza pubblika jew privata msemmija fl-Artikolu 3(1)(1) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽⁹¹⁾;

ee) “materjal fuq ir-roti” tfisser kwalunkwe waħda minn dawn li ġejjin:

(i) lokomottivi u materjal fuq ir-roti għat-trasport tal-passiġġieri, inkluż unitajiet tat-trazzjoni termali jew elettriċi, ferroviji tal-passiġġieri awtopropulsivi termali jew elettriċi u kowċis tal-passiġġieri;

(ii) vaguni tal-merkanzija, inklużi vetturi baxxi ddisinjati għan-network kollu u vetturi ddisinjati biex iġorru t-trakkijiet;

ff) “trasport marittimu fuq distanzi qosra” tfisser iċ-ċaqliq tal-merkanzija u tal-passiġġieri bil-baħar bejn portijiet li jinsabu fl-Ewropa ġeografika jew bejn daww il-portijiet u portijiet li jinsabu f’pajjiżi mhux Ewropej b’kosta fuq ibhra magħluqa mal-fruntieri tal-Ewropa ⁽⁹²⁾;

gg) “intrapriża żgħira u ta’ daqs medju” (“SME”, small and medium-sized enterprise) tfisser impriza li tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Anness I tar-REKT;

hh) “bidu tax-xogħlijiet” tfisser il-bidu tax-xogħlijiet ta’ kostruzzjoni relatati mal-investment jew mal-ewwel impenn legalment vinkolanti biex jiġi ordnat it-tagħmir jew kwalunkwe impenn ieħor li jagħmel l-investment irriversibbli. Ix-xiri ta’ art u xogħlijiet preparatorji, bħall-kisba ta’ permessi u t-twettiq ta’ studji ta’ fattibbiltà, ma jitqisux bħala l-bidu tax-xogħlijiet. Fir-rigward tal-akkwisti, “bidu tax-xogħlijiet” tfisser il-mument tal-akkwist tal-assi marbuta direttament mal-istabbiliment akkwistat;

ii) “trasport sostenibbli fuq l-art” tfisser it-trasport tal-merkanzija jew tal-passiġġieri bil-ferrovija, fuq passaġġi tal-ilma interni jew bit-trasport multimodali sostenibbli fejn teżisti alternattiva għall-istess trasport li tikkawża spejjeż esterni oghla;

jj) “trasport multimodali sostenibbli” tfisser il-garr ta’ merkanzija jew passiġġieri mill-anqas b’żewġ modi differenti tat-trasport, fejn mill-anqas wieħed mill-modi tat-trasport użati jkun bil-ferrovija jew fuq passaġġi tal-ilma interni, jew bit-triq jekk dan tal-aħħar ikun ikkombinat mat-trasport marittimu fuq distanzi qosra;

kk) “applikazzjonijiet telematiċi” tfisser kwalunkwe waħda mill-applikazzjonijiet li ġejjin:

(i) applikazzjonijiet għal servizzi ta’ trasport ta’ passiġġieri, bħal sistemi li jipprovdu informazzjoni lill-passiġġieri qabel u matul il-vjaġġ, sistemi ta’ prenotazzjoni u hlas, ta’ ġestjoni tal-baġalji u ta’ ġestjoni tal-konnessjonijiet bejn il-ferroviji u ma’ modi oħra tat-trasport;

⁽⁹¹⁾ Ara n-nota (8) f’qiegħ il-paġna.

⁽⁹²⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni – “*L-Iżvilupp tat-Trasport Marittimu fuq Distanzi Qosra fl-Ewropa: Alternattiva dinamika f’katina tat-trasport sostenibbli – It-tieni rapport ta’ progress ta’ kull sentejn*”, COM(1999) 317 final, 29.6.1999.

- (ii) applikazzjonijiet għal servizzi ta' merkanzija, bħal sistemi ta' informazzjoni (monitoraġġ tal-merkanzija u l-ferroviji f'hin reali), is-sistemi ta' marshalling u l-allokazzjoni, il-prenotazzjoni, is-sistemi tal-ħlas u fatturazzjoni, il-ġestjoni tal-konnessjonijiet ma' modi oħra tat-trasport u l-produzzjoni ta' dokumenti elettronici ta' akkumpanjament;
- ll) "operatur ta' trasport" tfisser kwalunkwe impriża li għorr passigġieri u/jew merkanzija fis-setturi tat-trasport ferrovjarju, fuq passaġġi tal-ilma interni u/jew multimodali;
- mm) "organizzatur tat-trasport" tfisser kwalunkwe impriża li torganizza t-trasport ta' merkanzija u b'hekk tagħmel l-għażla bejn modi tat-trasport (bħal kumpaniji tal-logistika, spedizzjoniera, operatori ta' trasport multimodali);
- nn) "vettura għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni" tfisser bastiment tal-passaġġi fuq l-ilma interni jew materjal fuq ir-roti.

2.3 L-istruttura tal-Linji Gwida

- 55. Il-Kapitolu 3 jiċċara liema miżuri fis-settur tat-trasport fuq l-art ma għandhomx għalfejn jiġu nnotifikati lill-Kummissjoni qabel l-implimentazzjoni tagħhom.
- 56. Il-Kapitolu 4 jistabbilixxi l-miżuri koperti minn dawn il-Linji Gwida skont l-Artikolu 93 tat-Trattat. It-Taqsima 4.1 tistabbilixxi l-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà li b'mod generali japplikaw għall-ghajnuna li tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport. It-Taqsima 4.2 tistabbilixxi kundizzjonijiet speċifiċi ta' kompatibbiltà li japplikaw għal tipi differenti ta' miżuri ta' ghajnuna li jissodisfaw il-htigijiet tal-koordinament tat-trasport. Il-Kapitolu 5 jiċċara l-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà li japplikaw għall-miżuri ta' ghajnuna għar-rimborż ta' ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku. Il-Kapitolu 6 jfakkar il-prinċipji applikabbli għall-flussi finanzjarji fi hdan impriži ferrovjarji integrati vertikalment.
- 57. Il-Kapitolu 7 jistabbilixxi l-kundizzjonijiet li taħthom il-Kummissjoni se tirrikjedi evalwazzjoni *ex post* tal-iskemi notifikati skont l-Artikolu 93 tat-Trattat.
- 58. Il-Kapitolu 8 jiddeskrivi l-obbligi ta' rappurtar u monitoraġġ tal-Istati Membri li jagħtu l-ghajnuna skont l-Artikolu 93 tat-Trattat.
- 59. Il-Kapitoli 9 u 10 jkopru t-tul ta' żmien ta' dawn il-Linji Gwida u l-iskeda ta' żmien għar-reviżjoni tagħhom.

3. MIŻURI MHUX SOĠĠETTI GĦAL NOTIFIKA

- 60. Meta intervent mill-Istat jissodisfa l-kriterji biex jikkwalifika bħala ghajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat ⁽⁹³⁾, fil-prinċipju l-Istati Membri jeħtiġilhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

⁽⁹³⁾ Fir-rigward tal-kunċett ta' ghajnuna mill-Istat, il-Kummissjoni tirreferi għall-Avviż tagħha dwar il-kunċett ta' ghajnuna mill-Istat kif imsemmi fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, C/2016/2946 (ĠU C 262, 19.7.2016, p. 1). Kif indikat fil-punt 211 ta' dan l-avviż, effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri u d-distorsjoni tal-kompetizzjoni huwa normalment eskluż fir-rigward tal-bini tal-infrastruttura f'każijiet fejn fl-istess hin (i) infrastruttura tipikament ma tiffaċċja kompetizzjoni diretta, (ii) il-finanzjament privat huwa insinifikanti f'dan is-settur u l-Istat Membru kkonċernat u (iii) l-infrastruttura

61. L-ghajjnuna mill-Istat fis-settur tat-trasport fuq l-art mhijiex soġġetta għar-rekwiżit ta' notifika skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat jekk tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti f'regolament ta' eżenzjoni ta' kategorija adottat mill-Kummissjoni, jew skont l-Artikolu 1 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/2586 ⁽⁹⁴⁾ jew skont l-Artikolu 1 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1588 ⁽⁹⁵⁾.
62. F'dan ir-rigward, ir-REKT ikopri ċerti kategoriji ta' għajjnuna mill-Istat li tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport fis-settur tat-trasport fuq l-art. Tali miżuri ta' għajjnuna, jekk jingħataw f'konformità mal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà applikabbli stabbiliti fir-REKT, ma joħolqu l-ebda distorsjoni sinifikanti għall-kompetizzjoni u l-kummerċ, u għalhekk jitqiesu kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 93 tat-Trattat u mhumiex soġġetti għar-rekwiżit ta' notifika.
63. Barra minn hekk, ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 ⁽⁹⁶⁾ fih dispożizzjonijiet li jistgħu jeżentaw l-ghajjnuna fis-settur tat-trasport fuq l-art mir-rekwiżit ta' notifika. Pereżempju, l-ghajjnuna għall-portijiet interni tista' tkun eżentata bhala kategorija skont l-Artikolu 56c ta' dak ir-Regolament. Sakemm din l-ghajjnuna ma tkunx imfassla primarjament biex tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport iżda biex tiffacilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew ċerti żoni ekonomiċi, u tingħata f'konformità mal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà applikabbli stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 651/2014 ⁽⁹⁷⁾, tali miżuri ta' għajjnuna jitqiesu kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat minhabba li ma jwasslux għal distorsjoni sinifikanti għall-kompetizzjoni u l-kummerċ.
64. Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2023/2831 ⁽⁹⁸⁾ japplika wkoll għat-trasport fuq l-art. Bl-istess mod, il-kumpens mogħti lill-impriża li jipprovdu SGEI fis-settur tat-trasport fuq l-art huwa kopert mir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 2023/2832 ⁽⁹⁹⁾. Il-miżuri li jissodisfaw il-kriterji ta' daww ir-Regolamenti jitqiesu li ma għandhom l-ebda impatt fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ fis-suq intern. Daww il-miżuri *de minimis* mhumiex soġġetti għal rekwiżit ta' notifika peress li jitqiesu li ma jissodisfawx il-kriterji kollha tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

4. GHAJNUNA LI TISSODISFA L-HTIĠIJET TAL-KOORDINAMENT TAT-TRASPORT

4.1 Kundizzjonijiet ġenerali ta' kompatibbiltà

65. Din it-taqsimha tippreżenta l-kundizzjonijiet ġenerali ta' kompatibbiltà applikabbli għall-kategoriji ta' għajjnuna spjegati fit-Taqsimha 4.2. Meta l-Kummissjoni tivvaluta jekk il-

mhijiex imfassla biex b'mod selettiv tiffavorixxi impriża partikolari jew settur, iżda tipprovdi benefiċċji għas-soċjetà kollha kemm hi.

⁽⁹⁴⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/2586 tad-19 ta' Diċembru 2022 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 93, 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal ċerti kategoriji ta' għajjnuna mill-Istat fis-settur tat-trasport bil-ferrovija, bil-passaġġi tal-ilma interni u multimodali (ĠU L 338, 30.12.2022, p. 35).

⁽⁹⁵⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1588 tat-13 ta' Lulju 2015 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal ċerti kategoriji ta' għajjnuna mill-Istat orizzontali (ĠU L 248, 24.9.2015, p. 1).

⁽⁹⁶⁾ Ara n-nota (67) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁹⁷⁾ Ara n-nota (67) f'qiegħ il-paġna.

⁽⁹⁸⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2023/2831 tat-13 ta' Diċembru 2023 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajjnuna *de minimis* (ĠU L, 2023/2831, 15.12.2023, p. 1).

⁽⁹⁹⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2023/2832 tat-13 ta' Diċembru 2023 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajjnuna *de minimis* mogħtija lil impriża li jipprovdu servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L, 2023/2832, 15.12.2023, p. 1).

miżuri ta' għajnuna fis-setturi ferrovjarji, tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tat-trasport multimodali sostenibbli jissodisfawx il-htigijiet tal-koordinament tat-trasport skont l-Artikolu 93 tat-Trattat, hija se tanalizzza l-konformità mal-prinċipji deskritti f'din it-taqsim (il-punti 66 sa 86). Il-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 4.2 għal kull kategorija ta' għajnuna speċifika jipprovdu kjarifiki għal xi wħud mill-kundizzjonijiet generali ta' kompatibbiltà ppreżentati f'din it-taqsim, b'mod partikolari fit-Taqsima 4.1.1 (Key compatibility conditions).

4.1.1 Kundizzjonijiet ewlenin ta' kompatibbiltà

Kontribuzzjoni għall-htigijiet tal-koordinament tat-trasport

66. L-għajnuna trid tikkontribwixxi għall-iżvilupp tas-settur tat-trasport fuq l-art lejn trasport sostenibbli fuq l-art u/jew għat-tlestija ta' suq integrat tal-UE fejn il-flussi tat-traffiku mingħajr interruzzjoni ta' merkanzija u passiġġieri bejn in-networks nazzjonali u l-modi tat-trasport huma żgurati, u b'hekk jiġu ssodisfati l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport.

Htieġa tal-għajnuna

67. L-għajnuna trid tkun meħtieġa biex jintlaħaq l-oġettiv tal-koordinament tat-trasport identifikat mill-miżura speċifika f'konformità mal-punt 66. Dan huwa, pereżempju, il-każ, meta l-għajnuna tkun immirata lejn falliment speċifiku tas-suq (jiġifieri sitwazzjoni fejn tista' twassal għal żvilupp materjali tas-settur tat-trasport fuq l-art li s-suq waħdu ma jistax iwassal, eż. lejn trasport sostenibbli fuq l-art u/jew lejn it-tlestija ta' suq integrat tal-UE fejn il-flussi tat-traffiku mingħajr interruzzjoni ta' merkanzija u passiġġieri bejn in-networks nazzjonali u l-modi tat-trasport huma żgurati). Fallimenti tas-suq li jxekklu l-bidla lejn forum sostenibbli ta' trasport fuq l-art jistgħu jseħħu, pereżempju, fejn hemm (i) disparitajiet fil-prezzijiet bejn forum differenti ta' trasport minhabba esternalitajiet negattivi li ma jitqisux, (ii) diffikultajiet iffaċċjati mill-operaturi tas-suq fl-aċċess għall-finanzjament ibbażat fuq is-suq minhabba assimetriji fl-informazzjoni, (iii) fallimenti fil-koordinament bejn l-atturi tas-suq, jew, b'mod aktar ġenerali, (iv) investimenti li jinvolvu esternalitajiet pożittivi iżda li mhumie x profittabbli biżżejjed għall-benefiċjarju potenzjali.

Adeguatezza tal-għajnuna

68. L-għajnuna trid tkun xierqa biex jintlaħaq l-oġettiv identifikat tal-koordinament tat-trasport. Fil-prinċipju, l-għajnuna ma titqiesx xierqa jekk l-istess riżultat ikun jista' jinkiseb permezz ta' strument ta' politika anqas distortiv (bħal strumenti bbażati fuq is-suq jew regolatorji) jew permezz ta' forma ta' strument ta' għajnuna anqas distortiv (bħal garanziji jew pagamenti bil-quddiem ripagabbli), milli billi jiġu pprovduti strumenti mhux ripagabbli, bħal għotjiet diretti.

L-effett ta' incentiv tal-għajnuna

69. L-għajnuna trid ttejjeg lill-benefiċjarju jibdel l-imġiba tiegħu jew jinvolvi ruħu f'attività ekonomika addizzjonali, li ma kienx iwettaq mingħajr l-għajnuna jew li kieku jwettaqha sa ċertu punt jew b'mod differenti. Il-prova ta' effett ta' incentiv tinkludi l-identifikazzjoni tax-xenarju fattwali u x-xenarju kontrofattwali probabbli fin-nuqqas ta' għajnuna ⁽¹⁰⁰⁾.

⁽¹⁰⁰⁾ Dan ix-xenarju jrid ikun kredibbli, ġenwin u relatat mal-fatturi tat-tehid ta' deċizzjonijiet prevalenti fiż-żmien tad-deċizzjoni mill-benefiċjarju tal-għajnuna rigward il-proġett. L-Istati Membri jistgħu jibbażaw fuq dokumenti uffiċjali tal-bord, valutazzjonijiet tar-riskju, rapporti finanzjarji, pjanijiet interni tan-negożju,

70. Barra minn hekk, fir-rigward speċifiku tal-ghajnuna għall-investment, l-ghajnuna ma jkollhiex effett ta' incentiv jekk il-bidu tax-xogħlijiet fuq il-proġett isehh qabel applikazzjoni bil-miktub għall-ghajnuna mill-benefiċjarju lill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti ⁽¹⁰¹⁾. Meta l-benefiċjarju jibda jaħdem fuq proġett qabel ma japplika għall-ghajnuna, kwalunkwe ghajnuna mogħtija għal dak il-proġett ma titqiesx kompatibbli mas-suq intern. L-ghajnuna mogħtija biex tkopri l-ispejjeż tal-konformità mal-istandards tal-UE fil-prinċipju ma għandha l-ebda effett ta' incentiv. Bħala regola ġenerali, hija biss l-ghajnuna li tmur lil hinn mill-istandards tal-UE li jista' jkollha effett ta' incentiv. Madankollu, f'każijiet fejn l-istandard rilevanti tal-UE jkun diġà ġie adottat iżda jkun għadu ma daħalx fis-sehh, l-ghajnuna jista' jkollha effett ta' incentiv jekk tinentiva l-investment li għandu jiġi implimentat u ffinalizzat mill-anqas 12-il xahar qabel ma jidhol fis-sehh l-istandard, sakemm ma jkunx indikat mod ieħor fit-Taqsimiet 4.2.2.1 sa 4.2.2.5. Sabiex l-Istati Membri ma jiġux skoraggħuti milli jistabbilixxu standards nazzjonali obbligatorji li huma aktar stretti jew ambizzjużi mill-istandards korrispondenti tal-UE, il-miżuri ta' ghajnuna jista' jkollhom effett ta' incentiv irrispettivament mill-preżenza ta' tali standards nazzjonali. L-istess jghodd għall-ghajnuna mogħtija fil-preżenza ta' standards nazzjonali obbligatorji adottati fin-nuqqas ta' standards tal-UE.

Il-proporzjonalità tal-ghajnuna.

71. L-ammont ta' ghajnuna għal kull benefiċjarju jenhtieg li jkun limitat għall-minimu meħtieġ biex il-benefiċjarju jiġi incentivat iwettaq il-proġett jew l-attività meħjuna. Dak il-minimu jista' jiġi identifikat bħala perċentwal tal-ispejjeż eliġibbli tal-proġett jew tal-attività meħjuna, kif speċifikat taħt kull kategorija speċifika fit-Taqsima 4.2. Filwaqt li l-valutazzjoni tal-proporzjonalità ġeneralment titwettaq minn perspettiva *ex ante*, f'każijiet eċċezzjonali fejn żviluppi futuri fl-ispejjeż u fid-dhul huma soġġetti għal grad għoli ta' incertezza u hemm asimetrija qawwija ta' informazzjoni, jista' jkun diffiċli ħafna li jiġi definit l-ammont ta' ghajnuna meħtieġ mill-Istat fuq bażi kompletament *ex ante*; f'dawn il-każijiet, l-minbarra kwantifikazzjoni *ex ante*, l-Istati Membri jistgħu jintroduċu mekkaniżmi *ex post* bħal irkupru jew monitoraġġ tal-ispejjeż biex jiżguraw il-proporzjonalità, filwaqt li jzommu incentivi għall-benefiċjarji biex jimminimizzaw l-ispejjeż tagħhom u jiżviluppaw in-negozju tagħhom b'mod aktar effiċjenti. maż-żmien.
72. Fir-rigward tal-ghajnuna għall-investment, jekk ma jkunx speċifikat mod ieħor għall-kategoriji speċifiċi ta' ghajnuna dettaljati fit-Taqsima 4.2.2, l-ghajnuna titqies proporzjonata jekk tikkorrispondi għall-spiża żejda netta meħtieġa biex jintlaħaq l-oġġettiv tal-miżura ta' ghajnuna, meta mqabbel max-xenarju kontrofattwali fin-nuqqas ta' ghajnuna ("spariġġ tal-likwidità"). Biex jiġi kkalkulat l-ispariġġ tal-likwidità, huwa meħtieġ li jiġu kkalkulati:
- a) id-dhul u l-ispejjeż stmati, inkluż il-valur tal-investment, tal-operat u terminali tal-proġett ("xenarju fattwali") u dawk tal-proġett alternattiv li l-benefiċjarju tal-

opinjoniġiet esperti u studji oħra relatati mal-proġett li jkun qed jiġi vvalutat. Dokumenti li jkun fihom informazzjoni dwar il-previżjonijiet tad-domanda, il-previżjonijiet tal-ispejjeż, il-previżjonijiet finanzjarji, id-dokumenti ppreżentati lil kumitat tal-investment u li jelaboraw xenarji ta' investment/operazzjonali, jew dokumenti pprovduti lill-istituzzjonijiet finanzjarji li jistgħu jghinu lill-Istati Membri juru l-effett ta' incentiv. Dawk id-dokumenti jeħtieġ li jkunu kontemporanji għall-proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet li jikkonċerna l-proġett jew l-attività.

- ⁽¹⁰¹⁾ L-applikazzjoni għall-ghajnuna tista' tiehu diversi forum, inkluż, pereżempju, proċedura kompetittiva ta' offerti għall-ghoti tal-attività sussidjata. Kull applikazzjoni trid tinkludi mill-anqas isem l-applikant, deskrizzjoni tal-proġett jew tal-attività, inkluż il-post, u l-ammont tal-ghajnuna meħtieġ għat-twettiq tiegħu/tagħha.

għajnuna kien iwettaq b'mod kredibbli fin-nuqqas ta' għajnuna ("xenarju kontrofattwali");

- b) il-kost medju ponderat tal-kapital ("WACC", weighted average cost of capital) stmat tal-benefiċjarju biex jiġu skontati l-flussi tal-flus futuri;
- c) il-valur preżenti nett ("VPN") għax-xenarji fattwali u kontrofattwali, matul il-ħajja tal-proġett.

73. Abbażi tal-elementi elenkati fl-ittri minn (a) sa (c), l-ispariġg tal-likwidità huwa d-differenza bejn il-VPN tal-proġett fix-xenarju fattwali u fix-xenarju kontrofattwali, matul il-ħajja tal-proġett, skontat fil-livell tad-WACC. Is-suppożizzjonijiet u l-għażliet metodoloġiċi kollha sottostanti għall-kalkolu tal-ispariġg tal-likwidità jridu jiġu spjegati u sostanzjati. L-analiżi tax-xenarji kemm fattwali kif ukoll kontrofattwali trid tqis kwalunkwe miżura ta' għajnuna mill-Istat eżistenti jew ippjanata, bħal għajnuna operatorja u/jew tip differenti ta' għajnuna għall-investment rilevanti li taffettwa l-analiżi tal-ispariġg tal-likwidità.
74. Eżempju ta' xenarju kontrofattwali huwa li l-benefiċjarju ma jwettaqx attività jew investment jew ikompli n-negozju mingħajr bidliet. Fejn l-evidenza tappoġġja li dan huwa xenarju kontrofattwali kredibbli, l-ispariġg tal-likwidità jista' jiġi approssimat mil-livell ta' VPN negattiv tal-proġett fix-xenarju fattwali mingħajr għajnuna matul il-ħajja tal-proġett (jekk wiehed jassumi b'mod impliċitu li l-VPN tax-xenarju kontrofattwali huwa żero) ⁽¹⁰²⁾.

L-evitar tal-effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

75. Id-distorsjoni tal-kompetizzjoni inerenti fl-għajnuna ma tridx tolqot ħażin l-interessi generali tal-UE ⁽¹⁰³⁾. Fil-valutazzjoni ta' jekk l-effetti negattivi tal-miżura fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ humiex limitati, il-Kummissjoni tista' tikkunsidra l-impatt prevedibbli li l-miżura ta' għajnuna, b'mod partikolari jekk tikkonsisti f'għajnuna *ad hoc*, jista' jkollha fuq il-kompetizzjoni bejn l-imprizi li joperaw fis-suq (swieq) tat-trasport ikkonċernat(i), inklużi s-swieq upstream jew downstream, u r-riskju ta' ħolqien ta' kapaċità żejda.
76. Fil-prinċipju, il-Kummissjoni tqis li l-iskemi ta' għajnuna huma anqas probabbli li jkollhom effett negattiv fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri mill-għajnuna *ad hoc*. Fi kwalunkwe każ, biex tillimita kwalunkwe effett negattiv fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ, il-Kummissjoni se tapprova biss skemi ta' għajnuna operatorja għal tul ta' żmien massimu ta' 5 snin u skemi ta' għajnuna għall-investment

⁽¹⁰²⁾ Fin-nuqqas ta' proġett alternattiv, il-Kummissjoni se tivverifika li l-ammont tal-għajnuna ma jaqbiżx il-minimu meħtieġ biex il-proġett meġhun ikun profittabbli biżżejjed, pereżempju billi tagħmilha possibbli li tinkiseb rata ta' redditu interna li tikkorrispondi għas-settur jew għall-impenn ta' parametru referenzjarju jew rata minima ta' redditu speċifiċi. Rati normali ta' redditu meħtieġa mill-benefiċjarju fi proġetti ta' investment oħra simili, il-kost tal-kapital fit-totalità tiegħu jew ir-redditu li jiġi osservat normalment fl-industrija kkonċernata wkoll jistgħu jintużaw għal din il-fini. L-ispejjeż u l-benefiċċji kollha rilevanti mistennija jridu jiġu kkalkulati matul il-ħajja tal-proġett.

⁽¹⁰³⁾ Għalkemm l-Artikolu 93 tat-Trattat ma fih l-ebda ekwivalenti għat-tieni sentenza tal-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat, li skontu l-għajnuna tista' tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern biss meta ma taffettwax b'mod negattiv il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea diġà għamlitha ċara li l-Kummissjoni, meta tivvaluta miżura ta' għajnuna skont l-Artikolu 93 tat-Trattat, trid tivverifika li l-għajnuna ma tolqotx ħażin l-interessi generali tal-UE, ara s-sentenza tat-12 ta' Ottubru 1978, *il-Kummissjoni vs il-Belġju*, 156/77, imsemmija fin-nota 30 f'qiegħ il-paġna, il-paragrafu 10.

għal tul ta' żmien massimu ta' 10 snin ⁽¹⁰⁴⁾. Jekk Stat Membru jixtieq jestendi skema ta' għajnuna lil hinn minn dan it-tul ta' żmien, huwa jenhtieg li jissottometti notifika għida sabiex il-Kummissjoni tkun tista' teżaminaha mill-gdid fid-dawl tar-riżultati miksuba u, fejn xieraq, tawtorizza t-tigdid tagħha.

4.1.2 Konformità ma' dispożizzjonijiet oħra tad-dritt tal-Unjoni

77. L-għajnuna mill-Istat ma tistax tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern jekk l-għajnuna jew il-modalitajiet li tant huma marbuta b'mod indissolubbli mal-għan tal-għajnuna li jkun impossibbli li jiġu evalwati separatament (inkluż il-metodu ta' finanzjament meta jiffirma parti integrali mill-miżura) jinvolvu ksur tal-liġi tal-UE ⁽¹⁰⁵⁾. Dan jista' jkun il-każ, pereżempju, meta sabiex jirċievi l-għajnuna, il-benefiċjarju jkollu obbligu li jkollu l-kwartieri ġenerali tiegħu fl-Istat Membru kkonċernat jew ikun stabbilit b'mod predominanti f'dak l-Istat Membru jew il-benefiċjarju jkollu l-obbligu li juża prodotti jew servizzi nazzjonali magħmulin fil-livell nazzjonali.

4.1.3 Akkumulazzjoni

78. L-għajnuna tista' tingħata fl-istess hin taht diversi skemi ta' għajnuna jew akkumulata ma' għajnuna *ad hoc* jew *de minimis* li tkopri l-istess spejjeż eliġibbli, sakemm l-ammont totali tal-għajnuna għall-istess spejjeż eliġibbli ma jwassalx għal kumpens żejjed jew jaqbeż l-ammont massimu ta' għajnuna permess skont dawn il-Linji Gwida. Jekk l-Istat Membru jippermetti li l-għajnuna taht miżura waħda tiġi akkumulata ma' għajnuna taht miżuri oħra għall-istess spejjeż eliġibbli, allura jrid jispeċifika, għal kull miżura, il-metodu użat biex tiġi żgurata l-konformità ma' din il-kundizzjoni.
79. Finanzjament tal-UE ġestit ċentralment li mhuwiex direttament jew indirettament taht il-kontroll tal-Istat Membru ma jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat. Meta l-finanzjament tal-UE jkun ikkombinat mal-għajnuna mill-Istat, l-Istat Membru jehtieglu jiżgura li l-ammont totali ta' finanzjament pubbliku mogħti għall-istess spejjeż eliġibbli ma jwassalx għal kumpens żejjed.

4.1.4 Trasparenza

80. L-għajnuna trid tingħata b'mod trasparenti.
81. Meta l-għajnuna tingħata f'forma oħra minbarra għotja, l-ammont tal-għajnuna jrid jiġi kkonvertit fl-ekwivalenti ta' għotja gross tiegħu. Għajnuna pagabbli f'diversi pagamenti għandha tiġi kkalkulata fil-valur tagħha fil-mument tal-għotja. Ir-rata tal-imghax li għandha tintuża għal skopijiet ta' skont u biex jiġi kkalkulat l-ammont ta' għajnuna ta' self b'imghax baxx ⁽¹⁰⁶⁾ hija r-rata ta' imghax ta' referenza applikabbli fiż-żmien tal-għoti, stabbilita f'konformità mal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar ir-reviżjoni tal-metodu li jistabbilixxi r-rati ta' referenza u ta' skont ⁽¹⁰⁷⁾.
82. Sabiex jitnaqqsu l-effetti negattivi tal-għajnuna billi jiġi żgurat li l-kompetituri jkollhom aċċess għal informazzjoni rilevanti dwar l-attivitajiet li jkunu appoġġjati, l-Istat Membru

⁽¹⁰⁴⁾ Dan ifisser li l-għajnuna tista' tingħata taht skemi approvati f'perjodu massimu ta' 5 snin (fil-każ ta' skemi ta' għajnuna operatorja) jew 10 snin (fil-każ ta' skemi ta' għajnuna għall-investment) mid-data tan-notifika tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tiddikjara l-għajnuna kompatibbli.

⁽¹⁰⁵⁾ Ara s-sentenzi tat-22 ta' Marzu 1977, *Iannelli & Volpi SpA*, 74/76, EU:C:1977:51, il-paragrafu 14, tal-15 ta' Ġunju 1993, *Matra SA vs Il-Kummissjoni*, C-225/91, EU:C:1993:239, il-paragrafu 41, u tal-31 ta' Jannar 2023, *Il-Kummissjoni vs Braesch et al*, C-284/21 P, EU:C:2023:58, il-paragrafi minn 96 sa 99.

⁽¹⁰⁶⁾ Self b'rata tal-imghax anqas minn dik tas-suq.

⁽¹⁰⁷⁾ ĠU C 14, 19.1.2008, p. 6.

kkonċernat jehtieġlu jiżgura li l-informazzjoni li ġejja tiġi ppubblikata fil-pjattaforma Transparency Award Module ⁽¹⁰⁸⁾ tal-Kummissjoni jew fuq sit web komprensiv dwar l-ġajnuna mill-Istat, fil-livell nazzjonali jew reġjonali, dan li ġej:

- a) it-test shiħ tad-deċiżjoni dwar l-ġhoti tal-ġajnuna individwali jew tal-iskema ta' ġajnuna approvata u d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni tagħha, jew il-link għalih;
- b) informazzjoni dwar kull għotja ta' ġajnuna individwali li taqbeż il-EUR 100,000 bl-użu tal-istruttura fl-Anness II ta' dawn il-Linji Gwida ⁽¹⁰⁹⁾.

83. L-Istati Membri jehtigilhom jiżguraw li s-siti web komprensivi tagħhom dwar l-ġajnuna mill-Istat, kif imsemmi fil-punt 82, ikunu mfassla biex jipprovdu aċċess faċli għall-informazzjoni. Huma jehtigilhom jipubblikaw l-informazzjoni f'format tad-*data* tal-ispreadsheet mhux proprjetarju li jippermetti li d-*data* tiġi mfittxija, estratta, imniżżla u kondiviża faċilment fuq l-internet, pereżempju f'format CSV jew XML. Il-pubbliku generali jehtieġlu jkollu aċċess għas-sit web mingħajr restrizzjonijiet, inkluża r-reġistrazzjoni tal-utent minn qabel.
84. Għal skemi fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa, il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt 82(b) se jitqiesu bħala ssodisfati jekk l-Istati Membri jipubblikaw l-informazzjoni meħtieġa dwar l-ammonti ta' ġajnuna individwali fil-firxiet li ġejjin (f'miljuni ta' EUR):

0,1-0,5;
0,5-1;
1-2;
2-5;
5-10;
10-30;
30-60;
60-100;
100-250; u
250 u aktar.

85. L-Istati Membri jridu jipubblikaw l-informazzjoni msemmija fil-punt 82(b) fi żmien 6 xhur mid-*data* li fiha tkun ingħatat l-ġajnuna, jew, għall-ġajnuna fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa, fi żmien sena (1) mid-*data* li fiha tkun dovuta d-dikjarazzjoni tat-taxxa ⁽¹¹⁰⁾. Għal ġajnuna li hija illegali iżda li sussegwentement tinstab li hija kompatibbli, l-Istati Membri jehtigilhom jipubblikaw din l-informazzjoni fi żmien 6 xhur mid-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tiddikjara l-ġajnuna kompatibbli. Sabiex tippermetti l-infurzar tar-regoli

⁽¹⁰⁸⁾ Tiftix Pubbliku tal-Bażi tad-*Data* dwar it-Trasparenza tal-Ġajnuna mill-Istat, disponibbli fuq: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=mt>.

⁽¹⁰⁹⁾ Fuq talba sostanzjata ta' Stat Membru, dan ir-rekwiżit jista' jiġi rinunzjat jekk publikazzjoni dettaljata shiħa ddgħajjef il-kompetizzjoni fi proċessi ta' allokazzjoni sussegwenti, pereżempju, billi tippermetti offerti strateġiċi.

⁽¹¹⁰⁾ Jekk ma jkun hemm l-ebda rekwiżit formali għal dikjarazzjoni annwali, id-*data* tal-ġhoti għall-finijiet ta' kodifikazzjoni se tkun il-31 ta' Diċembru tas-sena li għaliha tkun ingħatat l-ġajnuna.

dwar l-ghajnuna mill-Istat skont it-Trattat, l-informazzjoni trid tibqa' disponibbli għal mill-anqas 10 snin mid-data li fiha tkun inghatat l-ghajnuna.

86. Il-Kummissjoni se tippubblika fuq is-sit web tagħha links għas-siti web dwar l-ghajnuna mill-Istat imsemmija fil-punt 82(b).

4.2 Kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà għal kategoriji speċifiċi ta' ghajnuna għall-koordinament tat-trasport

87. Din it-taqsimha tiddeskrivi kjarifiki għal xi aspetti tal-kundizzjonijiet ewlenin ta' kompatibbiltà stabbiliti fit-Taqsimha 4.1.1 għal kull tip ta' ghajnuna għall-koordinament tat-trasport kopert minn dawn il-Linji Gwida.

4.2.1 Ghajnuna operatorja

4.2.1.1 Ghajnuna biex jitnaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport

88. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu regoli dwar l-ghajnuna, biex jitnaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport, li tista' tingħata lill-operaturi ta' trasport u/jew lill-organizzaturi tat-trasport li jagħzlu soluzzjonijiet sostenibbli tat-trasport fuq l-art.
89. L-ghajnuna biex jitnaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport tista' tkun immirata lejn il-ferroviji, il-passaġġi fuq l-ilma interni u/jew l-operazzjonijiet tat-trasport multimodali sostenibbli (jiġifieri inkluz mill-anqas taqsimha waħda bil-ferroviji, fuq passaġġi tal-ilma interni jew bit-trasport marittimu fuq distanzi qosra).
90. Sabiex titqies kompatibbli mas-suq intern, l-ghajnuna għat-tnaqqis tal-ispejjeż esterni tat-trasport trid tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà stabbiliti f'din it-taqsimha u fit-Taqsimha 4.1.

Kontribuzzjoni għall-htigijiet tal-koordinament tat-trasport

91. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 66, il-Kummissjoni tqis li l-ghajnuna operatorja biex jitnaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport tista' trawwem bidla modali lejn trasport sostenibbli fuq l-art dment li tindirizza d-disparitajiet fil-prezzijiet bejn modi differenti tat-trasport fuq l-art u tipperswadi lill-utenti tat-trasport biex jagħzlu modi sostenibbli tat-trasport fuq l-art. Id-differenzi fil-prezzijiet jinholqu meta l-esternalitajiet negattivi ma jiġux ikkunsidrati biżżejjed fil-prezz tas-servizz tat-trasport fuq l-art.

Htieġa tal-ghajnuna

92. F'dan l-istadju tal-iżvilupp tas-suq tat-trasport, l-ispejjeż esterni tat-trasport mhumie x ikkunsidrati biżżejjed fil-prezz tas-servizzi tat-trasport. Dan iwassal biex il-prezz ta' daww is-servizzi ma jirriflettix bis-sħiħ l-ispiża tas-soċjetà tal-mod ta' trasport sottostanti. L-SSMS indikat li, biex jitwassal ipprezzar ġust u effiċjenti fil-modi kollha tat-trasport, huwa meħtieġ sett komprensiv ta' miżuri ⁽¹¹¹⁾. Ipprezzar bħal dan jagħmel lil min inigges u lill-utenti jerfgħu r-responsabbiltà sħiħa għall-ispejjeż li jiġġeneraw u jgħin lill-utenti jagħmlu għazliet allinjati ma' dak li huwa l-aħjar għas-soċjetà. L-istrategija tistenna biss li l-ispejjeż esterni jiġu kkunsidrati bis-sħiħ fl-UE sal-2050. Għalhekk, l-ghajnuna biex jitnaqqsu tali spejjeż esterni qabel dik id-data tista' tkun meħtieġa biex jiġu ssodisfati l-oġettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew.

⁽¹¹¹⁾ Ara l-punt 47 tal-SSMS imsemmi fin-nota (20) f'qiegħ il-paġna.

93. Is-servizzi tat-trasport sostenibbli fuq l-art spiss ma jkunux kompetittivi ma' alternattivi li jniġġsu aktar bħas-servizzi tat-trasport bit-triq biss. Sakemm il-prezz tas-servizzi konkorrenti li jniġġsu aktar ma jirriflettix bis-sħiħ ispiża tagħhom għas-soċjetà, is-suq waħdu x'aktarx li ma jiżgurax livell ta' implimentazzjoni ta' modi sostenibbli tat-trasport fuq l-art f'konformità mal-oġettivi segwiti mill-Patt Ekoloġiku Ewropew. Wara li kkunsidrat il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 67, il-Kummissjoni tqis li, fil-preżenza tal-esternalitajiet negattivi assoċjati ma' modi tat-trasport konkorrenti bħat-trasport bit-triq u l-avjazzjoni, l-ghajnuna operatorja biex jitnaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport hija meħtieġa biex tappoġġja bidla modali lejn il-ferroviji, il-passaġġi fuq l-ilma interni u t-trasport multimodali sostenibbli.

Adegwatezza tal-ghajnuna

94. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 68, il-Kummissjoni tqis li l-ghajnuna biex jitnaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport hija strument ⁽¹¹²⁾ xieraq biex tinżamm jew tiżdied il-bidla lejn modi sostenibbli tat-trasport fuq l-art jekk tindirizza d-disparitajiet fil-prezzijiet bejn il-modi differenti tat-trasport li huma dovuti għal esternalitajiet negattivi u tipperswadi lill-utenti tat-trasport jagħżlu modi sostenibbli tat-trasport fuq l-art.

L-effett ta' inċentiv tal-ghajnuna

95. L-ghajnuna jenħtieġ li tincentiva ż-żamma jew iż-żieda tal-bidla lejn modi sostenibbli tat-trasport fuq l-art f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 69. Sabiex ikun hemm konformità ma' daww il-prinċipji ġenerali u jiġi żgurat li l-ghajnuna gġib magħha bidla fl-imġiba tal-benefiċjarju u tincentiva bidla modali, jenħtieġ li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin.
96. L-ewwel nett, l-ghajnuna jenħtieġ li tingħata biss meta mod ta' trasport konkorrenti li jniġġes aktar ikun alternattiva kummerċjalment vijabbli għall-mod ta' trasport appoġġjat mill-ghajnuna. Din il-vijabbiltà tiddependi fuq l-ispejjeż tal-operat, id-disponibbiltà u l-aċċessibbiltà ta' terminali, networks u konnessjonijiet xierqa u fatturi oħra bħad-differenzi fil-hin tat-tranzitu. Il-Kummissjoni tqis li għas-servizzi tal-passiġġieri dejjem ikun hemm alternattiva kummerċjalment vijabbli li tniġġes aktar għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni. Fis-settur tal-merkanzija, fejn il-kompetittività tiddependi mid-distanza koperta mill-operazzjonijiet tat-trasport ⁽¹¹³⁾, il-kompetizzjoni mat-trasport bit-triq biss tista' ġeneralment tiġi preżunta:

- a) f'każijiet ta' trasport multimodali fejn id-distanza koperta mill-mod ta' trasport appoġġjat mill-ghajnuna hija hawn taħt:

- (i) 800 kilometru għat-trasport ferrovjarju;

⁽¹¹²⁾ Fir-rigward tal-forma tal-ghajnuna, fil-prattika ta' deċiżjonijiet preċedenti tagħha dwar l-ghajnuna li tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport, il-Kummissjoni ma qajmitx oġġezzjonijiet għall-ghajnuna fil-forma ta' għotjiet diretti (ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni *ex multis* tal-21 ta' Mejju 2024 fil-każ SA.108800, il-Ġermanja, *Appoġġ għat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija (it-trasport ta' tagħbija b'vagn wieħed u bi grupp ta' vagni)* (għadha mhix ippubblikata fil-ĠU.); Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2023 fil-każ SA.109142, Franza, *Aide à l'investissement pour la création d'un terminal multimodal marchandises (autoroute ferroviaire) à Bayonne-Mouguerre* (għadha mhix ippubblikata fil-ĠU.); u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Mejju 2023 fil-każ SA.104156, l-Italja, *l-inċentiv Sea Modal Shift* (ĠU C 203, 9.6.2023, p. 16).

⁽¹¹³⁾ L-istudju ta' appoġġ għall-valutazzjoni tal-impatt dwar l-emenda tad-Direttiva dwar it-Trasport Ikkombinat [Ricardo et al. (2023)].

(ii) 375 kilometru għat-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni;

(iii) 750 kilometru għat-trasport marittimu fuq distanzi qosra; u

b) f'każijiet ta' trasport unimodali fejn id-distanza koperta mill-mod ta' trasport appoġġjat mill-ġhajjnuna hija hawn taht:

(i) 350 kilometru għat-trasport ferrovjarju ⁽¹¹⁴⁾;

(ii) 375 kilometru għat-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni.

97. Għal operazzjonijiet fis-settur tat-trasport tal-merkanzija lil hinn mid-distanzi speċifikati fil-punt 96, l-Istat Membru jehtieglu juri li mod ta' trasport konkorrenti li jniġġes aktar minn dak appoġġjat mill-ġhajjnuna (eż. trasport bit-triq biss) huwa alternattiva kummerċjalment vijabbli għall-operazzjonijiet appoġġjati mill-ġhajjnuna kif ukoll jistabbilixxi f'liema distanza l-mod ta' trasport konkorrenti li jniġġes aktar ma jsirx kompetittiv f'termini ta' spejjeż u għalhekk mhux kummerċjalment vijabbli għat-tip ta' operazzjonijiet appoġġjati.
98. It-tieni, fil-prinċipju, l-ġhajjnuna ma tistax tingħata għat-trasport fuq rotot li stabbilew restrizzjonijiet ta' kapaċità li jipprevjenu ż-żieda jew iż-żamma tal-bidla modali. Din il-kundizzjoni għandha l-għan li tiżgura li l-prospetti taż-żamma jew taż-żieda tal-bidla modali jkunu realistiki. Jekk l-Istat Membru jkollu l-ħsieb li jappoġġja t-trasport fuq rotot b'restrizzjonijiet tal-kapaċità stabbiliti, l-Istat Membru se jkollu jispjega liema miżuri oħra se jittieħdu biex jiġu eliminati jew jitnaqqsu dawk ir-restrizzjonijiet. Għall-iskemi ta' ġhajjnuna, dan ifisser li l-Istat Membru jehtieglu jimpenja ruħu biex jiżgura li l-ġhajjnuna ma tingħatax jekk ikun hemm restrizzjonijiet sinifikanti tal-kapaċità li jaffettwaw l-operazzjonijiet tat-trasport u fl-aħħar mill-aħħar jipprevjenu ż-żamma jew iż-żieda ta' bidla għal mod ta' trasport aktar sostenibbli. Jekk ikun hemm restrizzjonijiet reali jew mistennija fil-kapaċità, l-Istat Membru jenhtieġ li jiżgura li jiġu stabbiliti soluzzjonijiet biex jeliminaw jew inaqqsu tali restrizzjonijiet sabiex tkun tista' tinkiseb il-bidla modali mistennija li tirriżulta mill-ġhajjnuna.
99. It-tielet, l-impriżi ferrovjarji u l-passaġġi fuq l-ilma interni u l-operaturi tat-trasport marittimu fuq distanzi qosra jehtieġilhom jagħmlu l-informazzjoni rilevanti kollha dwar l-ġhajjnuna rċevuta disponibbli għall-pubbliku ⁽¹¹⁵⁾. Id-divulgazzjoni għandha l-għan li tqajjem kuxjenza dwar il-miżuri disponibbli biex jitnaqqas id-distakk fil-kompetittività bejn modi tat-trasport sostenibbli fuq l-art u alternattivi konkorrenti li jniġġsu aktar u b'hekk tiżdied id-domanda għal servizzi tat-trasport sostenibbli fuq l-art li hija meħtieġa biex tiskatta bidla modali.
100. Fl-aħħar nett, sabiex jiġi żgurat li l-ġhajjnuna tingħata biss għal servizzi sostenibbli tat-trasport fuq l-art li effettivament jiġu pprovduti, l-ġhajjnuna jenhtieġ li tingħata fuq il-bażi

⁽¹¹⁴⁾ Dan il-limitu ma japplikax fil-każ ta' trasport ferrovjarju unimodali li huwa organizzat bħala operazzjonijiet b'vagon wiehed minhabba li dak it-tip ta' trasport ferrovjarju unimodali huwa anqas profittabbli mit-trasport bit-triq biss, irrspettivament mid-distanza koperta, minhabba l-ispejjeż tal-ġbir u l-aggregazzjoni tal-vaguni ta' klijenti differenti.

⁽¹¹⁵⁾ Inkluża, tal-anqas, l-informazzjoni li ġejja: l-awtorità tal-ghoti, id-data tal-ghoti tal-ġhajjnuna, l-ammonti tal-ġhajjnuna rċevuti, il-perjodu u l-operazzjonijiet koperti mill-ġhajjnuna.

tal-unitajiet reali tas-servizz tat-trasport ipprovdut ⁽¹¹⁶⁾ u mhux fuq bażi ta' somma f'daqqa.

101. Il-Kummissjoni tqis li l-ghajnuna għandha effett ta' incēntiv jekk l-Istat Membru jikkonforma mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 69, kif iċċarat fil-punti minn 97 sa 100.

Proporzjonalità

102. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 71, l-ghajnuna tista' tilhaq sa 75 % tal-ispejjeż eliġibbli.
103. L-ispejjeż eliġibbli huma l-parti tal-ispejjeż esterni tat-trasport li jiġu evitati bl-użu unimodali jew multimodali tal-ferroviji u/jew tal-passaġġi fuq l-ilma interni u/jew bl-użu tat-trasport marittimu fuq distanzi qosra fil-kuntest tat-trasport multimodali sostenibbli meta mqabbel mal-modi tat-trasport konkorrenti li jniġġsu aktar (jiġifieri l-ispejjeż esterni evitati tat-trasport) ⁽¹¹⁷⁾. Meta jkun hemm diversi għażliet konkorrenti li jikkawżaw livelli oġhla ta' tniġġis, il-limitu jikkorrispondi mal-oġhla differenza fl-ispejjeż fost id-diversi għażliet.
104. L-Istat Membru jeħtieġu jipprovdi analiżi komparattiva tal-ispejjeż esterni trasparenti, raġunata u kwantifikata bejn il-mod ta' trasport appoġġjat (trasport ferrovjarju, fuq passaġġi tal-ilma interni u/jew multimodali sostenibbli, inkluż mill-anqas taqsimha waħda bil-ferroviji, fuq passaġġi tal-ilma interni jew bit-trasport marittimu fuq distanzi qosra) u l-għażla konkorrenti alternattiva li tniġġes aktar. Fil-prinċipju, l-Istat Membru jenħtieġ li jirreferi għall-*Manwal tal-Kummissjoni dwar l-ispejjeż esterni tat-trasport* ⁽¹¹⁸⁾, kif emendat jew sostitwit, biex iqabbel l-ispejjeż esterni bejn modi differenti tat-trasport, sakemm ma jipprezentax evidenza xierqa li tiġġustifika metodoloġija differenti għall-istima tal-ispejjeż esterni attwali. Il-metodoloġija użata u l-kalkoli li jsiru jridu jitqieghdu għad-dispożizzjoni pubblika.

L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

105. Sabiex jiġi żgurat li l-ghajnuna ma tolqotx hażin l-interessi ġenerali tal-Unjoni billi tohloq distorsjonijiet bla bżonn tal-kompetizzjoni u l-kummerċ, l-ghajnuna operatorja biex jitnaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport trid tingħata f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 75 u 76.
106. Jenħtieġ li l-ghajnuna, fil-prinċipju, tingħata fil-forma ta' skemi ta' ghajnuna minħabba li x'aktarx ikollhom effett distortiv aktar limitat fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri minn ghajnuna *ad hoc*.

4.2.1.2 Ghajnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda

107. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu regoli speċifiċi dwar l-ghajnuna għat-tnedija ta':

⁽¹¹⁶⁾ Pereżempju, il-passiġġieri-km għal servizzi tat-trasport tal-passiġġieri jew it-tunnellati-km jew il-vetturi-km għal servizzi tat-trasport tal-merkanzija, jew, b'mod aktar ġenerali, l-unità tal-produzzjoni tas-servizz tat-trasport.

⁽¹¹⁷⁾ L-Istati Membri jistgħu jużaw il-metodoloġija tal-ispejjeż esterni biex ikopru kwalunkwe spiża operatorja, inklużi l-ispejjeż operatorji relatati mal-użu tal-infrastruttura.

⁽¹¹⁸⁾ Il-Kummissjoni Ewropea, id-Direttorat Ġenerali għall-Mobbiltà u t-Trasport, Essen, H., Fiorello, D., El Beyrouy, K. et al., Handbook on the external costs of transport – Verżjoni 2019 – 1.1, Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2832/51388>.

- a) konnessjonijiet kummerċjali godda tal-merkanzija bil-ferrovija u fuq passaġġi tal-ilma interni minn imprizi ferrovjarji u/jew organizzaturi tat-trasport li jaraw x'inhom d-domanda u jorganizzaw operazzjonijiet skedati tal-merkanzija bejn it-terminali tat-trasport;
 - b) konnessjonijiet tal-passiġġieri tal-ferrovija kummerċjali godda minn imprizi ferrovjarji li jorganizzaw servizzi skedati tat-trasport tal-passiġġieri bejn terminali tat-trasport li jinsabu jew fi Stati Membri differenti ("servizzi tat-trasport tal-passiġġieri tal-ferrovija transfruntieri") jew aktar minn 400 kilometru minn xulxin ("servizzi ta' trasport ta' passiġġieri tal-ferrovija fuq distanzi twal").
108. Sabiex titqies kompatibbli mas-suq intern, l-għajnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda trid tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' kompatibilità stabbiliti f'din it-taqsimha u fit-Taqsimha 4.1.

Kontribuzzjoni għall-ħtiġijiet tal-koordinament tat-trasport

109. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 66, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda tista' trawwem bidla modali lejn trasport sostenibbli fuq l-art billi tiżgura li jkun hemm biżżejjed servizzi tat-trasport li jgħaqqdu t-terminali tat-trasport. L-istabbiliment ta' konnessjonijiet kummerċjali godda tal-merkanzija bil-ferrovija u fuq passaġġi tal-ilma interni kif ukoll ta' konnessjonijiet tal-passiġġieri tal-ferrovija transfruntieri u/jew fuq distanzi twal godda huwa kruċjali għall-iżvilupp tat-trasport ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni u huwa essenzjali biex ikun jista' jsir trasport multimodali sostenibbli.

Ħtieġa tal-għajnuna

110. Fost l-oġġettivi tagħha, l-SSMS tinkludi l-iżvilupp tal-konnessjonijiet ferrovjarji u tal-passaġġi fuq l-ilma interni ⁽¹¹⁹⁾. Fir-rigward tat-trasport tal-merkanzija, l-użu shiħ tat-trasport ferrovjarju jbati min-nuqqas ta' xi konnessjonijiet ewlenin bejn it-terminali tat-trasport, ⁽¹²⁰⁾ u huma meħtieġa azzjonijiet biex jiġi sfruttat il-potenzjal tat-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni ⁽¹²¹⁾, b'mod partikolari biex in-network Ewropew tal-passaġġi fuq l-ilma interni jkun konness kemm jista' jkun ma' modi oħra tat-trasport ⁽¹²²⁾. Fir-rigward tat-trasport tal-passiġġieri, il-ferrovija ma tintużax sal-potenzjal shiħ tagħha, speċjalment mhux bħala mezz ta' vjaġġar fuq distanzi twal u/jew transfruntier b'mod partikolari matul il-ħinijiet ta' billejl ⁽¹²³⁾.
111. Sabiex jiġi żviluppati aktar il-konnessjonijiet ferrovjarji u tal-passaġġi fuq l-ilma interni, l-Istati Membri jista' jkollhom jagħtu għajnuna biex jappoġġjaw it-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda tal-merkanzija bil-ferrovija u tal-passaġġi fuq l-ilma interni kif ukoll ta' konnessjonijiet godda tal-passiġġieri tal-ferrovija transfruntieri u/jew fuq distanzi twal. Dan għaliex il-forzi tas-suq waħedhom mhux dejjem iwasslu biex l-operaturi tat-trasport u l-organizzaturi tat-trasport jinvestu f'konnessjonijiet godda bil-ferrovija jew fuq passaġġi tal-ilma interni peress li daww il-konnessjonijiet jistgħu jkunu suxxettibbli għal fallimenti fil-koordinament. B'mod partikolari, l-operaturi jistgħu jgarrbu spejjeż fissi sinifikanti biex jibdeu konnessjonijiet godda u daww il-

⁽¹¹⁹⁾ Ara l-punti 33 u 42 tal-SSMS imsemmija fin-nota (20) f'qiegħ il-paġna

⁽¹²⁰⁾ Ara l-punt 43 tal-SSMS imsemmi fin-nota (20) f'qiegħ il-paġna .

⁽¹²¹⁾ Ara l-punt 44 tal-SSMS imsemmi fin-nota (20) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹²²⁾ Ara n-nota (25) f'qiegħ il-paġna, il-punt 2.1.2.

⁽¹²³⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, *Pjan ta' azzjoni biex tingħata spinta lit-trasport ferrovjarju tal-passiġġieri fit-tul u transfruntier*, COM(2021) 810 final, 14.12.2021.

konnessjonijiet jistgħu jsiru profittabbli biss jekk ikun hemm volum suffiċjenti ta' klijenti li jużawhom. Fin-nuqqas ta' tali volum minimu, l-operatur ma jkunx f'pożizzjoni li jagħmel profitti suffiċjenti sabiex jagħmel tajjeb għat-telf operatorju mgarrab fl-ewwel snin tal-operat tal-konnessjoni kummerċjali l-ġdida u, għalhekk, ma jiżviluppahom. L-għajjnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda tista' tnaqqas l-ostaklu għad-dhul għat-tnedija ta' konnessjonijiet godda billi tnaqqas l-ammont ta' telf operatorju annwali mgarrab mill-operaturi tat-trasport u l-organizzaturi tat-trasport matul l-ewwel snin tal-operat tal-konnessjoni l-ġdida.

112. Wara li kkunsidrat il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 67, il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda tal-merkanzija bil-ferrovija u tal-passaġġi fuq l-ilma interni tal-merkanzija u/jew konnessjonijiet godda tal-passiġġieri tal-ferrovija transfruntieri u/jew fuq distanzi twal tista' tkun meħtieġa biex jiġu ssodisfati l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport, jekk timmira b'mod effettiv dak il-falliment tas-suq filwaqt li tqis kull politika u miżura oħra diġà fis-seħh biex tindirizza l-istess falliment tas-suq. Bħala riżultat ta' dan, l-Istat Membru jrid jistabbilixxi li fil-mument tal-ghoti tal-għajjnuna, anke bl-appoġġ kollu fis-seħh għat-trasport sostenibbli fuq l-art, l-ebda operatur ma jkun qed jippjana li jiżviluppa kummerċjalment il-konnessjoni kummerċjali l-ġdida inkwistjoni.

Adegwatezza tal-għajjnuna

113. Id-domanda għal servizzi kummerċjali godda fl-ewwel snin tal-operat tista' ma tkunx biżżejjed biex tiżgura li daww is-servizzi jsiru profittabbli. Għalhekk, f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 68, il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda hija strument ⁽¹²⁴⁾ xieraq biex jiġu appoġġjati l-imprizi ferrovjarji u/jew l-organizzaturi tat-trasport li jixtiequ jinvestu f'konnessjoni ġdida tal-merkanzija bil-ferrovija jew fuq passaġġi tal-ilma interni jew f'konnessjonijiet godda tal-passiġġieri tal-ferrovija transfruntieri u/jew fuq distanzi twal. Madankollu, l-għajjnuna trid tkun limitata għal operazzjonijiet ta' appoġġ għal massimu ta' 5 snin mit-tnedija tal-konnessjoni l-ġdida (jiġifieri mid-data li fiha l-benefiċjarju jibda jopera l-konnessjoni l-ġdida).

L-effett ta' inċentiv tal-għajjnuna

114. L-għajjnuna jenħtieġ li tinċentiva lill-operaturi tat-trasport u/jew lill-organizzaturi tat-trasport biex iniedu konnessjonijiet godda tal-merkanzija bil-ferrovija jew fuq passaġġi tal-ilma interni jew konnessjonijiet godda tal-passiġġieri tal-ferrovija transfruntieri u/jew fuq distanzi twal. Il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet godda għandha effett ta' inċentiv jekk il-benefiċjarju jkun applika għall-għajjnuna bil-miktub qabel it-tnedija tal-konnessjonijiet kummerċjali l-godda. Iż-żmien tal-applikazzjoni bil-miktub għall-għajjnuna huwa indikazzjoni siewja tax-xenarju kontrofattwali probabbli

⁽¹²⁴⁾ Fir-rigward tal-forma tal-għajjnuna, fil-prattika ta' deċiżjonijiet imghoddija tagħha dwar l-għajjnuna li tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport, il-Kummissjoni ma qajmitx oġġezzjonijiet għall-għajjnuna fil-forma ta' għotjiet diretti (ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Ottubru 2011, fil-każ SA 31981, in-Netherlands, *Għajjnuna tal-bidu għal servizzi godda tat-trasport ikkombinat ibbażati fuq in-network ferrovjarju b'żewġ ċentri* (ĠU C 361, 10.12.2011, p. 1). Fir-rigward speċifiku tal-għajjnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda, il-Kummissjoni tirrikonoxxi li l-għotjiet diretti jippermettu lill-imprizi ferrovjarji u lill-organizzaturi tat-trasport li jixtiequ jinvestu f'konnessjoni kummerċjali ġdida biex inaqqsu t-telf operatorju bil-quddiem tagħhom matul l-ewwel snin tal-operat tal-konnessjoni kummerċjali l-ġdida, u għalhekk itejbu l-profittabbiltà ta' daww is-servizzi. Għal din ir-raġuni, fil-każ ta' għajjnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda, l-għotjiet diretti jistgħu jkunu xierqa anki jekk jithallsu bil-quddiem, dment li l-pagament bil-quddiem isir fuq bażi perjodika mill-anqas darba fis-sena (u mhux b'pagament wiehed bil-quddiem ta' darba li jkopri l-perjodu kollu li jista' jiġi ffinanzjat mill-għajjnuna).

fin-nuqqas tal-ġhajjnuna. Jekk impriża ma tibdiex topera l-konnessjoni l-ġdida qabel ma tapplika għall-ġhajjnuna, dan jindika li x-xenarju kontrofattwali probabbli mingħajr ġhajjnuna jkun in-nuqqas ta' konnessjoni ġdida minhabba li l-ġhajjnuna hija meħtieġa minn dik l-impriża biex tkopri t-telf operatorju bil-quddiem biex tnedi l-konnessjoni kummerċjali l-ġdida.

115. Il-Kummissjoni tqis li l-ġhajjnuna għandha effett ta' incēntiv jekk il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 69, kif iċċarat fil-punt 114, jiġu rrispettati u jkun hemm evidenza ta' telf operatorju mistenni.

Proporzjonalità

116. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 71, l-ġhajjnuna għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali ġodda titqies proporzjonata jekk ma taqbiżx il-perċentwal li ġej tal-ispejjeż eliġibbli: 80 % fl-ewwel sena tal-operat tal-konnessjoni kummerċjali l-ġdida, 70 % fit-tieni sena, 60 % fit-tielet sena, 50 % fir-raba' sena u 40 % fil-ħames sena.
117. L-ispejjeż eliġibbli huma t-telf operatorju mġarrab fir-rigward tal-operazzjoni tal-konnessjoni l-ġdida, għal massimu ta' 5 snin mid-data meta l-benefiċjarju jibda jopera l-konnessjoni kkonċernata. Telf operatorju jfisser id-differenza negattiva bejn id-dħul u l-ispejjeż operatorji matul l-ewwel snin tal-operat tal-konnessjoni l-ġdida (sa 5 snin) ⁽¹²⁵⁾.
118. L-ispejjeż allokat għall-konnessjoni kummerċjali ġdida jistgħu jkopru l-ispejjeż operatorji diretti kollha mġarrba fl-operat tal-konnessjoni kummerċjali ġdida u kontribuzzjoni xierqa għall-ispejjeż operatorji komuni kemm għall-konnessjoni kummerċjali ġdida kif ukoll għal attivitajiet oħra. Id-dħul li għandu jiġi kkunsidrat għandu jinkludi d-dħul kollu mill-konnessjoni kummerċjali ġdida.
119. Jekk l-ġhajjnuna tithallas bil-quddiem, jenħtieġ li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi addizzjonali li ġejjin:
- a) it-telf operatorju jrid jiġi stmat *ex ante*, abbażi ta' projezzjonijiet raġonevoli;
 - b) it-telf operatorju jrid jiġi skontat għall-valur tiegħu fil-mument tal-ġhoti;
 - c) l-Istat Membru jeħtieġu jistabbilixxi mekkanizmu adegwat ta' monitoraġġ u rkupru biex jiżgura li l-ġhajjnuna ma taqbiżx l-intensità tal-ġhajjnuna permessa;
 - d) il-pagamenti bil-quddiem ma għandhomx ikopru perjodu ta' aktar minn sena.

L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

120. Sabiex jiġi żgurat li l-ġhajjnuna ma tolqotx ħażin l-interessi ġenerali tal-Unjoni billi tohloq distorsjonijiet bla bżonn tal-kompetizzjoni u l-kummerċ, l-ġhajjnuna operatorja għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali ġodda trid tingħata f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 75 u 76. Barra minn hekk, l-ġhajjnuna jenħtieġ li tkun limitata biex tkopri l-ispejjeż imġarrba mill-benefiċjarju għal massimu ta' 5 snin mit-tnedija tal-konnessjoni kummerċjali l-ġdida.

⁽¹²⁵⁾ Fl-interess taċ-ċarezza, dan jista' jinkludi wkoll spejjeż operatorji relatati ma' u qabel it-tnedija tal-konnessjoni l-ġdida. Dawk l-ispejjeż jistgħu jiġu kkunsidrati fil-kwantifikazzjoni tal-ispejjeż eliġibbli relatati mal-ewwel sena tal-operat tal-konnessjoni kummerċjali ġdida.

121. L-ghajnuna jenhtieg li, fil-prinċipju, tinghata fil-forma ta' skemi ta' ghajnuna minhabba li x'aktarx ikollhom effett distortiv aktar limitat fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri minn ghajnuna *ad hoc*.

4.2.2 Ghajnuna għall-investment

4.2.2.1 Ghajnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni ta' faċilitajiet tat-trasport ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni unimodali u multimodali

122. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu regoli speċifiċi dwar l-ghajnuna għall-investment għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni (inkluż il-bdil) tal-faċilitajiet ferrovjarji, tal-faċilitajiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tal-faċilitajiet tat-trasport multimodali bil-ferrovija u fuq passaġġi tal-ilma interni.
123. It-trasport multimodali juża wkoll faċilitajiet tat-trasport multimodali għat-trasport ikkombinat marittimu u bit-triq. Dawk il-faċilitajiet, meta jkunu jinsabu f'portijiet marittimi, jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida jekk ikollhom ukoll konnessjonijiet ferrovjarji jew tal-passaġġi fuq l-ilma interni u għalhekk jikkwalifikaw bħala faċilitajiet tat-trasport multimodali ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni ⁽¹²⁶⁾.
124. L-ghajnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni ta' faċilitajiet ferrovjarji, faċilitajiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni u faċilitajiet tat-trasport multimodali ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni trid tiżgura li: (a) sit jista' jintuża bħala faċilità li tappoġġja bidla modali għall-ewwel darba (kostruzzjoni); (b) faċilità eżistenti kapaċi timmaniġġja aktar traffiku jew issir aktar attraenti għall-utenti, eż. billi timmaniġġja tip ta' traffiku li ma kienx immaniġġjat qabel (titjib); jew (c) faċilità li inkella tiffaċċja tnaqqis fl-attività mingħajr ghajnuna tista' tkompli bl-operat tagħha (tiġdid).
125. Sabiex titqies kompatibbli mas-suq intern, l-ghajnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni tal-faċilitajiet ferrovjarji, tal-faċilitajiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tal-faċilitajiet tat-trasport multimodali ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni trid tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà stabbiliti f'din it-taqsimha u fit-Taqsimha 4.1.

Kontribuzzjoni għall-htigijiet tal-koordinament tat-trasport

126. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 66, il-Kummissjoni tqis li l-ghajnuna għall-kostruzzjoni, it-titjib u/jew it-tiġdid tal-faċilitajiet ferrovjarji, tal-faċilitajiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tal-faċilitajiet tat-trasport multimodali ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni tista' trawwem bidla modali lejn trasport sostenibbli fuq l-art. L-ghajnuna tista' tappoġġja investimenti f'faċilitajiet li jservu t-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni fuq bażi awtonoma jew flimkien ma' modi oħra tat-trasport ⁽¹²⁷⁾. Disponibbiltà usa' ta' daww il-faċilitajiet jew zieda fil-kapaċità, il-kwalità u/jew l-effiċjenza tagħhom hija prekondizzjoni għall-funzjonament xieraq tat-trasport ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni. Barra minn hekk, dan it-

⁽¹²⁶⁾ Ara d-definizzjoni ta' "faċilità tat-trasport multimodali ferrovjarju u/jew fuq passaġġi tal-ilma interni" pprovduta fil-punt 54bb).

⁽¹²⁷⁾ Minkejja n-nuqqas ta' informazzjoni komprensiva dwar it-trasport multimodali, il-faċilitajiet ferrovjarji u tal-passaġġi fuq l-ilma interni fl-UE, hemm indikazzjonijiet ċari ta' nuqqas ta' faċilitajiet adegwati, disponibbli u aċċessibbli għat-trasport sostenibbli fuq l-art. B'mod partikolari, huma meħtieġa investimenti fir-rigward tal-faċilitajiet ferrovjarji u tal-passaġġi fuq l-ilma interni u t-terminali multimodali tal-merkanzija.

titjib eventwalment se jwassal għal spejjeż aktar baxxi għall-kumpaniji tat-trasport u tal-logistika li joperaw fis-setturi tat-trasport ferrovjarju, fuq passagġi tal-ilma interni u multimodali u servizzi ta' kwalità oġhla.

Htieġa ta' għajjnuna

127. L-istrategija għal mobbiltà sostenibbli u intelligenti indikat l-iskarsezza tal-infrastruttura tat-trażbord, b'mod partikolari t-terminali multimodali interni, u appellat għal investimenti biex jingħalqu l-lakuni fl-infrastruttura multimodali bl-oġhla prijorità ⁽¹²⁸⁾. Id-disponibbiltà ta' biżżejjed faċilitajiet ferrovjarji adegwati, faċilitajiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni u faċilitajiet tat-trasport multimodali ferrovjarji u fuq passagġi tal-ilma interni hija kruċjali għall-katina tal-valur tat-trasport sostenibbli fuq l-art. B'mod partikolari, tali faċilitajiet jgħinu fl-iżvilupp tat-trasport multimodali bl-għan li l-modi kollha tat-trasport jiġu diretti flimkien permezz ta' terminali multimodali.
128. L-għajjnuna għall-faċilitajiet ferrovjarji u tal-passaġġi fuq l-ilma interni hija kruċjali biex jiġi sfruttat il-potenzjal sħiħ tat-trasport sostenibbli fuq l-art. Għajjnuna bħal din tista' tgħin biex jinkiser iċ-ċirku vizzjuż tal-bidla modali u d-disponibbiltà tal-faċilitajiet. Minn naħa l-waħda, faċilitajiet adegwati huma prekondizzjoni għal kwalunkwe tkabbir fl-użu tat-trasport sostenibbli fuq l-art. Min-naħa l-oħra, hekk kif aktar utenti jiċċaqalqu lejn dawn il-modi tat-trasport, hemm bżonn faċilitajiet addizzjonali biex jappoġġjaw dan it-tkabbir. Madankollu, mingħajr l-għajjnuna, l-inċentivi għall-operaturi privati ta' investimenti f'faċilitajiet infrastrutturali jistgħu ma jkunux biżżejjed. Dan għaliex ma jikkunsidrawx il-benefiċċji tat-tnaqqis tal-ispejjeż esterni li jirriżultaw minn bidla modali li saret possibbli mill-investment. Barra minn hekk, l-għadd u l-kwalità tal-faċilitajiet ta' servizz jistgħu jieħdu ż-żmien biex jiġu agġustati għaž-żieda fid-domanda għal trasport sostenibbli fuq l-art. L-appoġġ mill-Istat għall-faċilitajiet jista' għalhekk jikkontribwixxi għall-kisba tal-bidla modali mixtieqa b'mod aktar effettiv u mghaġġel ⁽¹²⁹⁾.
129. Wara li kkunsidrat il-prinċipji generali stabbiliti fil-punt 67, il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għall-investimenti fil-faċilitajiet tista' tkun meħtieġa biex jiġu ssodisfati l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport fil-preżenza tal-falliment tas-suq imsemmi fil-punti 127 u 128. Dan l-appoġġ huwa ġġustifikat jekk il-kapaċità l-ġdida x'aktarx tintuża, u b'hekk jikkontribwixxi għaž-żieda fl-użu tat-trasport sostenibbli fuq l-art meta mqabbel ma' modi tat-trasport konkorrenti li jniġġsu aktar. Dan huwa l-każ meta Stat Membru juri, abbażi ta' previżjonijiet tat-traffiku sodi inklużi f'pjan ta' direzzjoni tan-negozju *ex ante*, li t-talba potenzjali għall-kapaċità, tal-anqas fuq perjodu medju ta' żmien, taqbeż il-kapaċità kkombinata attwali tal-faċilità meġhuna u faċilitajiet oħra eżistenti jew diġà ppjanati li jistgħu jservu b'mod raġonevoli bħala alternattivi għal kwalunkwe talba futura tal-kapaċità tal-faċilità meġhuna.

Adegwatezza tal-għajjnuna

130. L-iżvilupp ta' trasport sostenibbli fuq l-art huwa mxekkel mill-iskarsezza tal-faċilitajiet ferrovjarji, il-faċilitajiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni u l-faċilitajiet tat-trasport multimodali ferrovjarju u fuq passagġi tal-ilma interni fl-UE. Għalhekk, wara li kkunsidrat il-prinċipji generali stabbiliti fil-punt 68, il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għall-investment għall-konstruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni ta' dawn il-

⁽¹²⁸⁾ Ara l-punt 42 tal-SSMS, imsemmi fin-nota (20) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹²⁹⁾ Minhabba ż-żmien konsiderevoli meħtieġ biex jinbnew, jiġu modernizzati jew rinnovati tali faċilitajiet (mill-bidu sat-tlestija), l-għajjnuna tista' tkun meħtieġa biex jiġi żgurat li d-disponibbiltà tagħhom tkun fi qbil sħiħ mal-espansjoni tat-trasport sostenibbli fuq l-art, b'mod partikolari minhabba l-urġenza tal-miri tal-Patt Ekoloġiku u tal-SSMS.

faċilitajiet, hija strument ⁽¹³⁰⁾ xieraq li jakkumpanja bidla modali lejn trasport sostenibbli fuq l-art.

L-effett ta' incentiv tal-ghajnuna

131. L-ghajnuna jenhtieg li tincentiva l-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni jew r-rinnovazzjoni ta' faċilitajiet ferrovjarji, faċilitajiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni u faċilitajiet tat-trasport multimodali ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni. Il-Kummissjoni tqis li l-ghajnuna għandha effett ta' incentiv jekk il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 69 u 70 jiġu rrispettati u l-proġett megħjun ikollu spariġġ tal-likwidità fin-nuqqas ta' ghajnuna.

Proporzjonalità

132. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti minn 71 sa 74, l-ghajnuna għall-investiment fil-faċilitajiet ferrovjarji, fil-faċilitajiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni u fil-faċilitajiet tat-trasport multimodali ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni titqies bhala proporzjonata jekk l-ammont tal-ghajnuna ma jaqbiżx l-anqas ammont (a) mill-ispariġġ tal-likwidità tal-proġett meta mqabbel max-xenarju kontrofattwali fin-nuqqas tal-ghajnuna, u (b) mill-ispejjeż eliġibbli tal-investiment.
133. Biex jiġi kkalkulat l-ispariġġ tal-likwidità, jehtieg li ssir distinzjoni bejn l-attivitajiet tat-trasport iffinanzjati mill-proġett u l-attivitajiet mhux tat-trasport. Id-dhul rilevanti jinkludi mhux biss id-dhul iġġenerat mill-attivitajiet tat-trasport iffinanzjati mill-proġett iżda wkoll il-profitti netti operatorji gradwali ġġenerati minn attivitajiet mhux tat-trasport konnessi ma' daww l-attivitajiet tat-trasport (bhall-kiri ta' spazji kummerċjali li jinsabu fil-faċilità ffinanzjata). L-ispejjeż rilevanti jinkludu kemm l-ispejjeż operatorji kif ukoll l-ispejjeż tal-investiment relatati mal-attivitajiet tat-trasport iffinanzjati mill-proġett. B'kuntrastrast ma' dan, l-ispejjeż tal-investiment relatati ma' attivitajiet mhux tat-trasport jenhtieg li jiġu esklużi. Barra minn hekk, kwalunkwe miżura ta' ghajnuna mill-Istat eżistenti jew prevista, bhal ghajnuna operatorja u/jew tip differenti ta' ghajnuna għall-investiment li taffettwa l-analiżi tal-ispariġġ tal-likwidità, jenhtieg li titqies meta tiġi stmata d-domanda mistennija għall-faċilità.
134. L-ispejjeż eliġibbli jikkonsistu fi spejjeż tal-investiment f'assi tanġibbli (fissi u mobbli) u assi intanġibbli relatati direttament mal-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni jew r-rinnovazzjoni tal-faċilità rilevanti. L-ispejjeż eliġibbli jistgħu jinkludu:
- a) arrangamenti tas-superfiċje (pereżempju għall-hżin), tagħmir fiss (bhal imhażen u binjiet ta' terminali) u tagħmir terminali mobbli (bhal reach stackers) li jinsab fil-faċilità għall-forniment ta' servizzi relatati mat-trasport;
 - b) studji preparatorji relatati, bhal studji ta' fattibbiltà u studji topoloġiċi; u
 - c) l-ispejjeż tal-ippjanar u tal-installazzjoni.

⁽¹³⁰⁾ Fir-rigward tal-forma tal-ghajnuna, fil-prattika ta' deċiżjonijiet preċedenti tagħha dwar l-ghajnuna li tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport, il-Kummissjoni ma qajmitx oġġezzjonijiet għall-ghajnuna fil-forma ta' għotjiet diretti (ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni *ex multis* tas-26 ta' Marzu 2024 fil-każ SA.109124, il-Polonja, RRF: *Għajnuna għall-investiment għal faċilitajiet, tagħmir u materjali fuq ir-roti tat-trasport intermodali* (għadha ma gietx ippubblikata fil-ĠU); u Deċiżjoni tal-Kummissjoni tad-9 ta' Frar 2022, fil-każ SA.64546, is-Slovakkja, *Workshops għall-manutenzjoni hafifa tal-passiġġieri* (ĠU C 169, 22.4.2022, p. 1).

135. Għall-iskemi ta' għajjnuna, l-Istati Membri jenhtieg li jimpenjaw ruhhom li jwettqu l-analizi tal-ispariġg tal-likwidità stabbilita fil-punti minn 71 sa 74 kif iċċarat fil-punti 133 u 134 għal kull proġett appoġġjat taht l-iskema. Għal dak l-għan, fin-notifika tagħhom ta' kwalunkwe skema ta' għajjnuna ppjanata, l-Istati Membri jehtigilhom jiddeskrivu mill-anqas il-kategoriji ta' proġetti meġġuna, il-kategoriji speċifiċi tal-ispejjeż eliġibbli aċċettati (bħall-ispejjeż tax-xiri ta' assi tangibbli (fissi u mobbli) u intangibbli), il-metodologija għall-kalkolu tal-ispariġg tal-likwidità u d-WACC massima applikat.
136. Għal għajjnuna *ad hoc*, l-ispariġg tal-likwidità jiġi ddeterminat billi titqabbel il-profittabbiltà tal-proġett fix-xenarji fattwali u kontrofattwali skont il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti minn 72 sa 74 kif iċċarat fil-punt 133. L-Istati Membri jehtigilhom jipprezentaw il-kalkoli u l-projezzjonijiet imsemmija fil-punt 72 fil-pjan dettaljat tan-negozju tal-proġett.
137. Meta l-għajjnuna tikkonċerna faċilitajiet li huma proposti u identifikati minn Stat Membru bil-quddiem, ma tkunx mehtieġa valutazzjoni tal-ispariġg tal-likwidità jekk l-ammont ta' għajjnuna jiġi ddeterminat permezz ta' proċess kompetittiv ta' offerti. F'każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni tqis li l-ammont tal-għajjnuna jikkorrispondi għall-għajjnuna minima mitluba minn benefiċjarji potenzjali, u għalhekk l-għajjnuna titqies proporzjonata jekk jiġu ssodisfati l-kriterji kumulattivi ta' hawn taht:
- a) il-proċess ta' offerti huwa kompetittiv, li jfisser li huwa miftuħ, ċar, trasparenti u mhux diskriminatorju ⁽¹³¹⁾. Huwa bbażat fuq kriterji oġġettivi, stabbiliti minn qabel u f'konformità mal-għan tal-miżura u jimminimizza r-riskju ta' offerti strateġiċi. Il-kriterji tal-għażla użati għall-klassifikazzjoni tal-offerti u, fl-aħħar mill-aħħar, għall-allokazzjoni tal-għajjnuna fil-proċess kompetittiv ta' offerti jenhtieg li, bħala regola ġenerali, jorbtu l-kontribuzzjoni mal-oġġettivi ewlenin tal-miżura direttament jew indirettament mal-ammont ta' għajjnuna mitlub mill-applikant. Dan jista' jiġi espress, pereżempju, f'termini ta' għajjnuna għal kull unità ta' kapaċità ta' trażbord maħluqa;
 - b) il-kriterji jiġu ppubblikati b'biżżejjed żmien qabel l-iskadenza għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet biex tkun tista' ssir kompetizzjoni effettiva;
 - c) l-għadd mistenni ta' offerenti jkun biżżejjed biex tiġi żgurata kompetizzjoni effettiva;
 - d) aġġustamenti *ex post* għall-eżitu tal-proċess ta' offerti (bħal negozjati sussegwenti dwar ir-riżultati tal-offerti) jiġu evitati peress li jistgħu jdgħajfu l-effiċjenza tal-eżitu tal-proċess.

L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

138. Sabiex jiġi żgurat li l-għajjnuna ma tolqotx hażin l-interessi ġenerali tal-Unjoni billi tohloq distorsjonijiet bla bżonn tal-kompetizzjoni u l-kummerċ, l-għajjnuna għall-investiment għall-konstruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni tal-faċilitajiet ferrovjarji, tal-faċilitajiet tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tal-faċilitajiet tat-trasport multimodali

⁽¹³¹⁾ Jenhtieg li l-ebda offerent ma jkollu informazzjoni privileġġata jew vantaġġi oħra, pereżempju, minhabba li jkun żviluppa minn qabel jew ikun is-sid tas-sit tal-faċilità. F'każ bħal dan, l-Istat Membru jehtieġu jqiegħed din l-informazzjoni rilevanti għad-dispożizzjoni tal-offerenti potenzjali kollha.

ferrovjarju u fuq passagġi tal-ilma interni trid tingħata f'konformità mal-prinċipji generali stabbiliti fil-punti 75 u 76.

139. Barra minn hekk, għal kwalunkwe faċilità tat-trasport meġġuna, l-Istat Membru jrid juri li l-miżura ta' għajjnuna tiżgura aċċess mhux diskriminatorju, miftuħ u trasparenti għall-faċilità lill-utenti interessati kollha f'konformità mal-leġiżlazzjoni settorjali, inkluża d-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽¹³²⁾.
140. Meta s-sid, l-operatur u l-utent finali mistenni tal-faċilità tat-trasport meġġuna jkunu parti mill-istess intrapriża jew ikunu intrapriżi assoċjati kif stabbilit fl-Anness I tar-REKT, l-operat tal-faċilità għandu jingħata abbażi ta' proċedura miftuħa, kompetittiva, trasparenti u mhux diskriminatorja ⁽¹³³⁾. Dan jiżgura li l-operatur jirċievi rata ta' redditu f'konformità mal-kundizzjonijiet tas-suq u jtaffi kull kunflitt ta' interess potenzjali.
141. Il-Kummissjoni tqis li l-iskemi ta' għajjnuna x'aktarx li jkollhom effetti distortiv aktar limitat fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ mill-għajjnuna *ad hoc*. Għal din ir-raġuni, il-valutazzjoni tal-Kummissjoni se tqis l-elementi ta' hawn taht.
- a) Għall-iskemi, in-nuqqas ta' effetti negattivi mhux dovuti fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ jista' jiġi preżunt jekk ikun hemm konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti minn 138 sa 140. Barra minn hekk, l-Istat Membru, meta jinnotifika l-iskema, jenhtieg ukoll li jimpenja ruħu li jivverifika, qabel ma jagħti għajjnuna individwali lil faċilità, li l-faċilità meġġuna ma twassalx għal distorsjoni bla bżonn tal-kompetizzjoni u l-kummerċ ma' faċilitajiet eżistenti u/jew diġà ppjanati. Għal dak l-għan, l-Istat Membru jehtieglu jimpenja ruħu li jidentifika l-prospetti fuq perjodu medju għall-użu tal-faċilità meġġuna abbażi ta' previżjonijiet tat-traffiku sodi inkorporati fi pjan ta' direzzjoni tan-negozju *ex ante*. L-Istat Membru jenhtieg li jimpenja ruħu wkoll li jivverifika li l-investment ma jkollux effetti distorsivi bla bżonn fuq l-użu ta' faċilitajiet eżistenti u/jew diġà ppjanati li jistgħu jservu b'mod raġonevoli bħala sostituti alternattivi għal kwalunkwe talba futura għall-kapaċità tal-faċilità meġġuna.
- b) Għal għajjnuna *ad hoc*, l-Istat Membru, minbarra li jikkonforma mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti minn 138 sa 140, jehtieglu juri wkoll li l-faċilità meġġuna ma twassalx għal distorsjoni bla bżonn tal-kompetizzjoni u l-kummerċ ma' faċilitajiet eżistenti u/jew diġà ppjanati. Għal dak l-għan, l-Istat Membru jehtieglu jidentifika l-prospetti fuq terminu medju għall-użu tal-faċilità meġġuna abbażi ta' previżjonijiet tat-traffiku sodi inkorporati fi pjan ta' direzzjoni tan-negozju *ex ante*. L-Istat Membru jrid juri wkoll li l-investment mhux se jkollu effetti distorsivi bla bżonn fuq l-użu ta' faċilitajiet eżistenti u/jew diġà ppjanati li jistgħu jservu b'mod raġonevoli bħala alternattivi għal kwalunkwe talba futura għall-kapaċità tal-faċilità meġġuna ⁽¹³⁴⁾. Fil-prinċipju, l-investment meġġun ma jkollux effetti distorsivi bla bżonn jekk id-domanda mistennija tkun tali li l-faċilità l-ġdida ma tiddevjax id-domanda mill-faċilitajiet eżistenti u/jew diġà ppjanati. Fi kwalunkwe każ, minhabba l-istruttura diversa tas-suq f'oqsma, modi tat-trasport u faċilitajiet differenti, il-Kummissjoni se tivvaluta każ b'każ jekk kwalunkwe faċilità eżistenti u/jew diġà ppjanata tkunx affettwata bla bżonn. F'din il-valutazzjoni, il-Kummissjoni tista' tqis, bħala l-aktar kriterji rilevanti, ir-rata ta' utilizzazzjoni tal-faċilitajiet fil-qrib, it-

⁽¹³²⁾ Ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹³³⁾ Impriżi li jikkostitwixxu intrapriżi assoċjati jithallew jipparteċipaw fil-proċedura.

⁽¹³⁴⁾ Fi kwalunkwe każ, daww il-faċilitajiet jenhtieg li jiġu identifikati wkoll biex tiġi vvalutata l-htieġa tal-għajjnuna (ara l-punt 129).

tipi ta' merkanzija, passigġieri jew materjal fuq ir-roti ttrattati f'dawk il-facilitajiet, it-teknoloġija applikata u l-vantaġġi ta' post ġeografiku speċifiku.

4.2.2.2 Għajnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni ta' sidings privati

142. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu regoli speċifiċi għall-promozzjoni ta' investimenti fil-kostruzzjoni, fil-modernizzazzjoni u/jew fir-rinnovazzjoni (inkluż il-bdil) ta' sidings privati.
143. L-għajnuna għall-bini, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni ta' sidings privati trid tiżgura li: (a) sit jista' jintlaħaq għall-ewwel darba direttament permezz ta' binarju ferrovjarju (kostruzzjoni); (b) aktar traffiku ferrovjarju jista' jilħaq is-sit, jew it-traffiku ferrovjarju se jniġġes anqas permezz tal-elettrifikazzjoni tas-siding (il-modernizzazzjoni); jew (c) siding privat, li fin-nuqqas ta' għajnuna kien jispiċċa ma jintużax, jista' jkompli jopera (tiġdid).
144. Sabiex titqies kompatibbli mas-suq intern, l-għajnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni ta' sidings privati trid tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' kompatibilità stabbiliti f'din it-taqsimha u fit-Taqsimha 4.1.

Kontribuzzjoni għall-ħtiġijiet tal-koordinament tat-trasport

145. Is-sidings privati għandhom rwol ewlieni fit-tnaqqis tal-ħtieġa għat-trasport tal-merkanzija bit-triq għall-ewwel/għall-aħħar mil. Dan minhabba li l-merkanzija ttrasportata bl-użu ta' modi sostenibbli tat-trasport fuq l-art tista' tilhaq jew titlaq mis-siti industrijali tal-klijent tagħha biss jekk tiġi trażbordata fuq trakkijiet għall-ewwel/għall-aħħar mil (trasport multimodali) jew jekk is-sit tal-klijent ikun konness direttament man-network ferrovjarju.
146. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 66, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni ta' sidings privati tista' trawwem bidla modali lejn trasport sostenibbli fuq l-art. Tista' tagħmel dan billi tincentiva t-taqsimha ewlenija tal-operazzjoni tat-trasport ⁽¹³⁵⁾ li għandha titwettaq bil-ferrovija u billi tippermetti li jiġu evitati l-ispejjeż esterni tat-trasport tal-ewwel/tal-aħħar mil b'modi tat-trasport li jniġġsu aktar billi t-trasport jiġi ttrasferit mit-triq għall-ferrovija.

Ħtieġa tal-għajnuna

147. Is-sidings privati huma essenzjali għal trasport sostenibbli tal-merkanzija tal-ewwel/tal-aħħar mil. Madankollu, kien hemm tnaqqis ġenerali fl-għadd ta' sidings privati fl-UE ⁽¹³⁶⁾. Dan it-tnaqqis huwa mistenni li jkompli fin-nuqqas ta' incentivi suffiċjenti għall-imprizi biex iġarrbu l-ispejjeż u r-riskji assoċjati mal-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni ta' sidings privati. Fil-fatt, id-deċiżjoni li jinbena siding privat tista' tiġi influwenzata minn diversi fatturi, bħall-volum u t-tip ta' merkanzija ttrasportata, l-għadd ta' imprizi tal-manifattura fir-regjun jew il-livell tal-iżvilupp tal-infrastruttura ferrovjarja. Il-Kummissjoni tinnota li kwalunkwe wieħed minn dawk il-fatturi jista' jiddiswadi

⁽¹³⁵⁾ "Taqsimha" hija parti ta' vjaġġ li hija moqdiya b'mod tat-trasport. Hija identifikata f'termini ta' punt tal-orijini u ta' punt tad-destinazzjoni moqdijin mill-istess trasportatur. It-"taqsimha prinċipali" hija l-itwal parti tal-vjaġġ rilevanti.

⁽¹³⁶⁾ L-istudju ta' appoġġ għall-valutazzjoni tal-impatt għar-rieżami tal-Linji Gwida Komunitarji dwar l-għajnuniet mill-Istat għall-imprizi ferrovjarji, ara n-nota (42) f'qiegħ il-paġna, it-taqsimha 2.5.

impriza milli tinvesti fil-kostruzzjoni, fil-modernizzazzjoni u/jew fir-rinnovazzjoni ta' sidings privati.

148. Is-suq għandu t-tendenza li jkun prestabbilit għal soluzzjonijiet tat-trasport anqas għoljin – iżda anqas sostenibbli – biex il-merkanzija tigi kkonsenjata f'siti industrijali jew tintbagħat minn hemmhekk (¹³⁷). Għalhekk, wara li kkunsidrat il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 67, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni ta' sidings privati hija meħtieġa biex jiġu ssodisfati l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport.

Adegwatezza tal-għajnuna

149. L-iżvilupp tat-trasport ferrovjarju huwa mxekkel min-nuqqas ta' inċentivi suffiċjenti tas-suq biex l-imprizi jgarrbu l-ispejjeż u r-riskji assoċjati mal-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni tas-sidings privati. Għalhekk, wara li kkunsidrat il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 68, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna għall-investiment għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni ta' sidings privati hija strument (¹³⁸) xieraq biex tiżdied bidla modali permezz ta' konnessjonijiet tal-ewwel/tal-aħħar mil permezz ta' sidings privati.

L-effett ta' inċentiv tal-għajnuna

150. L-għajnuna jenħtieġ li tincentiva l-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni ta' sidings privati. Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna għandha effett ta' inċentiv jekk il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 69 u 70 jiġu rrispettati u l-proġett megħjun ikollu spariġġ tal-likwidità fin-nuqqas tal-għajnuna.

Proporzjonalità

151. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti minn 71 sa 74, l-għajnuna għall-investiment f'sidings privati titqies bħala proporzjonata jekk l-ammont tal-għajnuna ma jaqbiżx l-anqas ammont: (i) mill-ispariġġ tal-likwidità tal-proġett, meta mqabbel max-xenarju kontrofattwali fin-nuqqas ta' għajnuna (¹³⁹) (li, fin-nuqqas ta' evidenza kuntrarja, huwa preżunt li huwa trasport bit-triq), u (ii) mill-ispejjeż eliġibbli tal-investiment.
152. L-ispejjeż eliġibbli jikkonsistu fi spejjeż ta' investiment f'assi tanġibbli (fissi u mobbli) u assi intanġibbli relatati direttament mal-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u/jew ir-rinnovazzjoni tas-siding privat sabiex din issir operattiva jew tinzamm operattiva. L-

(¹³⁷) Meta tiddeċiedi li tinvesti f'siding privat, impriza trid tikkunsidra jekk għat-trasport tal-ewwel/l-aħħar mil minn/lejn is-sit tagħha tridx tuża t-trasport tal-merkanzija bit-triq jew bil-ferrovija permezz ta' siding privat. Tal-ewwel huwa anqas għoli sa ċerta skala u l-investiment fil-konnessjonijiet bit-triq jitwettaq u jithallas mill-awtoritajiet pubbliċi. B'kuntrast ma' dan, għal dawn tal-aħħar, l-imprizi jgarrbu l-biċċa l-kbira tal-ispiza tal-kostruzzjoni (li spiss tinkludi studju ta' fattibbiltà li jqis it-topografija) u jhallsu għall-operat u l-manutenzjoni. Barra minn hekk, l-investiment għandu hajja twila, li huwa riskju addizzjonali, peress li hemm okkorrenzi barra mill-kontroll tal-impriza li jistgħu jipprekludu l-użu futur tas-siding privat. Dan jista' pereżempju jkun il-każ jekk l-imprizi ferrovjarji jwaqqfu s-servizzi ta' konnessjoni rilevanti fiż-żona fejn tinsab l-impriza.

(¹³⁸) Fir-rigward tal-forma tal-għajnuna, fil-prattika ta' deċiżjonijiet preċedenti tagħha dwar l-għajnuna li tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport, il-Kummissjoni ma qajmitx ogġezzjonijiet għall-għajnuna fil-forma ta' għotjiet diretti (ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tas-17 ta' Diċembru 2020 fil-każ SA.58570, il-Ġermanja, *Linji Gwida dwar il-kostruzzjoni, l-estensjoni, ir-riattivazzjoni u s-sostituzzjoni tas-sidings ferrovjarji u l-infrastruttura relatata* (ĠU C 25, 22.1.2021, p. 1).

(¹³⁹) Għall-analiżi tal-ispariġġ tal-likwidità, kwalunkwe miżura ta' għajnuna mill-Istat eżistenti jew prevista, bħal għajnuna operatorja u/jew tipi oħra ta' għajnuna għall-investiment, jenħtieġ li titqies biex jiġi smat l-ispariġġ tal-likwidità.

ispejjeż eligibbli jistgħu jinkludu studji preparatorji relatati, bħal studji ta' fattibbiltà u topoloġiċi, u spejjeż tal-ippjanar u tal-installazzjoni. Il-pjattaformi u t-tagħmir tat-tagħbija/tal-ħatt użati għat-tagħbija/l-ħatt tal-ferroviji fuq is-sit tal-utent(i) dedikat(i) ma jistgħux jiġu inklużi fl-ispejjeż eligibbli.

153. Għall-iskemi ta' għajjnuna, l-Istat Membru jenhtieg li jimpenja ruħu li jwettaq l-analizi tal-ispariġġ tal-likwidità stabbilit fil-punti minn 71 sa 74 għal kull proġett appoġġjat taht l-iskema. Għal dak l-għan, fin-notifika tiegħu ta' kwalunkwe skema ta' għajjnuna ppjanata, l-Istat Membru jehtieglu jiddeskrivi mill-anqas il-kategoriji ta' proġetti meġġuna, il-kategoriji speċifiċi tal-ispejjeż eligibbli aċċettati (bħall-ispejjeż tax-xiri ta' assi tanġibbli (fissi u mobbli) u intanġibbli), il-metodoloġija għall-kalkolu tal-ispariġġ tal-likwidità u d-WACC massima li għandha tiġi applikata.
154. Għall-għajjnuna *ad hoc* ⁽¹⁴⁰⁾, f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti minn 71 sa 74, l-Istat Membru jehtieglu dejjem: (a) jipprovdi kwantifikazzjoni dettaljata tal-ispariġġ tal-likwidità fil-livell tal-proġett, sostanzjata b'dokumentazzjoni interna tal-benefiċjarju kontemporanju għall-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet, pereżempju, preżentazzjonijiet tal-bord jew pjanijiet tan-negożju interni; u (b) japplika monitoraġġ adegwat u mekkaniżmu ta' rkupru *ex post* biex jiġi żgurat li l-għajjnuna ma taqbiżx il-limiti stabbiliti fil-punt 151.

L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

155. Sabiex jiġi żgurat li l-għajjnuna ma tolqotx ħażin l-interessi ġenerali tal-Unjoni billi tohloq distorsjonijiet bla bżonn tal-kompetizzjoni u l-kummerċ, l-għajjnuna għall-investiment għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni ta' sidings privati trid tingħata f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 75 u 76.
156. Fil-prinċipju, l-għajjnuna jenhtieg li tingħata fil-forma ta' skemi ta' għajjnuna minħabba li x'aktarx ikollhom effett distortiv aktar limitat fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ minn għajjnuna *ad hoc*.
157. F'każijiet eċċezzjonali debitament ġustifikati, il-Kummissjoni tista' ssib li għajjnuna *ad hoc* lil sidings privati ma twassalx għal distorsjoni bla bżonn fil-kompetizzjoni u l-kummerċ. Bħala parti mill-ġustifikazzjoni ta' każ eċċezzjonali, Stat Membru jehtieglu tal-anqas jipprovdi dawn it-tnejn li ġejjin:
 - a) il-kalkoli li juru tnaqqis oġġla b'mod sinifikanti fl-ispejjeż esterni għal kull unità ta' għajjnuna permezz tal-għajjnuna *ad hoc* milli taht skema ta' għajjnuna, akkumpanjati minn spjegazzjoni dettaljata tar-raġunijiet għal tali tnaqqis fl-ispiża esterna, filwaqt li jiġu pprovduti s-sorsi għad-data u s-suppożizzjonijiet sottostanti kollha;
 - b) dimostrarazzjoni, appoġġjata minn dokumenti bħal studji u rapporti settorjali, li falliment partikolari tas-suq jaffettwa lill-benefiċjarju magħżul iżda ma jaffettwa xejn jew jaffettwa biss b'mod ħafna aktar limitat lil impriži oħra fl-Istat Membru.

⁽¹⁴⁰⁾ F'każijiet eċċezzjonali debitament ġustifikati, fejn għajjnuna *ad hoc* għal siding privat tista' titqies kompatibbli mas-suq intern f'konformità mal-punt 157.

4.2.2.3 Għajnuna għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew tal-passaġġi fuq l-ilma interni

158. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu regoli speċifiċi dwar l-għajnuna biex jiġu appoġġjati l-investimenti għall-akkwist ta' vetturi (godda jew użati) għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni biex titrawwem il-bidla modali lejn it-trasport ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni.
159. Sabiex jiġi żgurat li l-għajnuna tingħata lill-operaturi li jehtiġuha l-aktar biex jistabbilixxu ruħhom fis-suq, l-għajnuna taht din it-taqsimha tista' tingħata biss lil entranti godda fis-settur ferrovjarju ⁽¹⁴¹⁾, lill-impriżi ferrovjarji li jikkwalifikaw bħala SMEs, lill-SMEs fis-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni u lill-operaturi tal-kiri fis-setturi ferrovjarji u/jew tal-passaġġi fuq l-ilma interni sakemm jikkwalifikaw bħala SMEs.
160. L-għajnuna trid tingħata fil-forma ta' garanzija pubblika. Il-garanziji jistgħu jiġu pprovduti direttament lill-benefiċjarji finali (jiġifieri l-operaturi msemija fil-punt 159) jew lill-istituzzjonijiet ta' kreditu u lil istituzzjonijiet finanzjarji oħra bħala intermedjarji finanzjarji (sakemm il-benefiċjarju jżomm l-għażla libera tal-intermedjarju finanzjarju). L-intermedjarju finanzjarju jrid ikun kapaċi juri lill-Istat Membru rilevanti li huwa jopera mekkaniżmu li jiżgura li l-vantaġġi jiġu mgħoddija kemm jista' jkun lill-benefiċjarji finali fil-forma ta' volumi oġġla ta' finanzjament, portafolli aktar riskjużi, rekwiżiti ta' kollateral aktar baxxi, jew rati tal-imghax aktar baxxi milli mingħajr tali garanziji pubbliċi.
161. Sabiex titqies kompatibbli mas-suq intern, l-għajnuna għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni trid tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' kompatibilità stabbiliti f'din it-taqsimha u fit-Taqsimha 4.1.

Kontribuzzjoni għall-htiġijiet tal-koordinament tat-trasport

162. Kif imsemmi fil-punti 21 u 32, kemm is-settur ferrovjarju kif ukoll is-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni jbatu minn livell baxx ta' investiment fil-vetturi, li jxekkel l-iżvilupp sħiħ ta' daww is-setturi. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 66, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni tista' trawwem bidla modali lejn trasport sostenibbli fuq l-art billi tagħti lill-SMEs u lil entranti godda fis-settur ferrovjarju aċċess aktar affordabbli għall-finanzjament biex jakkwistaw vetturi.
163. Il-Kummissjoni se tkompli tivvaluta l-kompatibilità tal-għajnuna għall-investiment għall-akkwist ta' vetturi nodfa (għal materjal fuq ir-roti u bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni) skont il-Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija 2022 ⁽¹⁴²⁾.

Htieġa tal-għajnuna

164. Hemm bżonn flotot adegwati biex it-trasport ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni jinżamm kompetittiv ma' modi oħra tat-trasport u b'hekk tiġi promossa l-bidla għal modi sostenibbli tat-trasport fuq l-art. Madankollu l-aċċess għall-finanzjament għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni bħalissa huwa l-

⁽¹⁴¹⁾ Fl-interess taċ-ċarezza, entranti godda fis-settur ferrovjarju jistgħu jkun eligibbli għal għajnuna għall-akkwist ta' materjal fuq ir-roti anki jekk ma jikkwalifikawx bħala SMEs.

⁽¹⁴²⁾ Ara n-nota (71) f'qiegħ il-paġna.

ostaklu ewlieni għad-dhul fis-suq u/jew l-espansjoni għall-SMEs fis-setturi tal-ferroviji u tal-passaġġi fuq l-ilma interni u għal entranti godda fis-settur ferrovjarju.

165. Fir-rigward tat-trasport ferrovjarju, ir-restrizzjonijiet għall-kapaċità tal-impriži ferrovjarji li jixtru materjal fuq ir-roti huma prinċipalment finanzjarji u l-SMEs b'mod partikolari jista' ma jkollhomx aċċess għal kreditu fuq termini kompetittivi ⁽¹⁴³⁾. Dan minhabba li l-SMEs u l-entranti godda jiffaċċjaw kundizzjonijiet ta' finanzjament aghar meta mqabbla ma' dawk disponibbli għall-operaturi stabbiliti, li jibbenefikaw mill-pożizzjoni tagħhom fis-suq u, b'mod partikolari meta jkunu proprjetà pubblika, u jistgħu aktar faċilment juru l-affidabbiltà kreditizja tagħhom lill-investituri u l-banek. Bl-istess mod, is-settur tal-passaġġi fuq l-ilma interni jbati mill-kapaċità finanzjarja limitata tiegħu minhabba l-fatt li s-settur jikkonsisti l-aktar minn SMEs u negozji tal-familja, li jagħmilha diffiċli għalihom biex jinvolvu ruhhom f'investimenti għoljin ⁽¹⁴⁴⁾. F'dak il-kuntest, l-ispiza dejjem akbar tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni ⁽¹⁴⁵⁾ tirrappreżenta ostaklu sinifikanti għad-dhul u/jew l-espansjonijiet fis-suq tat-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni, speċjalment minhabba l-htieġa għal bastimenti speċjalizzati għal tipi differenti ta' merkanzija u rotot ⁽¹⁴⁶⁾.
166. Wara li kkunsidrat il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 67, il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għall-akkwist ta' materjal fuq ir-roti u bastimenti hija meħtieġa biex jiġu ssodisfati l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport. Dan minhabba li s-suq waħdu ma jistax jiżgura li l-SMEs fis-setturi tal-ferroviji u tal-passaġġi fuq l-ilma interni u entranti godda fis-settur ferrovjarju jkollhom aċċess adegwat għall-finanzjament għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni.

Adegwatezza tal-għajjnuna

167. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 68, il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għall-investiment għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni tista', fil-prinċipju, tkun strument xieraq jekk tiegħu l-forma ta' garanziji pubbliċi. Il-garanziji pubbliċi fuq is-self għal perjodu limitat huma l-aktar strument ta' għajjnuna xieraq biex jiġu restawrati l-kundizzjonijiet ekwi bejn l-SMEs u entranti godda, minn naħa l-waħda, u l-operaturi stabbiliti l-kbar, min-naħa l-oħra, f'dak li għandu x'jaqsam mal-aċċess għall-finanzjament għall-akkwist ta' vetturi. Tali garanziji huma maħsuba biex jippermettu lill-benefiċjarji tagħhom igawdu kundizzjonijiet ta' kreditu fis-suq aktar simili għal dawk li normalment igawdu minnhom l-operaturi stabbiliti.
168. Il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għall-investiment għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni fil-forma ta' garanziji pubbliċi hija xierqa biex tgħin lill-SMEs u entranti godda fis-settur ferrovjarju jiffinanzjaw l-ispiza għolja tax-

⁽¹⁴³⁾ L-istudju ta' appoġġ għall-valutazzjoni tal-impatt għar-rieżami tal-Linji Gwida Komunitarji dwar l-għajjnuniet mill-Istat għall-impriži ferrovjarji, ara n-nota (42) f'qiegħ il-paġna, it-taqsima 4.3.2.

⁽¹⁴⁴⁾ Ara n-nota (58) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁴⁵⁾ Bħala riżultat tat-tendenzi inflazzjonarji, il-prezzijiet tal-azzar u l-prezzijiet għal materjali oħra li huma meħtieġa fil-bini tal-bastimenti żdiedu b'mod qawwi matul dawn l-aħħar snin. Sors: Osservazzjoni tas-Suq tas-CCNR [Rapport annwali 2023, 109].

⁽¹⁴⁶⁾ Il-flotta tal-passaġġi fuq l-ilma interni tikkonsisti fi tliet kategoriji ewlenin ta' bastimenti skont it-tip ta' merkanzija trasportata: bastimenti tal-merkanzija xotta, bastimenti tal-merkanzija likwida u dgħajjes tal-irmonk u li jimbutaw. Kull kategorija tinkludi tipi differenti ta' bastimenti skont il-klassi tal-passaġġi fuq l-ilma u l-kundizzjonijiet tat-tbajhir. Sors: Osservazzjoni tas-Suq tas-CCNR, ara n-nota (145) f'qiegħ il-paġna.

xiri ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni jekk jiġu rrispettati l-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 68, kif iċċarat fil-punt 167.

L-effett ta' inċentiv tal-ġajjnuna

169. L-ġajjnuna jenhtieg li tinċentiva l-akkwist ta' vetturi godda jew użati għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni. Il-Kummissjoni tqis li l-ġajjnuna għandha effett ta' inċentiv jekk il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 69 u 70 jiġu rrispettati.

Proporzjonalità

170. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti minn 71 sa 74, l-ġajjnuna fil-forma ta' garanzija pubbliċi għall-akkwist ta' bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni minn SMEs u ta' materjal fuq ir-roti minn SMEs u/jew entranti godda fis-settur ferrovjarju tista' titqies trasparenti u proporzjonata jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi ta' hawn taħt:

- a) Il-garanzija hija pprovduta fuq self individwali għid għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni.
- b) L-ammont nominali tas-self sottostanti ma jaqbiżx l-ispejjeż eliġibbli tal-akkwist meġġun, li jinkludi l-ispejjeż kollha marbuta mal-akkwist ta' vetturi godda jew użati għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni, inkluż il-prezz tal-vettura, l-ispejjeż tal-konsenja, u l-ispejjeż tal-istudji tad-disinn, il-konsultazzjoni jew l-inġinerija, dment li dawn ikunu marbuta mal-investment u jagħmlu parti minnu.
- c) Il-kopertura tal-garanzija ma taqbiżx id-90 % tas-self sottostanti.
- d) Il-garanzija tingħata b'tariffa ta' mill-anqas 50 punt bażi jekk il-klassifikazzjoni sovrana tal-Istat Membru tal-ġhoti tkun ugħali għal AAA-A. Inkella l-Istati Membri huma liberi li japplikaw tariffa aktar baxxa.
- e) It-tul ta' żmien tal-garanzija huwa limitat għal massimu ta' 15-il sena.

171. L-ġajjnuna għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni tista' tiġi akkumulata ma' ġajjnuna għall-interoperabbiltà u/jew ġajjnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni jekk l-ispejjeż żejda netti għall-investimenti fl-interoperabbiltà u/jew l-investimenti ta' adattament tekniku u l-modernizzazzjoni jkun eskluzi mill-ispejjeż eliġibbli stabbiliti fil-punt 170(b)). L-ispejjeż żejda netti għall-investimenti fl-interoperabbiltà u/jew l-investimenti ta' adattament u modernizzazzjoni tekniċi huma kkalkulati bħala d-differenza bejn, minn naħa l-waħda, l-ispiża totali tax-xiri tal-vettura pplanata li tiġi akkwistata u li hija mġammra b'tali investimenti, u min-naħa l-oħra l-ispiża totali tax-xiri fix-xenarju kontrofattwali, jiġifieri ta' vettura li mhijiex mġammra b'investimenti fl-interoperabbiltà jew li tehtieg adattament tekniku u modernizzazzjoni.

L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

172. Sabiex jiġi żgurat li l-ġajjnuna ma tolqotx hażin l-interessi ġenerali tal-Unjoni billi toħloq distorsjonijiet bla bżonn tal-kompetizzjoni u l-kummerċ, l-ġajjnuna għall-investment għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni trid tingħata f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 75 u 76.

173. L-ghajjnuna jenhtieg li, fil-prinċipju, tinghata fil-forma ta' skemi ta' ghajjnuna minhabba li x'aktarx ikollhom effett distortiv aktar limitat fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri minn ghajjnuna *ad hoc*.
174. Meta l-ghajjnuna tikkonċerna l-akkwist ta' materjal fuq ir-roti użat għall-forniment ta' servizzi pubbliċi fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija, l-Istati Membri jenhtieg li jiżguraw li:
- a) il-materjal fuq ir-roti ffinanzjat pubblikament jintuża biss fuq linji speċifiċi moqdiya taht obbligi ta' servizz pubbliku, jew f'reġjuni speċifiċi jew għat-tul tal-kuntratt ta' servizz pubbliku jew mill-anqas għal 10 snin (skont liema jkun l-itwal);
 - b) f'każ ta' trasferiment tal-kuntratt għal servizz pubbliku lil operatur ieħor, il-materjal fuq ir-roti ffinanzjat pubblikament jiġi ttrasferit lill-operatur il-ġdid bil-prezz tas-suq filwaqt li jitqies kwalunkwe finanzjament pubbliku rċevut mill-operatur li jkun se jispicċa għax-xiri ta' dak il-materjal fuq ir-roti.

4.2.2.4 Ghajjnuna għall-interoperabbiltà

175. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu regoli speċifiċi dwar l-ghajjnuna maħsuba biex tippromwovi investimenti f'teknoloġiji li jiżguraw flussi tat-traffiku mingħajr interruzzjoni ta' merkanzija u passiġġieri bejn in-networks nazzjonali u l-modi tat-trasport ("ghajjnuna għall-interoperabbiltà").
176. L-ghajjnuna għall-interoperabbiltà tista' tappoġġja investimenti f'assi tangibbli u intangibbli, inklużi studji ta' fattibbiltà ⁽¹⁴⁷⁾, li jikkontribwixxu għal flussi tat-traffiku bla waqfien ("investimenti fl-interoperabbiltà"). L-investimenti fl-interoperabbiltà jistgħu jikkonċernaw, b'mod partikolari, it-teknoloġiji u l-attivitajiet li ġejjin:
- a) Is-Sistema Ewropea ta' Kontroll tal-Ferroviji (ETCS, European Train Control System), is-Sistema ta' Kommunikazzjoni Mobbli Ferrovjarja Futura (FRMCS, Future Railway Mobile Communication System) u t-Thaddim Awtomatiku tal-Ferroviji (ATO, Automated Train Operation) bħala parti mis-Sistema Ewropea tal-Ġestjoni tat-Traffiku Ferrovjarju (ERTMS, European Railway Traffic Management System) kif deskritt fil-leġiżlazzjoni sekondarja tal-Unjoni ⁽¹⁴⁸⁾;

⁽¹⁴⁷⁾ Studji li għandhom l-għan li jivvalutaw il-fattibbiltà ta' bidla modali jew ta' trasport multimodali sostenibbli għall-merkanzija jew għall-passiġġieri fuq rotot li għalihom impriża attwalment tirrikorri għat-trasport bit-triq.

⁽¹⁴⁸⁾ L-ERTMS hija sistema unika Ewropea ta' senjalazzjoni u ta' kontroll tal-veloċità li tiżgura l-interoperabbiltà tas-sistemi ferrovjarji nazzjonali, tnaqqas l-ispejjeż tax-xiri u tal-manutenzjoni tas-sistemi ta' senjalar u żżid il-veloċità tal-ferroviji, il-kapaċità tal-infrastruttura u l-livell ta' sikurezza fit-trasport ferrovjarju. L-ERTMS hija magħmula mill-ETCS (jiġifieri sistema ta' senjalazzjoni tal-kabina li tinkorpora l-protezzjoni awtomatika tal-ferrovija), ir-Radju Mobbli Ferrovjarju (RMR, Railway Mobile Radio), it-Thaddim Awtomatizzat tal-Ferroviji (ATO) u r-regoli operatorji. Ara r-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2023/1695 tal-10 ta' Awwissu 2023 dwar l-ispeċifikazzjoni teknika għall-interoperabbiltà relatata mas-subsistemi tal-kontroll-kmand u sinjalazzjoni tas-sistema ferrovjarja tal-Unjoni Ewropea u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 2016/919 (ĠU L 222, 8.9.2023, p. 380). Is-sistema tal-RMR li bħalissa tintuża għall-operazzjonijiet ferrovjarji, jiġifieri s-Sistema Globali għall-Komunikazzjoni Mobbli – il-Ferroviji (GSM-R, Global System for Mobile Communications – Rail), hija bbażata fuq speċifikazzjonijiet li ġew iffinalizzati 20 sena ilu. Minhabba teknoloġiji li jkun qed joħroġu mill-użu, l-appoġġ industrijali għall-GSM-R x'aktarx li ma jiġix iggarantit wisq wara l-2030. L-FRMCS se tiehu post il-GSM-R bħala waħda mill-partijiet essenzjali tal-ERTMS. Din se tappoġġja d-diġitalizzazzjoni tal-ferroviji u l-innovazzjoni tas-servizzi. [Għandha tiddaħhal referenza għal-leġiżlazzjoni sekondarja rilevanti tal-UE *ladarba tiġi adottata*]

- b) akkoppjament awtomatiku digitali (DAC, digital automatic coupling) ⁽¹⁴⁹⁾;
 - c) l-adattament tal-materjal fuq ir-roti għal sistemi elettriċi differenti;
 - d) l-adattament tal-materjal fuq ir-roti għal gauges tal-binarji differenti;
 - e) l-adattament tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni biex iservu l-portijiet tal-baħar;
 - f) l-adattament tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni għall-kundizzjonijiet ta' navigabbiltà li jinbidlu, inklużi l-kundizzjonijiet baxxi tal-ilma;
 - g) l-awtomatizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti u tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni;
 - h) l-adattament tal-vetturi għat-trasport tal-ILUs;
 - i) it-teknoloġiji ewlenin meħtieġa biex jiġu implimentati s-servizzi tal-informazzjoni tax-xmajjar (RIS, river information services), bħall-pjattaforma tas-servizzi tal-informazzjoni tax-xmajjar ("il-Pjattaforma RIS") ⁽¹⁵⁰⁾, is-Sistema tad-Displej tal-Mapep Elettroniki u tal-Informazzjoni (ECDIS Interna, electronic chart display and information system), l-avviżi lill-kaptani, is-Sistema ta' Identifikazzjoni Awtomatika għan-Navigazzjoni Interna (AIS Interna, Inland Automatic Identification System) u r-Rappurtagġ Elettroniku Internazzjonali (ERI, Electronic Reporting International);
 - j) applikazzjonijiet telematiċi u software ieħor sa fejn dawn jikkontribwixxu għal flussi tat-traffiku mingħajr interruzzjoni, b'mod partikolari sistemi ta' identifikazzjoni, traċċar u traċċabbiltà intermodali, u pjattaformi intermodali għall-iskambju tad-*data*.
177. Għal mill-anqas hames snin wara li tingħata l-għajjnuna, l-arrangamenti kuntrattwali għat-trasferiment jew l-użu b'pagamenti ta' assi ffinanzjati b'għajjnuna għall-interoperabbiltà ⁽¹⁵¹⁾ jridu jinkludu klawżola li tspecifika li l-investiment li jiżgura l-interoperabbiltà tal-assi kkonċernat kien iffinanzjat bl-għajjnuna mill-Istat. Iridu jissemmew ukoll l-obbligi korrispondenti stabbiliti fil-punt 193 u jindikaw l-ammont tal-għajjnuna.
178. Sabiex titqies kompatibbli mas-suq intern, l-għajjnuna għall-interoperabbiltà trid tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà stabbiliti f'din it-taqsima u fit-Taqsima 4.1.

Kontribuzzjoni għall-htigijiet tal-koordinament tat-trasport

179. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 66, il-Kummissjoni tqis li l-għajjnuna għall-interoperabbiltà tista' trawwem bidla modali lejn trasport sostenibbli fuq

⁽¹⁴⁹⁾ Id-DAC huwa komponent interoperabbli biex awtomatikament jiġi akkoppjat u diżakkoppjat il-materjal fuq ir-roti f'ferroviji tal-merkanzija kemm fiżikament (eż. konnessjoni mekkanika u linja tal-arja għall-ibbrejjar) kif ukoll b'mod digitali (eż. potenza elettrika u konnessjoni tad-*data*). Id-DAC huwa faċilitatur għall-holqien ta' trasport ferrovjarju tal-merkanzija Ewropew modern u digitali. Huwa maħsub biex iżid l-effiċjenza bis-saħħa tal-proċessi ta' awtomatizzazzjoni, iżda wkoll biex jiżgura provvista suffiċjenti tal-enerġija għall-applikazzjonijiet telematiċi, kif ukoll komunikazzjoni sikura tad-*data* fil-ferrovija kollha. [*Għandha tiddaħħal referenza għal-leġiżlazzjoni sekondarja rilevanti tal-UE ladarba tiġi adottata*]

⁽¹⁵⁰⁾ L-Artikolu 1(3), il-punt (hh), tal-Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 2005/44/KE dwar is-Servizzi Armonizzati tal-Informazzjoni tax-Xmajjar (RIS) fil-passaġġi fuq l-ilma interni fil-Komunità COM(2024) 33 final, 26.1.2024.

⁽¹⁵¹⁾ Bhal kuntratti ta' kiri ta' materjal fuq ir-roti.

l-art billi tiżgura flussi tat-traffiku bla waqfien tal-passiġġieri u tal-merkanzija bejn in-networks tal-Istati Membri u bejn modi differenti tat-trasport. L-interkonnessjoni bla xkiel tan-networks u l-modi tat-trasport madwar l-UE tippermetti: (a) trasport ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni biex jakkomoda t-tkabbir tat-traffiku mixtieq mill-SSMS billi jottimizza l-użu tal-kapaċità limitata tal-infrastrutturi tat-trasport ferrovjarju u fuq passaġġi tal-ilma interni; (b) it-trasport multimodali biex verament jikkompeti mal-modi tat-trasport unimodali li jniġġsu peress li jippermetti integrazzjoni bla xkiel tal-ktajjen tat-trasport u s-sinergiji bejn modi differenti tat-trasport f'termini ta' infrastruttura, flussi ta' informazzjoni u proċeduri; u (c) it-tkabbir tat-traffiku tansfruntier.

Htieġa tal-ġhajjnuna

180. Il-Kummissjoni tinnotta li l-installazzjoni u l-modernizzazzjoni tas-sistemi tal-interoperabbiltà għandhom rwol sinifikanti fl-iżvilupp ta' modi sostenibbli tat-trasport fuq l-art. Madankollu, huwa proċess għoli b'aktar benefiċċji pubbliċi meta mqabbel mal-benefiċċji privati għall-imprizi, b'mod partikolari fil-fażi inizjali tal-introduzzjoni. Għalhekk ftit hemm inċentivi għall-investment privat. Dan jista' jkun dovut, b'mod partikolari, għal: (a) it-tneġġja wiesgħa meħtieġa qabel ma jimmaterjalizzaw il-benefiċċji ta' ċerti teknoloġiji ("żvantaġġ ta' min jaġixxi l-ewwel") ⁽¹⁵²⁾; (b) il-ħtieġa għal investimenti paralleli minn atturi differenti (eż. il-manijer tal-infrastruttura u l-imprizi ferrovjarji) u fil-livell transfruntier; u (c) il-benefiċċji privati limitati li jirriżultaw mill-investimenti meta mqabbla mal-benefiċċji pubbliċi (eż. is-sikurezza).
181. Wara li kkunsidrat il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 67, il-Kummissjoni tqis li l-ġhajjnuna għall-interoperabbiltà hija meħtieġa biex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet tal-koordinament tat-trasport. Dan għaliex is-suq waħdu ma jistax jintroduċi biżżejjed teknoloġiji li jikkontribwixxu għal flussi tat-traffiku mingħajr interruzzjoni ⁽¹⁵³⁾.

Adegwatezza tal-ġhajjnuna

182. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 68, il-Kummissjoni tqis li l-ġhajjnuna għall-interoperabbiltà fil-prinċipju tista' tkun strument xieraq ⁽¹⁵⁴⁾ għall-promozzjoni ta' teknoloġiji li jippermettu flussi tat-traffiku mingħajr interruzzjoni ta' merkanzija u/jew passiġġieri bejn networks nazzjonali u/jew modi tat-trasport, b'mod partikolari fin-nuqqas ta' miżuri regolatorji li jobbligaw l-introduzzjoni tal-istess teknoloġiji. L-ġhajjnuna għall-interoperabbiltà mhijiex xierqa meta jkun hemm miżuri

⁽¹⁵²⁾ Il-biċċa l-kbira tat-teknoloġiji u l-attivitàjiet imsemmija fil-punt 176 huma kkaratterizzati mill-fatt li l-benefiċċji tagħhom jistgħu jinkisbu bis-sħiħ biss jekk jintlaħaq livell kritiku ta' introduzzjoni sinkronizzata. Minhabba l-ispejjeż għoljin tal-investment bil-quddiem, l-ispejjeż diretti bħalissa huma oghla għall-operaturi mill-iffrankar li sar mit-tranżizzjoni għal dawn it-teknoloġiji.

⁽¹⁵³⁾ L-istudju ta' appoġġ għall-valutazzjoni tal-impatt għar-rieżami tal-Linji Gwida Komunitarji dwar l-ġhajjnuniet mill-Istat għall-imprizi ferrovjarji, ara n-nota (42) f'qiegħ il-paġna, taqsima 4.5.4.

⁽¹⁵⁴⁾ Fir-rigward tal-forma tal-ġhajjnuna, fil-prattika ta' deċiżjonijiet preċedenti tagħha dwar l-ġhajjnuna li tissodisfa l-ħtiġijiet tal-koordinament tat-trasport, il-Kummissjoni ma qajmitx oġġezzjonijiet għall-ġhajjnuna fil-forma ta' għotjiet diretti (ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni *ex multis* tas-26 ta' Mejju 2023 fil-każ SA.102707, l-Italja, *Skema Taljana biex tappoġġja t-titjib tal-materjal fuq ir-roti b'taġħmir bl-ERTMS* (ĠU C 266, 28.7.2023, p. 4); u Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Novembru 2019 fil-każ SA.55451, l-Olanda, *Appoġġ għall-aġġornament tal-ERTMS* (ĠU C 59, 21.2.2020, p. 1). L-ġhajjnuna fil-forma ta' għotjiet diretti tippermetti lill-benefiċjarji jnaqqsu l-ispejjeż tal-investment bil-quddiem tagħhom (l-ispejjeż tal-prototipi, it-telf tad-dhul matul l-immobilizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, l-investment fl-interoperabbiltà nnifisha) li f'kundizzjonijiet normali tas-suq huma diffiċli li jiġu rkuprati, b'mod partikolari meta l-investment isir profittabbli biss soġġett għal introduzzjoni wiesgħa ta' dawn it-teknoloġiji, li tista' tiehu żmien itwal mill-ħajja tal-assi.

regolatorji fis-seħħ li jirrikjedu l-introduzzjoni tal-istess teknoloġiji fi żmien simili għal dak ippjanat li jinkiseb bl-użu ta' tali għajnuna.

L-effett ta' inċentiv tal-għajnuna

183. L-għajnuna jenhtieg li tincentiva investimenti f'teknoloġiji li jiżguraw flussi tat-traffiku bla waqfien ta' merkanzija u passiġġieri bejn networks nazzjonali differenti u modi differenti tat-trasport. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 69 u 70, sabiex l-għajnuna għall-interoperabbiltà jkollha effett ta' inċentiv, iridu jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi ta' hawn taht:
- a) il-benefiċjarju jkun applika għall-għajnuna qabel il-bidu tax-xogħlijiet fuq il-proġett ta' investment;
 - b) ix-xogħlijiet fuq il-proġett ta' investment jenhtieg li jiġu ffinalizzati mill-anqas sena (1) qabel id-data li fiha l-investment appoġġat isir obbligatorju fil-livell tal-UE.
184. Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna għandha effett ta' inċentiv jekk ikun hemm konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 69 u 70, kif iċċarat fil-punt 183. L-għajnuna mogħtija biex tkopri l-ispejjeż tal-konformità mal-istandards tal-UE, fil-prinċipju, ma għandha l-ebda effett ta' inċentiv.

Proporzjonalità

185. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti minn 71 sa 74, fil-prinċipju, l-għajnuna tista' titqies proporzjonata jekk ma taqbiżx il-50 % tal-ispejjeż eliġibbli.
186. L-ispejjeż eliġibbli huma:
- a) l-ispejjeż kollha meħtieġa jew anċillari għall-implimentazzjoni tal-investimenti tal-interoperabbiltà; skont it-tip ta' investment, tali spejjeż jistgħu jinkludu l-ispejjeż għax-xiri u l-installazzjoni tat-teknoloġija rilevanti ⁽¹⁵⁵⁾, l-ispejjeż tal-ġestjoni tal-proġett u l-ispejjeż tal-konsenja ⁽¹⁵⁶⁾;
 - b) spejjeż relatati ma' studji, ittestjar u approvazzjoni, u installazzjonijiet pilota u prototipi; u
 - c) spejjeż relatati mal-modernizzazzjoni ta' teknoloġija installata qabel.
187. Fir-rigward tal-investimenti fl-interoperabbiltà relatati mal-ERTMS kif definit fil-punt 176(a), (l-ispejjeż relatati mal-integrazzjoni tal-funzjonijiet tas-Sistema Globali ta' Navigazzjoni bis-Satellita Ewropea (GNSS, European Global Navigation Satellite System)) fi hdan l-ERTMS huma eliġibbli għall-appoġġ. L-ispejjeż relatati mal-GSM-R mhumiex eliġibbli għall-appoġġ.
188. Fir-rigward tal-investimenti fl-interoperabbiltà f'vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni li l-akkwist tagħhom huwa ppjanat, l-ispejjeż eliġibbli jridu jkunu limitati għall-ispejjeż żejda netti għall-interoperabbiltà ⁽¹⁵⁷⁾. Dawn jiġu kkalkulati bħala d-differenza bejn, minn naħa, l-ispiża totali tax-xiri tal-vettura għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni li l-akkwist tagħha huwa ppjanat u li hija

⁽¹⁵⁵⁾ It-teknoloġija rilevanti tista' tiġi akkwistata ġdida jew użata.

⁽¹⁵⁶⁾ Fl-interess taċ-ċarezza, l-ispejjeż tal-manutenzjoni mhumiex eliġibbli għall-appoġġ.

⁽¹⁵⁷⁾ Sakemm ma jkunux diġà koperti minn xi forma oħra ta' għajnuna, b'mod partikolari għajnuna taht it-Taqsima 4.2.2.3.

mghammra b'tali investimenti, u, min-naħa l-oħra, l-ispiża totali tax-xiri tal-istess vettura jew waħda simili mingħajr investimenti fl-interoperabbiltà fix-xenarju kontrofattwali.

189. Bħala eċċezzjoni, l-ghajnuna għat-teknoloġiji elenkati fil-punt 176(a) u (b) tista' titqies proporzjonata jekk ma taqbiżx it-80 % tal-ispejjeż eliġibbli. Dan minhabba li daww it-teknoloġiji huma partikolarment affettwati minn problemi ta' koordinament fl-istadju tal-introduzzjoni u jipproduċu benefiċċji esterni sinifikanti li ma jistgħux jiġu internalizzati.
190. Skont il-karatteristiċi speċifiċi tal-miżura, l-Istat Membru jista' juri wkoll li hija meħtieġa intensità oġġla ta' għajnuna, abbażi ta' analiżi tal-ispariġġ tal-likwidità f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 71 sa 74. F'dak il-każ, il-Kummissjoni se tqis l-ghajnuna bħala proporzjonata jekk l-ammont ta' għajnuna għal kull benefiċjarju jkun limitat għall-minimu meħtieġ għat-twettiq tal-investment (jiġifieri jekk l-ghajnuna tikkorrispondi għall-ispariġġ tal-likwidità meħtieġa biex jintlaħaq l-oġġettiv tal-miżura ta' għajnuna, meta mqabbel max-xenarju kontrofattwali fin-nuqqas ta' għajnuna). Fi kwalunkwe każ, l-ghajnuna ma tistax taqbeż il-100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

191. Sabiex jiġi żgurat li l-ghajnuna ma tolqotx hażin l-interessi ġenerali tal-Unjoni billi toħloq distorsjonijiet bla bżonn tal-kompetizzjoni u l-kummerċ, l-ghajnuna għall-interoperabbiltà trid tingħata f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 75 u 76.
192. L-ghajnuna jenħtieġ li, fil-prinċipju, tingħata fil-forma ta' skemi ta' għajnuna minhabba li x'aktarx ikollhom effetti distortivi aktar limitat fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ minn għajnuna *ad hoc*.
193. Barra minn hekk, għall-materjal fuq ir-roti u għall-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni, il-benefiċjarju tal-ghajnuna, kif ukoll kwalunkwe sid jew detentur sussegwenti tal-materjal fuq ir-roti jew il-bastiment tal-passaġġi fuq l-ilma interni li jibbenefikaw mill-investment appoġġjat, iridu jżommuhom irregiſtrati fir-regiſtru nazzjonali rilevanti ta' kwalunkwe Stat Membru u/jew f'regiſtru Ewropew tal-vetturi rilevanti għal hames snin wara l-implimentazzjoni tal-investment.

4.2.2.5 Għajnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni

194. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu regoli speċifiċi biex jappoġġjaw investimenti f'assi tanġibbli u intanġibbli għall-adattament tekniku jew il-modernizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, il-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u t-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli.
195. L-attivitajiet u t-teknoloġiji li ġejjin jistgħu, b'mod partikolari, jiġu appoġġjati:
- a) il-modifika retroattiva u/jew ir-rinnovazzjoni tal-materjal fuq ir-roti;
 - b) il-modifika retroattiva u/jew ir-rinnovazzjoni ta' bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni, pereżempju biex jittejjbu l-idrodinamika u l-effiċjenza;
 - c) il-modifika retroattiva u/jew ir-rinnovazzjoni ta' tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli;

- d) l-adattament tekniku tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni għal tipi ġodda ta' merkanzija;
 - e) applikazzjonijiet telematiċi u software ieħor li ma jaqgħux taħt it-Taqsima 4.2.2.4 ta' dawn il-Linji Gwida, bħal sistemi li jipprovdu informazzjoni lill-passiġġieri esklużivament f'mod tat-trasport wieħed, jew sistemi diġitali ta' prenotazzjoni u pagament li ma jikkontribwixxux għal flussi tat-traffiku bla waqfien;
 - f) sistemi logistiċi, bħal software għall-ottimizzazzjoni tat-tagħbija;
 - g) software għat-tbassir tat-traffiku (Hin Stmat tat-Tluq/Hin Stmat tal-Wasla) u software għall-ottimizzazzjoni tar-rotta.
196. Għal mill-anqas hames snin wara l-ġoti tal-ġajnuna, l-arrangamenti kuntrattwali għat-trasferiment jew l-użu bi hlas ta' assi ffinanzjati bl-ġajnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, il-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u t-tagħmir għal trasport multimodali ⁽¹⁵⁸⁾ sostenibbli jridu jinkludu klawżola li tispjefika li l-adattament jew il-modernizzazzjoni tal-assi kkonċernati kienu ffinanzjati bl-ġajnuna mill-Istat, u jridu jindikaw l-ammont tal-ġajnuna.
197. Sabiex titqies kompatibbli mas-suq intern, l-ġajnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tat-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli trid tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà stabbiliti f'din it-taqsimha u fit-Taqsima 4.1.

Kontribuzzjoni għall-ħtiġijiet tal-koordinament tat-trasport

198. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 66, il-Kummissjoni tqis li l-ġajnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, il-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u t-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli tista' trawwem bidla modali lejn trasport sostenibbli fuq l-art. L-adattament tekniku jippermetti li t-trasport sostenibbli fuq l-art jiġi aġġustat għad-domanda għal tipi ġodda ta' servizzi tat-trasport tal-passiġġieri u tal-merkanzija u jiżviluppa f'oqsma fejn għandu l-akbar potenzjal ta' tkabbir, bħat-trasport ta' oġġetti kbar wisq, tqal jew perikolużi u t-trasport tal-passiġġieri matul il-ħinijiet ta' billejl. B'kuntrast ma' dan, il-modernizzazzjoni żżid is-sikurezza, is-sigurtà, l-affidabbiltà u l-kwalità tat-trasport sostenibbli fuq l-art. L-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni jikkontribwixxu wkoll għall-aħjar użu kosteffettiv tal-materjal fuq ir-roti, tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u t-tagħmir eżistenti għal trasport multimodali sostenibbli.
199. Il-Kummissjoni se tkompli tivvaluta l-kompatibbiltà tal-ġajnuna għall-investiment f'vetturi nodfa (materjal fuq ir-roti u bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni) skont il-Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-ġajnuna mill-Istat għall-klima, għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija 2022 ⁽¹⁵⁹⁾. Bl-istess mod, l-ġajnuna għall-investiment għat-tnaqqis tal-istorbju tat-trasport ferrovjarju mhijiex koperta minn dawn il-Linji Gwida iżda hija koperta mil-Linji Gwida dwar l-ġajnuna mill-Istat għall-klima, għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija 2022 (b'regoli speċifiċi dwar l-ġajnuna għall-prevenzjoni jew għat-tnaqqis tat-tniġġis minbarra gassijiet serra).

⁽¹⁵⁸⁾ Bħal kuntratti ta' kiri ta' materjal fuq ir-roti.

⁽¹⁵⁹⁾ Ara n-nota (71) f'qiegħ il-paġna.

Htieġa tal-ġhajjnuna

200. L-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tat-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli jippermettu lil daww il-prodotti jżommu l-oġġla livell ta' valur u utilità tagħhom. Daww it-tipi ta' investiment mhux biss jappoġġjaw il-kompetittività tat-trasport sostenibbli fuq l-art iżda jippermettu wkoll l-iżvilupp ta' suq tal-oġġetti użati li jikkontribwixxi biex titrawwem bidla lejn modi sostenibbli tat-trasport fuq l-art. L-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni jistgħu jkunu għoljin ħafna minħabba li l-materjal fuq ir-roti, il-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u t-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli ma jistgħux jintużaw għat-tul ta' żmien tal-intervent, u dan iwassal għal tnaqqis sinifikanti fid-dhul. Barra minn hekk, xi tipi ta' investimenti fl-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni jeħtieġu l-iżvilupp ta' prototip biex il-bidliet strutturali meħtieġa għall-implimentazzjoni tat-teknoloġija skont it-tip ta' vettura jew it-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli jkunu jinftiehem. Daww l-ispejjeż (l-ispiża tal-prototip u l-ispiża tal-modifika retroattiva) spiss jaqbu l-valur tal-oġġett immodifikat ⁽¹⁶⁰⁾.
201. Wara li kkunsidrat il-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 67, il-Kummissjoni tqis li l-ġhajjnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tat-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli tista' tkun meħtieġa biex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet tal-koordinament tat-trasport sal-punt li s-suq waħdu ma jipprovdi livell suffiċjenti ta' investiment fl-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni li jappoġġja l-kompetittività tat-trasport sostenibbli fuq l-art.

Adegwatezza tal-ġhajjnuna

202. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punt 68, il-Kummissjoni tqis li l-ġhajjnuna għall-investiment għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tat-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli tista', fil-prinċipju, tkun strument xieraq ⁽¹⁶¹⁾. Tali ġhajjnuna tiżgura livell adegwat ta' investiment fl-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni li jappoġġjaw il-kompetittività tat-trasport sostenibbli fuq l-art, b'mod partikolari fin-nuqqas ta' miżuri regolatorji li jobbligaw l-introduzzjoni tal-istess teknoloġiji. L-ġhajjnuna għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni mhijiex xierqa għall-fini tal-implimentazzjoni ta' miżuri regolatorji li jeħtieġu l-introduzzjoni tal-istess teknoloġiji fi żmien simili għal dak ipplanat li jinkiseb bl-użu ta' tali ġhajjnuna.

L-effett ta' inċentiv tal-ġhajjnuna

203. L-ġhajjnuna jenħtieġ li tinċentiva l-investimenti fl-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, tal-bastimenti tal-passaġġi fuq l-ilma interni u tat-tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli. Sabiex ikollha effett ta' inċentiv, l-ġhajjnuna ma tridx tiffinanzja investimenti li huma meħtieġa għall-konformità ma'

⁽¹⁶⁰⁾ L-istudju ta' appoġġ għall-valutazzjoni tal-impatt għar-rieżami tal-Linji Gwida Komunitarji dwar l-ġhajjnuniet mill-Istat għall-impriżi ferrovjarji, ara n-nota (42) f'qiegħ il-paġna, it-taqsim 3.5.

⁽¹⁶¹⁾ Fir-rigward tal-forma tal-ġhajjnuna, fil-prattika ta' deċiżjonijiet preċedenti tagħha dwar l-ġhajjnuna li tissodisfa l-ħtiġijiet tal-koordinament tat-trasport, il-Kummissjoni ma qajmitx oġġezzjonijiet għall-ġhajjnuna fil-forma ta' għotjiet diretti (ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-1 ta' Lulju 2021 fil-każ SA.57137, il-Ġermanja, *Skema ta' ġhajjnuna mill-Istat għall-modernizzazzjoni tal-flotta tal-passaġġi fuq l-ilma interni* (ĠU C 317, 6.8.2021, p. 1). L-ġhajjnuna fil-forma ta' għotjiet diretti tippermetti lill-benefiċjarji jnaqqsu l-ispejjeż tal-investiment bil-quddiem tagħhom (l-ispejjeż tal-prototipi, it-telf tad-dhul matul l-immobilizzazzjoni tal-materjal fuq ir-roti, l-investiment fl-interoperabbiltà nnifisha) li f'kundizzjonijiet normali tas-suq huma diffiċli biex jiġu rkuprati.

standard tal-UE, jew trid tiffinanzja investimenti li jippermettu konformità ma' standard tal-UE b'mod sinifikanti qabel id-data tad-dhul fis-sehh obbligatorju tal-istandard fil-livell tal-UE. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 69 u 70, sabiex l-għajnuna jkollha effett ta' inċentiv, iridu jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi ta' hawn taht.

- a) Il-benefiċjarju jkun applika għall-għajnuna qabel il-bidu tax-xogħlijiet fuq il-proġett ta' investment.
- b) Ix-xogħlijiet fuq il-proġett ta' investment jenhtieg li jiġu ffinalizzati mill-anqas sena (1) qabel id-data li fiha l-investment appoġġjat isir obbligatorju fil-livell tal-UE.

204. Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna għandha effett ta' inċentiv jekk ikun hemm konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 69 u 70, kif iċċarat fil-punt 203.

Proporzjonalità

205. F'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti minn 71 sa 74, fil-prinċipju, l-għajnuna tista' titqies proporzjonata jekk ma taqbiżx l-20 % tal-ispejjeż eliġibbli.

206. L-ispejjeż eliġibbli huma:

- a) l-ispejjeż kollha meħtieġa jew anċillari għall-implimentazzjoni tal-investimenti eliġibbli, skont it-tip ta' investment, tali spejjeż jistgħu jinkludu l-ispejjeż meħtieġa għax-xiri u l-installazzjoni tat-teknoloġija rilevanti, l-ispejjeż tal-ġestjoni tal-proġetti u l-ispejjeż tal-konsenja ⁽¹⁶²⁾;
- b) spejjeż relatati ma' studji, ittestjar u approvazzjoni, u installazzjonijiet pilota u prototipi; u
- c) spejjeż relatati mal-modernizzazzjoni ta' teknoloġija installata qabel.

207. Skont il-karatteristiċi speċifiċi tal-miżura, l-Istat Membru jista' juri wkoll, abbażi ta' analizi tal-ispariġġ tal-likwidità kif stabbilit fil-punti minn 71 sa 74, li hija meħtieġa intensità oġhla ta' għajnuna. F'dak il-każ, il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna bħala proporzjonata jekk l-ammont ta' għajnuna għal kull benefiċjarju jkun limitat għall-ammont meħtieġ għat-twettiq tal-investment (jiġifieri jekk l-għajnuna tikkorrispondi għal-ispariġġ tal-likwidità meħtieġa biex jintlaħaq l-għan tal-miżura ta' għajnuna, meta mqabbel max-xenarju kontrofattwali fin-nuqqas ta' għajnuna). Fi kwalunkwe każ, l-għajnuna ma tistax taqbez il-100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

208. Fir-rigward tal-investimenti fl-adattament tekniku u għall-modernizzazzjoni tal-vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni li l-akkwist tagħhom huwa ppjanat, l-ispejjeż eliġibbli jridu jkunu limitati għall-ispejjeż żejda netti għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni ⁽¹⁶³⁾. Dawn jiġu kkalkulati bħala d-differenza bejn, minn naħa, l-ispiża totali tax-xiri tal-vettura għat-trasport ferrovjarju jew għat-trasport fuq passaġġi tal-ilma interni li l-akkwist tagħha jkun ippjanat u li hija mgħammra b'tali investimenti, u, min-naħa l-oħra, l-ispiża totali tax-xiri tal-istess vettura jew waħda simili

⁽¹⁶²⁾ Fl-interess taċ-ċarezza, l-ispejjeż tal-manutenzjoni mhumix eliġibbli għall-appoġġ.

⁽¹⁶³⁾ Sakemm ma jkunux diġà koperti minn xi forma oħra ta' għajnuna, b'mod partikolari għajnuna taht it-Taqsima 4.2.2.3.

mingħajr investimenti fl-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni fix-xenarju kontrofattwali.

L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

209. Sabiex jiġi żgurat li l-ġhajjnuna ma tolqotx hażin l-interessi ġenerali tal-Unjoni billi toħloq distorsjonijiet bla bżonn fil-kompetizzjoni u l-kummerċ, l-ġhajjnuna għall-investiment għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni trid tingħata f'konformità mal-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-punti 75 u 76.
210. L-ġhajjnuna jenħtieġ li, fil-prinċipju, tingħata fil-forma ta' skemi ta' ġhajjnuna minhabba li x'aktarx ikollhom effett distortiv aktar limitat fuq il-kompetizzjoni minn ġhajjnuna *ad hoc*.

5. GĦAJNUNA LI TIRRAPPREŻENTA RIMBORŻ GHAT-TWETTIQ TA' ĊERTI OBBLIGI INERENTI FIL-KUNĊETT TA' SERVIZZ PUBBLIKU FIS-SETTUR TAL-MERKANZIJA BIL-FERROVIJA

5.1 Dispożizzjonijiet ġenerali

211. L-Artikolu 93 TFUE jipprevedi l-kompatibbiltà tal-ġhajjnuna mill-Istat li tirrappreżenta rimborż għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku. F'dak il-kuntest, l-Artikolu 14 tat-Trattat u l-Protokoll Nru 26 dwar l-SGEI anness mat-Trattat jistabbilixxu l-prinċipji ġenerali ta' kif l-Istati Membri jiddefinixxu u jipprovdu l-SGEI. Skont il-Protokoll Nru 26, l-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali għandhom rwol essenzjali u għandhom diskrezzjoni wiesgħa biex jipprovdu, jikkummissjonaw u jorganizzaw SGEI mfassla kemm jista' jkun qrib il-ħtiġijiet tal-utenti. L-ispeċifikazzjoni ta' obbligu ta' servizz pubbliku tista' tiġi kkontestata biss mill-Kummissjoni fil-każ ta' żball manifest fl-eżerċizzju tas-setgħa diskrezzjonali tal-Istati Membri ⁽¹⁶⁴⁾. Madankollu, is-setgħa tal-Istat Membru li jiddefinixxi SGEI hija limitata u ma tistax tiġi eżerċitata b'mod arbitrarju għall-iskop uniku li settur partikolari jithalla jevita l-applikazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni ⁽¹⁶⁵⁾.
212. Fil-Komunikazzjoni dwar l-SGEI ⁽¹⁶⁶⁾, li tapplika wkoll għas-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija, il-Kummissjoni ċċarat il-kundizzjonijiet li taħthom il-kumpens għal servizz pubbliku għandu jitqies bħala ġhajjnuna mill-Istat.
213. Barra minn hekk, ir-Regolament dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat għall-ġhajjnuna *de minimis* mogħtija lil impriżi li jipprovdu SGEI ⁽¹⁶⁷⁾ japplika wkoll għas-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija. Fir-Regolament, il-Kummissjoni stabbiliet il-kundizzjonijiet li taħthom ammonti żgħar ta' kumpens għal servizz pubbliku jitqiesu li ma jaffettwawx il-kummerċ bejn l-Istati Membri u/jew li ma joħolqux distorsjoni jew jheddu li jfixklu l-kompetizzjoni. F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-kumpens ma jaqax taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

⁽¹⁶⁴⁾ Is-sentenza tad-29 ta' Novembru 2018, *ARFEA vs Il-Kummissjoni Ewropea*, T-720/16, EU:T:2018:853, il-punt 88; is-sentenza tal-24 ta' Novembru 2020, *Viasat Broadcasting UK Ltd*, C-445/19, EU:C:2020:952, il-punt 33.

⁽¹⁶⁵⁾ Is-sentenza tat-12 ta' Frar 2008, *BUPA et vs Il-Kummissjoni Ewropea*, IT-289/03, EU:T:2008:29, il-punt 168.

⁽¹⁶⁶⁾ Ara n-nota (36) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁶⁷⁾ Ara n-nota (99) f'qiegħ il-paġna.

214. Jekk l-Istati Membri jixtiequ jistabbilixxu miżuri li jirrappreżentaw rimborż għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija li ma jissodisfawx il-kundizzjonijiet stabbiliti fis-sentenza *Altmark* ⁽¹⁶⁸⁾ u jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat, huma jridu jinnotifikaw dawk il-miżuri lill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 108(3) tat-Trattat.
215. Dawn il-Linji Gwida jistabbilixxu l-kundizzjonijiet li taħthom l-għajjnuna mill-Istat li tirrappreżenta rimborż għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku fit-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija tista' tinstab kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 93 tat-Trattat ⁽¹⁶⁹⁾. Minkejja li l-Qafas SGEI ⁽¹⁷⁰⁾ ma japplikax għas-settur tat-trasport fuq l-art, fil-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tiegħu, il-Kummissjoni se tqis il-kundizzjonijiet stabbiliti fit-taqsimiet 2.2 sa 2.10 tal-Qafas SGEI ⁽¹⁷¹⁾ aġġustati għall-ispeċifitàt tas-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija, kif stabbilit f'dan il-kapitolu.

5.2 Servizz ġenwin ta' interess ekonomiku ġenerali

216. L-għajjnuna trid tingħata għal SGEI ġenwin u definit b'mod korrett. Dan ifisser li s-servizzi tat-trasport tal-merkanzija jistgħu jiġu kkwalifikati biss bħala SGEI meta l-Istat Membru kkonċernat jiddetermina li hemm hteġa ġenwina għal tali servizzi u tali hteġa ġenwina ma tkunx issodisfatta mis-suq jew ma tkunx biżżejjed.
217. Fir-rigward tad-definizzjoni ta' SGEI ġenwin, l-Istat Membru kkonċernat jehtieglu jistabbilixxi li s-servizz tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija għandu karatteristiċi speċjali meta mqabbel ma' dawk ta' servizzi kummerċjali jekk tali servizzi jeżistu fis-suq. F'dak ir-rigward, il-Kummissjoni ċċarat li l-Istati Membri ma jistgħux jorbtu obbligi speċifiċi ta' servizz pubbliku ma' servizzi li diġà huma pprovduti jew li jistgħu jiġu pprovduti b'mod sodisfaċenti minn impriżi li joperaw f'kundizzjonijiet normali tas-suq u taħt kundizzjonijiet, bħall-prezz, il-karatteristiċi oġġettivi tal-kwalità, il-kontinwità u l-aċċess għas-servizz, konsistenti mal-interess pubbliku kif definit mill-Istat Membru ⁽¹⁷²⁾.
218. L-Istati Membri jenhtieġ li juru li s-servizz speċifiku huwa fl-interess tas-soċjetà kollha kemm hi ⁽¹⁷³⁾ u li jkunu qiesu kif xieraq il-htieġijiet tas-servizz pubbliku appoġġjati permezz ta' konsultazzjoni pubblika jew strumenti xierqa oħra biex jitqiesu l-interessi tal-utenti u tal-fornituri ⁽¹⁷⁴⁾. Skont il-qradi tal-UE, in-nuqqas ta' evidenza, ipprovduta mill-Istat Membru, li dawk il-kriterji huma ssodisfati (jiġifieri l-kamp ta' applikazzjoni tal-obbligu ta' servizz pubbliku huwa meħtieġ u proporzjonat għal hteġa reali ta' servizz

⁽¹⁶⁸⁾ Is-sentenza tal-24 ta' Lulju 2003, *Altmark Trans*, C-280/00, EU:C:2003:415. Ara l-punti 42 ff. tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat tal-Unjoni Ewropea għall-kumpens mogħti għall-forniment ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ara n-nota (36) f'qiegħ il-paġna).

⁽¹⁶⁹⁾ L-Artikolu 93 tat-Trattat ma fihx ekwivalenti għat-tieni sentenza tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat, li skontha l-iżvilupp tal-kummerċ m'għandux jiġi affettwat b'tali mod li jmur kontra l-interessi tal-UE. Madankollu, il-Qorti diġà għamlitha ċara li l-Kummissjoni, meta tivvaluta miżura ta' għajjnuna skont l-Artikolu 93 tat-Trattat, trid tivverifika li l-għajjnuna ma tolqotx hażin l-interessi ġenerali tal-UE, ara s-sentenza tat-12 ta' Ottubru 1978, *Il-Kummissjoni vs Il-Belġju*, 156/77, imsemmija fin-nota (30) f'qiegħ il-paġna, il-punt 10.

⁽¹⁷⁰⁾ Ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁷¹⁾ Ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁷²⁾ Il-paragrafu 13 tal-Qafas SGEI, ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁷³⁾ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Novembru 2023 fil-każ SA.32953, l-Italja, *Miżuri ta' għajjnuna mill-Istat favur Trenitalia SpA* (għadha ma ġietx ippubblikata fil-ĠU), il-premessi 443–445.

⁽¹⁷⁴⁾ Il-paragrafu 14 tal-Qafas SGEI, ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

pubbliku) jew in-nuqqas ta' konformità magħhom jista' jikkostitwixxi żball manifest ta' valutazzjoni li l-Kummissjoni trid tqis ⁽¹⁷⁵⁾.

219. Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, meta tivverifika jekk il-kamp ta' applikazzjoni tal-obbligu ta' servizz pubbliku huwiex meħtieġ u proporzjonat għal hteġa reali ta' servizz pubbliku fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija, il-Kummissjoni se tivverifika li l-awtorità kompetenti tkun ivvalutat b'mod kumulattiv: (i) il-hteġijiet tat-trasport involuti bbażati fuq l-għan pubbliku segwit mill-Istat Membru kkonċernat (jigifieri l-eżistenza ta' hteġa reali ta' servizz pubbliku); (ii) sa liema punt il-forzi tas-suq waħedhom jistgħu jissodisfaw dawk il-hteġijiet (jigifieri l-eżistenza ta' falliment tas-suq); u (iii) miżuri alternattivi li jistgħu jissodisfaw dawk l-istess hteġijiet filwaqt li jfjixklu anqas il-kompetizzjoni u l-kummerċ.
220. Meta jivvalutaw id-domanda għat-trasport, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jikkunsidraw mhux biss id-domanda eżistenti iżda wkoll dik prospettiva mill-utenti (b'mod partikolari meta dik id-domanda mistennija tista' tirriżulta b'mod raġonevoli mit-tweġġ ta' objettivi ta' politika bħall-promozzjoni tal-konnettività tat-trasport sostenibbli jew il-koeżjoni soċjali). Il-valutazzjoni *ex ante* tad-domanda għal servizz tat-trasport pubbliku tista' titwettaq permezz ta' metodi differenti, bħal pereżempju l-użu ta' *data* storika, sħarriġ rappreżentattiv jew konsultazzjoni pubblika tal-utenti biex jiġu identifikati l-aspettattivi tagħhom mis-servizzi pubbliċi.
221. Il-valutazzjoni tal-offerta tas-suq jenħtieġ li, bħala prinċipju, tinkludi l-konsultazzjoni tal-operaturi dwar l-interess tagħhom li joffru s-servizzi rilevanti permezz ta' servizzi ta' aċċess miftuħ u jivvalutaw ir-riżultati tagħha. L-operaturi tas-suq jistgħu, pereżempju, jiġu kkonsultati dwar in-natura, il-volum u l-frekwenza tas-servizzi li diġà jipprovdu jew jipplanaw li jipprovdu fiż-żona ġeografika kkonċernata jew dwar il-livell tat-tariffi li japplikaw jew li beħsiebhom japplikaw. Meta servizzi kummerċjali jiġu pprovduti jew mistennija jew imhabbra minn operatur tas-suq li se jiġu mnedija fi żmien ta' skadenza raġonevolment qasira (pereżempju bil-ferrovija, fejn l-operatur ikun informa lill-korp regolatorju u lill-manijer tal-infrastruttura bl-intenzjoni tiegħu li jniedi s-servizz skont l-Artikolu 38(4) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽¹⁷⁶⁾), l-awtoritajiet kompetenti jenħtieġ li jikkunsidrawhom meta jispeċifikaw il-kamp ta' applikazzjoni tal-obbligi ta' servizz pubbliku sakemm ma jkunx hemm ġustifikazzjonijiet oġġettivi biex dan ma jsirx. Sabiex tiġi evitata l-esklużjoni tal-offerta kummerċjali, is-servizzi li għalihom ma ntweriex li hemm falliment tas-suq ma jistgħux jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-obbligu ta' servizz pubbliku.
222. Meta jiġi kkunsidrat jekk l-obbligi ta' servizz pubbliku stabbiliti f'kuntratt għal servizz pubbliku humiex l-anqas distorsivi għall-kompetizzjoni u l-kummerċ, l-awtorità kompetenti jenħtieġ li tikkunsidra miżuri alternattivi f'konformità mal-liġi tal-UE. Pereżempju, jekk l-objettiv ewlieni ta' interess pubbliku segwit mill-miżura huwa t-tnaqqis tal-impatt ambjentali tat-trasport tal-merkanzija (eż. minhabba li s-swieq ikkonċernati mill-miżura huma diġà moqdija minn modi tat-trasport li jniġġsu aktar), l-awtorità kompetenti jenħtieġ li tispjega għaliex l-istess riżultat ma jistax jinkiseb permezz ta' miżuri anqas distorsivi għall-koordinament tat-trasport (eż. fil-forma ta' investiment u/jew skemi ta' għajjnuna operatorja).

⁽¹⁷⁵⁾ Is-sentenza tal-1 ta' Marzu 2017, *Franza vs Il-Kummissjoni*, IT-366/13, EU:T:2017:135, il-punt 105.

⁽¹⁷⁶⁾ Ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

5.3 Il-htieġa ta' att ta' inkarigu li jispeċifika l-obbligi ta' servizz pubbliku u l-metodi għall-kalkolu tal-kumpens

223. L-operat tal-SGEI għandu jiġi fdat lill-impriża kkonċernata permezz ta' att wieħed jew aktar, li l-forma tagħhom tista' tiġi ddeterminata minn kull Stat Membru ⁽¹⁷⁷⁾.
224. L-att(i) ta' inkarigu jenħtieġ li jispeċifikaw, b'mod partikolari: (a) il-kontenut u t-tul tal-obbligi tas-servizz pubbliku; (b) l-impriża u t-territorju kkonċernati; (c) in-natura ta' kwalunkwe dritt esklużiv jew speċjali mogħtija lill-impriża mill-awtorità emittenti; (d) id-deskrizzjoni tal-mekkaniżmu ta' kumpens u l-parametri għall-kalkolu, il-monitoraġġ u r-rieżami tal-kumpens; u (e) l-arrangamenti biex jiġi evitat u rkuprat kwalunkwe kumpens żejjed.

5.4 It-tul tal-perjodu ta' inkarigu

225. It-tul tal-perjodu ta' inkarigu jenħtieġ li jkun limitat għal 15-il sena. Madankollu, jekk l-aktar assi sinifikanti meħtieġa biex jiġi pprovdut l-SGEI jikkonsistu f'materjal fuq ir-roti li kien kompletament jew parzjalment ifffinanzjat pubblikament, it-tul tal-perjodu ta' inkarigu jenħtieġ li ma jaqbiżx l-10 snin ⁽¹⁷⁸⁾.

5.5 Konformità mad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea u d-Direttiva dwar it-Trasparenza

226. L-għajjnuna li tirrappreżenta rimborż għat-twettiq ta' obbligi ta' servizz pubbliku fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija titqies kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 93 tat-Trattat biss jekk tkun f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽¹⁷⁹⁾ u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE (id-“Direttiva dwar it-Trasparenza”) ⁽¹⁸⁰⁾, fejn applikabbli.
227. Għajjnuna li mhijiex f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti ta' daww id-Direttivi, kif imfakkar fit-Taqsima 6, titqies li taffettwa l-iżvilupp tal-kummerċ sa punt li tolqot ħażin l-interessi ġenerali tal-UE.

5.6 Konformità mar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku

228. Għajjnuna li tirrappreżenta rimborż għat-twettiq ta' obbligi ta' servizz pubbliku fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija titqies kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tal-Artikolu 93 tat-Trattat biss meta l-awtorità responsabbli, meta tafda l-forniment tas-servizz lill-impriża inkwistjoni permezz ta' kuntratti ta' servizz pubbliku ⁽¹⁸¹⁾ jew

⁽¹⁷⁷⁾ It-terminu “Stat Membru” jkopri l-awtoritajiet ċentrali, reġjonali u lokali tal-Istat Membru msemmi.

⁽¹⁷⁸⁾ Fi tmiem il-perjodu ta' inkarigu, l-operatur jista' jittrasferixxi dak il-materjal fuq ir-roti lill-operatur li jkun se jibda jew lill-awtorità kompetenti, dment li t-trasferiment ikun bi prezz tas-suq u jqis kwalunkwe finanzjament pubbliku rċevut għax-xiri ta' dak il-materjal fuq ir-roti (ara l-punt 234).

⁽¹⁷⁹⁾ Ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁸⁰⁾ Id-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE tas-16 ta' Novembru 2006 dwar it-trasparenza tar-relazzjonijiet finanzjarji bejn l-Istati Membri u l-impriżi pubbliċi kif ukoll dwar it-trasparenza finanzjarja fi ħdan ċerti impriżi (ĠU L 318, 17.11.2006, p. 17).

⁽¹⁸¹⁾ L-Artikolu 2(1), il-punti (1), (2) u (5) tad-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 243) jiddefinixxi “kuntratti ta' servizz” bħala kuntratti għall-interess finanzjarju konklużi bil-miktub bejn entità kontraenti waħda jew aktar, li jwettqu l-attivitajiet imsemmija fl-Artikoli minn 8 sa 14 tad-Direttiva, u operatur ekonomiku wieħed jew aktar u li għandhom bħala objettiv il-provvista tas-servizzi. Meta dawn il-kuntratti jinvolvu “awtoritajiet kontraenti”, skont it-tifsira tal-Artikolu 2(1), il-punt (1) tad-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65), li ma jeżerċitawx l-attivitajiet imsemmija fl-Artikoli

kuntratti ta' konċessjoni ⁽¹⁸²⁾, tkun ikkonformat jew timpenja ruhha li tikkonforma mar-regoli applikabbli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku. Dan jinkludi kwalunkwe rekwiżit għat-trasparenza, it-trattament ugwali u n-nondiskriminazzjoni li jirriżultaw direttament mit-Trattat u, fejn applikabbli, mil-liġi sekondarja tal-UE.

229. Għajjnuna li ma tikkonformax ma' tali regoli u rekwiżiti titqies li taffettwa l-iżvilupp tal-kummerċ sa punt li tolqot hażin l-interessi generali tal-UE.

5.7 Nuqqas ta' diskriminazzjoni

230. Meta awtorità tassinja l-forniment tal-istess SGEI lil numru ta' impriżi, il-kumpens jenhtieg li jiġi kkalkulat fuq il-bażi tal-istess metodu fir-rigward ta' kull impriża.

5.8 L-ammont tal-kumpens

231. L-ammont ta' kumpens ma jistax jaqbeż dak li huwa mehtieg biex ikopri l-ispiża netta għall-eżekuzzjoni tal-obbligi tas-servizz pubbliku, inkluż profitt raġonevoli.
232. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni se tapplika l-kriterji stabbiliti fil-paragrafi minn 21 sa 50 tal-Qafas SGEI ⁽¹⁸³⁾, soġġetti għall-kjarifiki li ġejjin.
233. L-ewwel nett, l-ispiża netta mehtieġa, jew mistennija li tkun mehtieġa, għat-twertiq tal-obbligi ta' servizz pubbliku tista' tiġi ddeterminata jew abbażi tal-metodoloġija tal-ispejjeż netti evitati, kif deskritt fil-paragrafi minn 25 sa 27 tal-Qafas SGEI ⁽¹⁸⁴⁾, jew abbażi tal-metodoloġija tal-allokkazzjoni tal-ispejjeż, kif deskritt fil-paragrafi minn 28 sa 31 tal-Qafas SGEI ⁽¹⁸⁵⁾.
234. It-tieni, fir-rigward tax-xiri ta' materjal fuq ir-roti użat għall-forniment ta' servizzi pubbliċi, l-Istati Membri jenhtieg li jiżguraw li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:
- a) L-għajjnuna mill-Istat diġà rċevuta u approvata, b'mod partikolari skont dawn il-Linji Gwida (taht it-Taqsima 4.2.2.3) fir-rigward ta' materjal fuq ir-roti li se tintuża għall-forniment ta' servizzi pubbliċi titqies fil-kalkolu tal-kumpens għal servizz pubbliku;
 - b) jekk il-materjal fuq ir-roti użat għall-forniment tas-servizzi pubbliċi jiġi ttrasferit fi tmiem il-kuntratt lill-operatur li jkun se jibda jew lill-awtorità kompetenti, it-trasferiment jenhtieg li jsir bil-prezz tas-suq u jqis kwalunkwe finanzjament pubbliku rċevut mill-operatur li jkun se joħroġ għax-xiri ta' dak il-materjal fuq ir-roti.

minn 8 sa 14 tad-Direttiva 2014/25/UE, dawn jitqiesu bhala "kuntratti ta' servizz pubbliku" f'konformità mal-punti (6) u (9) tal-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2014/24/UE.

⁽¹⁸²⁾ L-Artikolu 5(1)(b) tad-Direttiva 2014/23/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-ghoti ta' kuntratti ta' konċessjoni (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 1) jiddefinixxi "konċessjonijiet ta' servizzi" bhala kuntratti "b'interess pekunjarju konkluż bil-miktub, li permezz tiegħu awtorità kontraenti jew entità kontraenti waħda jew aktar tafda l-forniment u l-ġestjoni ta' servizzi li mhumix twettiq ta' xogħlijiet kif imsemmi fil-punt (a) lil operatur ekonomiku wiehed jew aktar, meta l-konsiderazzjoni tiegħu/tagħhom tkun tikkonsisti unikament fid-dritt ta' sfruttament tas-servizzi li huma s-suġġett tal-kuntratt jew f'dak id-dritt flimkien ma' hlas".

⁽¹⁸³⁾ Ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁸⁴⁾ Ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁸⁵⁾ Ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

5.9 Rekwiżiti addizzjonali li jistgħu jkunu meħtieġa biex jiġi żgurat li l-ghajnuna ma tolqotx hażin l-interessi ġenerali tal-UE

235. Il-Kummissjoni tista' tirrikjedi kundizzjonijiet jew titlob impenji mill-Istati Membri fiċ-ċirkostanzi eċċezzjonali fejn ir-rekwiżiti stabbiliti hawn fuq ma jkunux biżżejjed biex jindirizzaw distorsjonijiet serji tal-kompetizzjoni fis-suq intern u l-ghajnuna tista' taffettwa l-kummerċ b'mod li jipperikola l-interessi ġenerali tal-UE. Għal dak l-ghan, il-Kummissjoni se tapplika l-kriterji stabbiliti fil-paragrafi 51 sa 59 tal-Qafas SGEI ⁽¹⁸⁶⁾ bl-aġġustamenti meħtieġa.
236. Il-Kummissjoni tosserva li l-fallimenti tas-suq identifikati mill-Istati Membri (eż. għat-trasportazzjoni ta' tagħbijiet ta' vaguni uniċi) jista' jkollhom dimensjoni lokali jew reġjonali. Għalhekk, il-Kummissjoni se tivvaluta bir-reqqa li l-ambitu ġeografiku ta' kwalunkwe kuntratt ta' servizz pubbliku huwa ġġustifikat kif xieraq. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni ma tikkunsidrax, fil-prinċipju, kuntratt ta' servizz pubbliku li jkopri t-territorju kollu jew in-network ferrovjarju ta' Stat Membru bħala mod proporzjonat sabiex jiġi indirizzat falliment potenzjali tas-suq minhabba d-distorsjoni potenzjali tal-kompetizzjoni li tista' tirriżulta mill-ghoti ta' tali kuntratt.

5.10 Trasparenza

237. Għal kumpens tal-SGEI li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, l-Istat Membru kkonċernat irid jippubblika l-informazzjoni li ġejja fuq l-internet jew b'mezzi xierqa oħra: (a) ir-riżultati tal-konsultazzjoni pubblika jew ta' strumenti xierqa oħra msemmija fil-punt 218; (b) il-kontenut u t-tul tal-obbligi tas-servizz pubbliku; (c) l-impriża u, fejn applikabbli, it-territorju kkonċernat; u d) l-ammonti ta' ghajnuna mogħtija lill-impriża fuq bażi annwali.

5.11 Kundizzjonijiet u obbligi marbuta mad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni

238. Skont l-Artikolu 9(4) tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 ⁽¹⁸⁷⁾, il-Kummissjoni tista' tehmeż ma' deċiżjoni pożittiva kundizzjonijiet li skonthom l-ghajnuna tista' titqies kompatibbli mas-suq intern u tista' tistabilixxi obbligi li jippermettu l-monitoraġġ tal-konformità mad-deċiżjoni. Tali kundizzjonijiet u obbligi jistgħu jkunu meħtieġa biex jiżguraw li l-ghajnuna mogħtija lill-impriži kkonċernati ma twassalx għal distorsjonijiet bla bżonn tal-kompetizzjoni u l-kummerċ fis-suq intern. F'dak il-kuntest, jistgħu jkunu meħtieġa rapporti perjodiċi jew obbligi oħra bbażati fuq is-sitwazzjoni speċifika ta' kull SGEI.

6. FLUSSI FINANZJARJI F'IMPRIŽI FERROVJARJI INTEGRATI VERTIKALMENT

239. L-adozzjoni tal-pakketti ferrovjarji suċċessivi msemmija fil-punt 2 ta' dawn il-Linji Gwida wasslet għall-ftuħ gradwali tal-operazzjonijiet kollha tat-trasport ferrovjarju għall-kompetizzjoni. Dak il-proċess poġġa lill-impriži ferrovjarji integrati vertikalment fis-sitwazzjoni fejn xi wħud mill-attivitajiet tagħhom (b'mod partikolari l-ġestjoni tal-infrastruttura ferrovjarja) xorta jistgħu jgawdu xi drittijiet esklużivi u/jew speċjali taħt ċerti kundizzjonijiet, filwaqt li l-attivitajiet tat-trasport ferrovjarju tal-merkanzija u tal-

⁽¹⁸⁶⁾ Ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁸⁷⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 tat-13 ta' Lulju 2015 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 248, 24.9.2015, p. 9).

passiġġieri issa huma soġġetti għall-kompetizzjoni skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fid-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽¹⁸⁸⁾ u r-Regolament (KE) Nru 1370/2007 ⁽¹⁸⁹⁾.

240. Kif imsemmi fil-punt 3 ta' dawn il-Linji Gwida, huwa kruċjali li l-qafas legali li jirregola t-tranzazzjonijiet finanzjarji ta' impriži pubbliċi u integrati vertikalment fis-settur ferrovjarju jiġi rispettat u infurzat kif xieraq. Konformità mar-regoli applikabbli dwar it-trasparenza finanzjarja: (i) tiżgura li l-għajnuna mogħtija taħt dawn il-Linji Gwida ma tiġix devjata lejn attivitajiet oħra minbarra dawk li għalihom l-għajnuna hija awtorizzata; u (ii) ittaffi r-riskju li r-rikavati minn strumenti finanzjarji bbażati fuq is-suq (bħal bonds) użati minn impriži integrati vertikalment biex jiffinanzjaw l-operazzjonijiet tagħhom, l-investimenti, u l-manutenzjoni u l-iżvilupp tal-infrastruttura ferrovjarja jintużaw għal rifinanzjament intragrupp għad-detriment ta' entranti ġodda u, fl-aħħar mill-aħħar, tal-kompetizzjoni.
241. Dan il-kapitolu jfakkar il-prinċipji li jirregolaw it-tranzazzjonijiet finanzjarji tal-impriži ferrovjarji pubbliċi u dawk integrati vertikalment. Il-konformità ma' dawk il-prinċipji hija importanti mhux biss biex jiġi żgurat li l-għajnuna għar-rimborzi għat-twettiq tal-obbligi ta' servizz pubbliku fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija tkun kompatibbli mas-suq intern (ara t-Taqsima 5.5). Il-konformità hija importanti wkoll, b'mod aktar ġenerali, biex tiġi żgurata l-allokazzjoni korretta tal-ispejjeż u d-dħul għall-attivitajiet differenti ta' impriži pubbliċi u integrati vertikalment, u b'hekk jiġi evitat is-sussidjar reċiproku.
242. It-tranzazzjonijiet finanzjarji tal-impriži pubbliċi u integrati vertikalment huma rregolati mid-Direttiva dwar it-Trasparenza. Din id-Direttiva tirrigwarda kwalunkwe impriża pubblika ⁽¹⁹⁰⁾ u kwalunkwe impriża meħtieġa li żżomm kontijiet separati, b'mod partikolari kwalunkwe impriża fdata b'servizz pubbliku ⁽¹⁹¹⁾. Skont l-Artikoli 1(2) u 4(1) tad-Direttiva, l-Istati Membri jeħtiġilhom jiżguraw li: (i) impriži li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva għandhom kontijiet separati għal attivitajiet differenti; (ii) dawk il-kontijiet jidentifikaw b'mod ċar l-ispejjeż u d-dħul assoċjati ma' attivitajiet differenti; u (iii) jipprovdu dettalji shah tal-metodu li bih l-ispejjeż u d-dħul huma assenjati jew allokati għal attivitajiet differenti.
243. Fis-settur ferrovjarju, l-obbligu ta' hawn fuq ġie èċarat u spjegat aktar fid-dettall fid-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽¹⁹²⁾, li tapplika għall-ġestjoni tal-infrastruttura ferrovjarja u għall-attivitajiet tat-trasport ferrovjarju tal-impriži ferrovjarji.
244. Skont l-Artikolu 6 tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽¹⁹³⁾, is-separazzjoni tal-kontijiet hija obligatorja: (i) bejn il-forniment ta' servizzi tat-trasport u n-negozju relatat

⁽¹⁸⁸⁾ Ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁸⁹⁾ Ara n-nota (31) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁹⁰⁾ Definita fl-Artikolu 2(b) tad-Direttiva dwar it-Trasparenza bħala "kull impriża li fuqha l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jeżerċitaw direttament jew indirettament influwenza dominanti bis-saħħa tal-pussess li għandhom tagħha, il-partecipazzjoni finanzjarja tagħhom fiha, jew ir-regoli li jirregolawha. Jitqies li hemm influwenza dominanti min-naħa tal-awtoritajiet pubbliċi meta dawn l-awtoritajiet, direttament jew indirettament fil-konfront tal-impriża: (i) ikollhom il-parti ewlenija tal-kapital sottoskritt tal-impriża; jew (ii) jikkontrollaw il-maġġoranza tal-voti marbutin ma' ishma mahruġa mill-impriża; jew (iii) jistgħu jaħtru aktar min-nofs il-membri tal-entità amministrattiva, ta' tmexxija jew ta' sorveljanza tal-impriża".

⁽¹⁹¹⁾ Definita fl-Artikolu 2(d) tad-Direttiva dwar it-Trasparenza bħala "kull impriża li tgawdi minn dritt speċjali jew esklużiv mogħti minn Stat Membru skont l-Artikolu [106(1)] tat-Trattat, jew fdata bit-tħaddim ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali skont l-Artikolu [106(2)] tat-Trattat, li tircievi kumpens ta' servizz pubbliku fi kwalunkwe forma fir-rigward ta' dan is-servizz u li twettaq attivitajiet oħra".

⁽¹⁹²⁾ Ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁹³⁾ Ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

mal-ġestjoni tal-infrastruttura ferrovjarja; (ii) bejn is-servizzi tat-trasport tal-passiġġieri u tal-merkanzija; u (iii) bejn is-servizz pubbliku u attivitajiet kummerċjali. Barra minn hekk, f'termini ta' trasparenza finanzjarja, l-Artikolu 7(d) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽¹⁹⁴⁾ jirrikjedi espressament li:

- a) “is-self bejn entitajiet legali ta' impriži integrati vertikalment, għandu jingħata, jithallas u jiġi ġestit biss bir-rati tas-suq u l-kundizzjonijiet li jirriflettu l-profil individwali ta' riskju tal-entità kkonċernata” ⁽¹⁹⁵⁾;
- b) “[i]d-dejn attribwit lill-manijer tal-infrastruttura għandu jkun separat b'mod ċar mid-dejn attribwit lill-entitajiet legali oħrajn fi hdan impriża integrata vertikalment. Tali dejn għandu jiġi ġestit separatament [...]” ⁽¹⁹⁶⁾; u
- c) “[f]i hdan impriži integrati vertikalment, il-manijer tal-infrastruttura għandu jzomm rekords dettaljati ta' kwalunkwe relazzjoni kummerċjali u finanzjarja mal-entitajiet legali l-oħrajn fi hdan din l-impriża” ⁽¹⁹⁷⁾. Is-setgħa li tiġi vverifikata l-konformità ma' dawk id-dispożizzjonijiet hija primarjament tal-korpi regolatorji nazzjonali ⁽¹⁹⁸⁾.

245. Fir-rigward tal-finanzjament tal-manijer tal-infrastruttura, skont l-Artikolu 8 tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea ⁽¹⁹⁹⁾, il-manijer tal-infrastruttura jenħtieġ li jadotta pjan ta' direzzjoni tan-negozju, inklużi investimenti u programmi finanzjarji. Il-pjan jenħtieġ li jittfassal biex jiżgura l-użu, il-forniment u l-iżvilupp ottimali u effiċjenti tal-infrastruttura filwaqt li jiżgura bilanċ finanzjarju u jipprovdi l-mezzi biex jintlaħqu dawn l-oġettivi ⁽²⁰⁰⁾.

7. PJAN TA' EVALWAZZJONI EX POST

246. Biex tiżgura ulterjorment li distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ ikunu limitati, il-Kummissjoni tista' tirrikjedi li l-iskemi identifikati fil-punt 247 ikunu soġġetti għal evalwazzjoni *ex post*. Dan se jivverifika: (a) l-effettività tal-miżura ta' għajjnuna bbażata fuq l-għanijiet tagħha definiti minn qabel; (b) l-impatt tal-miżura ta' għajjnuna fuq il-kompetizzjoni; u l-kummerċ u jekk (c) hux se jinqalgħu effetti distorsivi bla bżonn matul it-tul tal-iskema ta' għajjnuna li jmorru kontra l-interessi tal-UE.

247. Hija meħtieġa evalwazzjoni *ex post* għal skemi fejn id-distorsjoni potenzjali tal-kompetizzjoni u l-kummerċ hija partikolarment għolja, jiġifieri li tista' tirriskja b'mod sinifikanti li tirrestringi jew tfixxkel il-kompetizzjoni jekk l-implimentazzjoni ma tiġix rieżaminata fi żmien xieraq. Pereżempju, dan huwa l-każ għal skemi b'baġits kbar għall-għajjnuna, li fihom karatteristiċi godda, jew meta jkunu mistennija bidliet sinifikanti fis-suq, fit-teknoloġija jew fir-regolamentazzjoni. Fi kwalunkwe każ, hija meħtieġa

⁽¹⁹⁴⁾ Ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁹⁵⁾ L-Artikolu 7d(4) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea, ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁹⁶⁾ L-Artikolu 7d(7) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea, ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁹⁷⁾ L-Artikolu 7d(9) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea, ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

⁽¹⁹⁸⁾ Skont l-Artikolu 56(12) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea, il-korp regolatorju nazzjonali għandu s-setgħa li jwettaq awditi jew jibda awditi esterni mal-manijers tal-infrastruttura, mal-operaturi tal-faċilitajiet ta' servizz u, fejn rilevanti, mal-impriži ferrovjarji sabiex jivverifika l-konformità mad-dispożizzjonijiet dwar is-separazzjoni tal-kontabbiltà stabbiliti fl-Artikolu 6 tad-Direttiva u mad-dispożizzjonijiet dwar it-trasparenza finanzjarja stabbiliti fl-Artikolu 7d tad-Direttiva. Fil-każ ta' impriži integrati vertikalment, dawk is-setgħat jestendu għall-entitajiet ġuridiċi kollha.

⁽¹⁹⁹⁾ Ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

⁽²⁰⁰⁾ L-Artikolu 8(3) tad-Direttiva Ferrovjarja Unika Ewropea, ara n-nota (8) f'qiegħ il-paġna.

evalwazzjoni *ex post* għal kwalunkwe skema b'baġit għall-ghajnuna mill-Istat jew nefqa kontabbilizzata ta' aktar minn EUR 150 miljun fi kwalunkwe sena partikolari jew EUR 750 miljun fit-tul ta' żmien totali tagħha. It-tul ta' żmien totali tal-iskema jinkludi t-tul ta' żmien ikkombinat tal-iskema u kwalunkwe skema preċedenti li tkopri għan u żona ġeografika simili, li tibda mill-pubblikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida. Minhabba l-ghanijiet tal-evalwazzjoni u sabiex ma jiġix impost piż sproporzjonat fuq l-Istati Membri, l-evalwazzjonijiet *ex post* huma meħtieġa biss għal skemi ta' għajnuna li t-tul totali tagħhom jaqbeż it-tliet snin, li jibdeu mill-pubblikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida.

248. Ir-rekwiżit ta' evalwazzjoni *ex post* jista' jiġi rinunzjat fir-rigward ta' skemi ta' għajnuna li huma s-suċċessuri immedjati ta' skemi li jkopru għan u żona ġeografika simili li kienu soġġetti għal evalwazzjoni, li jkunu ppreżentaw rapport ta' evalwazzjoni finali f'konformità mal-pjan ta' evalwazzjoni approvat mill-Kummissjoni u li ma gġeneraw l-ebda sejba negattiva. Kwalunkwe skema fejn ir-rapport ta' evalwazzjoni finali ma jikkonformax mal-pjan ta' evalwazzjoni approvat trid tiġi sospiża b'effett immedjat.
249. Fir-rigward tal-iskemi ta' għajnuna soġġetti għar-rekwiżit ta' evalwazzjoni msemmi fil-punt 247, l-Istati Membri jeħtiġilhom jinnotifikaw abbozz ta' pian ta' evalwazzjoni, li se jifforma parti integrali mill-valutazzjoni tal-iskema mill-Kummissjoni. Il-pjan irid jiġi nnotifikat:
- a) flimkien mal-iskema ta' għajnuna jekk il-baġit tal-ghajnuna mill-Istat tal-iskema jaqbeż EUR 150 miljun fi kwalunkwe sena partikolari jew EUR 750 miljun fit-tul ta' żmien totali tagħha;
 - b) fi żmien 30 jum ta' xogħol wara bidla sinifikanti li permezz tagħha l-baġit tal-iskema jiżdied għal aktar minn EUR 150 miljun f'xi sena partikolari jew EUR 750 miljun fit-tul ta' żmien kollha tal-iskema;
 - c) għal skemi li ma jaqgħux taħt il-punt (a) jew (b), fi żmien 30 jum ta' xogħol wara r-registrazzjoni fil-kontijiet uffiċjali tan-nefqa taħt l-iskema b'baġit tal-iskema li jaqbeż EUR 150 miljun fi kwalunkwe sena.
250. L-abbozz tal-pjan ta' evalwazzjoni jrid ikun f'konformità mal-prinċipji metodoloġiċi komuni pprovduti mill-Kummissjoni ⁽²⁰¹⁾. L-Istati Membri jridu jippubblikaw il-pjan ta' evalwazzjoni approvat mill-Kummissjoni.
251. L-evalwazzjoni *ex post* trid titwettaq minn espert, indipendenti mill-awtorità li tagħti l-ghajnuna, abbażi tal-pjan ta' evalwazzjoni. Kull evalwazzjoni trid tinkludi mill-anqas rapport ta' evalwazzjoni interim u wieħed finali. L-Istati Membri jridu jippubblikaw iż-żewġ rapporti.
252. Ir-rapport ta' evalwazzjoni finali jrid jiġi ppreżentat lill-Kummissjoni fi żmien xieraq sabiex tkun tista' tivvaluta kwalunkwe estensjoni tal-iskema ta' għajnuna u mhux aktar tard minn disa' xhur qabel l-iskadenza tagħha. Dak il-perjodu jista' jitnaqqas għal skemi li jiskattaw ir-rekwiżit ta' evalwazzjoni fl-aħħar sentejn ta' implimentazzjoni tagħhom. Il-kamp ta' applikazzjoni u l-arrangamenti preċiżi ta' kull evalwazzjoni jiġu stabbiliti fid-deċiżjoni ta' approvazzjoni tal-iskema ta' għajnuna. In-notifika ta' kwalunkwe miżura ta'

⁽²⁰¹⁾ Id-Dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni, Metodoloġija komuni għall-evalwazzjoni tal-ghajnuna mill-Istat, 28 ta' Mejju 2014, (SWD(2014) 179 final), jew kwalunkwe wieħed mis-suċċessuri tiegħu.

għajnuna sussegwenti b'għan simili trid tiddeskrivi b'liema mod tqiesu r-riżultati tal-evalwazzjoni.

8. IR-RAPPURTAR U L-MONITORAĠĠ

253. Skont ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 ⁽²⁰²⁾ u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 ⁽²⁰³⁾, l-Istati Membri huma meħtieġa jissottomettu rapporti annwali lill-Kummissjoni fir-rigward ta' kull miżura ta' għajnuna approvata skont dawn il-Linji Gwida.
254. L-Istati Membri jridu jżommu rekords dettaljati tal-miżuri kollha ta' għajnuna. Dawk ir-rekords irid ikun fihom l-informazzjoni kollha meħtieġa biex jiġi ddeterminat li l-kundizzjonijiet kollha ta' kompatibbiltà stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida huma ssodisfati. L-Istati Membri jridu jżommu dawn ir-rekords għal 10 snin mid-data tal-ġoti tal-għajnuna u jehtigilhom jipprovduhom lill-Kummissjoni meta jintalbu jagħmlu dan.
255. Barra minn hekk, fir-rigward tal-għajnuna li tirrappreżenta rimborzi għat-twettiq ta' ċerti obbligi inerenti fil-kunċett ta' servizz pubbliku msemmi fil-Kapitolu 5, il-Kummissjoni se tapplika wkoll il-Kapitolu 3 tal-Qafas SGEI ⁽²⁰⁴⁾ bl-aġġustamenti meħtieġa (hlief il-punti 62, l-aħħar inċiż, u 65).

9. APPLIKAZZJONI

256. Dawn il-Linji Gwida jissostitwixxu l-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 ⁽²⁰⁵⁾.
257. Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida għall-għajnuna nnotifikata li dwarha hija mitluba tiegħu deċiżjoni wara d-data tal-pubblikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida *f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, anke meta l-għajnuna tkun ġiet innotifikata qabel dik id-data.
258. F'konformità mal-avviż tal-Kummissjoni dwar id-determinazzjoni tar-regoli applikabbli għall-valutazzjoni ta' għajnuna mill-Istat illegali ⁽²⁰⁶⁾, f'każ ta' għajnuna illegali, il-Kummissjoni se tapplika r-regoli fis-seħh meta nġatit l-għajnuna. Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida kif xieraq jekk tingħata għajnuna illegali wara d-data tal-pubblikazzjoni tagħhom.
259. Il-Kummissjoni tipproponi l-miżuri xierqa ta' hawn taht lill-Istati Membri skont l-Artikolu 108(1) tat-Trattat.
- a) L-Istati Membri jemendaw, fejn meħtieġ, l-iskemi ta' għajnuna eżistenti awtorizzati skont il-Linji Gwida dwar il-Ferroviji tal-2008 jew direttament skont l-Artikolu 93 tat-Trattat sabiex iġibuhom f'konformità ma' dawn il-Linji Gwida sa mhux aktar tard mill-[31 ta' Diċembru 2026];

⁽²⁰²⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 tat-13 ta' Lulju 2015 li jistabblixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 248, 24.9.2015, p. 9).

⁽²⁰³⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplementa r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 li jippreskrivi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat (ĠU L 140, 30.4.2004, p. 1).

⁽²⁰⁴⁾ Ara n-nota (70) f'qiegħ il-paġna.

⁽²⁰⁵⁾ Ara n-nota (38) f'qiegħ il-paġna.

⁽²⁰⁶⁾ ĠU C 119, 22.5.2002, p. 22.

- b) L-Istati Membri jaqblu esplicitament u mingħajr kundizzjonijiet mal-miżuri xierqa proposti fil-punt 259(a) fi żmien xahrejn mid-data tal-pubblikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Fin-nuqqas ta' twegiba, il-Kummissjoni tassumi li l-Istat Membru inkwistjoni ma jaqbilx mal-miżuri proposti.

10. REVIŻJONI

260. Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li tirrieżamina jew temenda dawn il-Linji Gwida fi kwalunkwe hin jekk dan ikun meħtieġ għal raġunijiet assoċjati mal-politika tal-kompetizzjoni, biex jitqiesu politiki oħra tal-UE jew impenji internazzjonali jew għal kwalunkwe raġuni ġustifikata oħra.

ANNEX I

Għajnuna li tissodisfa l-htigijiet tal-koordinament tat-trasport – miżuri koperti mir-REKT u miżuri li għandhom jiġu nnotifikati skont dawn il-Linji Gwida

Għan primarju	REKT		Linji Gwida għat-trasport multimodali u fuq l-art	
	Miżura	Intensità permessa	Miżura	Intensità permessa
Għajnuna operatorja biex jitnaqqsu l-ispejjeż esterni tat-trasport	Skemi ta' għajnuna	50 % tal-ispejjeż eliġibbli [60]% tal-ispejjeż eliġibbli għall-għajnuna mogħtija għall-operazzjonijiet tat-trasport ikkombinat	Għajnuna <i>ad hoc</i> Skemi ta' għajnuna b'intensitajiet oġġla minn daww awtorizzati skont ir-REKT Skemi ta' għajnuna li ma jużawx il-Manwal tal-Kummissjoni	75 % tal-ispejjeż eliġibbli
Għajnuna operatorja għat-tnedija ta' konnessjonijiet kummerċjali godda	Skemi ta' għajnuna Ammont ta' għajnuna individwali mogħtija taħt skema għal kull proġett ta' anqas minn EUR 15-il miljun	80 % tal-ispejjeż eliġibbli għall-ewwel sena ta' operazzjoni, 70 % għat-tieni sena, 60 % għat-tielet sena, 50 % għar-raba' sena, u 40 % għall-ħames sena	Għajnuna <i>ad hoc</i> Ammont ta' għajnuna individwali mogħtija taħt skema għal kull proġett ta' EUR 15-il miljun jew aktar	80 % tal-ispejjeż eliġibbli għall-ewwel sena ta' operazzjoni, 70 % għat-tieni sena, 60 % għat-tielet sena, 50 % għar-raba' sena, u 40 % għall-ħames sena
Għajnuna għall-investiment għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni ta' faċilitajiet tat-trasport ferrovjarju jew fuq passaġġi tal-ilma interni unimodali jew multimodali	Skemi ta' għajnuna Ammont ta' għajnuna individwali mogħtija taħt skema għal kull proġett ta' anqas minn EUR 20 miljun Għajnuna <i>ad hoc</i> għal terminali multimodali sostenibbli tal-merkanzija ta' anqas minn EUR 10 miljun	50 % tal-ispejjeż eliġibbli jekk l-għajnuna tkun ta' anqas minn EUR 3 miljun għal kull proġett 50 % tal-ispejjeż eliġibbli iżda taħt il-limitu tad-differenza bejn l-ispejjeż eliġibbli u l-profit operatorju tal-investiment tul il-ħajja tiegħu u l-valur terminali tiegħu jekk l-għajnuna tkun ta' EUR 3	Għajnuna <i>ad hoc</i> Għajnuna <i>ad hoc</i> għal terminali multimodali sostenibbli tal-merkanzija ta' EUR 10 miljun jew aktar Ammont ta' għajnuna individwali mogħtija taħt skema għal kull proġett ta' EUR 20 miljun jew aktar Skemi ta' għajnuna b'intensitajiet oġġla minn daww awtorizzati skont ir-REKT	L-ispariġġ tal-likwidità limitat għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli L-ebda limitu jekk għajnuna <i>ad hoc</i> tkun mogħtija permezz ta' proċess kompetittiv ta' offerti

		miljun jew aktar għal kull proġett		
Għajjnuna għall-investment għall-kostruzzjoni, il-modernizzazzjoni u r-rinnovazzjoni ta' sidings privati	Skemi ta' għajjnuna Ammont ta' għajjnuna individwali mogħtija taħt skema għal kull proġett ta' anqas minn EUR 2 miljun	50 % tal-ispejjeż eliġibbli jekk l-għajjnuna tkun ta' anqas minn EUR 500,000 għal kull proġett 50 % tal-ispejjeż eliġibbli iżda fil-limitu tad-differenza bejn l-ispejjeż eliġibbli u l-profitt operatorju tal-investment tul il-ħajja tiegħu u l-valur terminali tiegħu jekk l-għajjnuna tkun ta' EUR 500,000 jew aktar għal kull proġett	Għajjnuna <i>ad hoc</i> Ammont ta' għajjnuna individwali mogħtija taħt skema għal kull proġett ta' EUR 2 miljun jew aktar Skemi ta' għajjnuna b'intensitajiet oġhla minn daww awtorizzati skont ir-REKT	<i>L-ispariġġ tal-likwidità limitat għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli</i>
Għajjnuna għall-investment għall-akkwist ta' vetturi għat-trasport ferrovjarju jew fuq passagġi tal-ilma interni	Skemi ta' għajjnuna	Ammont nominali tas-self sottostanti tal-ispejjeż eliġibbli jew anqas. Kopertura tal-garanzija ta' 80 % jew anqas tas-self sottostanti.	Għajjnuna <i>ad hoc</i> Skemi ta' għajjnuna b'intensitajiet oġhla minn daww awtorizzati skont ir-REKT	Ammont nominali tas-self sottostanti tal-ispejjeż eliġibbli jew anqas. Kopertura tal-garanzija ta' 90 % jew anqas tas-self sottostanti.
Għajjnuna għall-investment għall-akkwist ta' ILUs u krejnijiet abbord il-bastimenti	Skemi ta' għajjnuna	30 % tal-ispejjeż eliġibbli (għal ILUs) 20 % tal-ispejjeż eliġibbli (għal krejnijiet abbord il-bastimenti)	mhux applikabbli	
Għajjnuna għall-investment għall-interoperabbiltà	Skemi ta' għajjnuna	50 % tal-ispejjeż eliġibbli 80 % tal-ispejjeż eliġibbli (għall-ERTMS u d-DAC)	Għajjnuna <i>ad hoc</i> Skemi ta' għajjnuna b'intensitajiet oġhla minn daww awtorizzati skont ir-REKT jew għal investimenti mhux inkluzi fil-lista koperta mir-REKT	50 % tal-ispejjeż eliġibbli 80 % tal-ispejjeż eliġibbli (għall-ERTMS u d-DAC)

				<i>L-ispariġġ tal-likwidità limitat għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli</i>
Għajjnuna għall-investiment għall-adattament tekniku u l-modernizzazzjoni ta' vetturi u tagħmir għal trasport multimodali sostenibbli	Skemi ta' għajjnuna	20 % tal-ispejjeż eliġibbli	Għajjnuna <i>ad hoc</i> Skemi ta' għajjnuna b'intensitajiet oġġla minn daww awtorizzati skont ir-REKT jew għal investimenti mhux inklużi fil-lista koperta mir-REKT	20 % tal-ispejjeż eliġibbli <i>L-ispariġġ tal-likwidità limitat għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli</i>

ANNEX II

Informazzjoni msemija fil-punt 82(b)

L-informazzjoni dwar għotjiet individwali msemija fil-punt 82(b) ta' dawn il-Linji Gwida trid tinkludi dan li ġej:

- a) L-identità tal-benefiċjarju tal-ġajnuna individwali ⁽²⁰⁷⁾:
 - l-isem
 - l-identifikatur tal-benefiċjarju tal-ġajnuna
- b) It-tip ta' benefiċjarju tal-ġajnuna fiż-żmien tal-applikazzjoni:
 - SME
 - kumpanija kbira
- c) Ir-reġjun li fih jinsab il-benefiċjarju tal-ġajnuna (fil-livell II tan-NUTS jew anqas)
- d) Is-settur jew l-attività prinċipali tal-benefiċjarju tal-ġajnuna għall-ġajnuna partikolari, identifikata mill-grupp NACE (kodiċi numeriku bi tliet ċifri) ⁽²⁰⁸⁾
- e) Element ta' ġajnuna espress bis-ših fil-munita nazzjonali
- f) Fejn differenti mill-element tal-ġajnuna, l-ammont nominali tal-ġajnuna espress bis-ših fil-munita nazzjonali ⁽²⁰⁹⁾
- g) L-istrument tal-ġajnuna ⁽²¹⁰⁾:
 - għotja, sussidju tar-rata tal-imghax, maħfra tad-dejn
 - self, self bil-quddiem ripagabbli, għotja rimborzabbli
 - garanzija
 - vantaġġ tat-taxxa jew eżenzjoni mit-taxxa
 - finanzjament ta' riskju

⁽²⁰⁷⁾ Bl-eċċezzjoni tas-sigrieti kummerċjali u informazzjoni kunfidenzjali ohra f'każijiet ġustifikati kif dovut u soġġett għall-qbil tal-Kummissjoni (Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-1.12.2003 dwar is-segretezza professjonali fid-deċiżjonijiet tal-ġajnuna mill-Istat, C(2003) 4582 (ĠU C 297, 9.12.2003, p. 6)).

⁽²⁰⁸⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1893/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2006 li jistabbilixxi l-klassifikazzjoni tal-istatistika ta' attivitajiet ekonomiċi tan-NACE Reviżjoni 2 u li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3037/90 kif ukoll ċerti Regolamenti tal-KE dwar setturi speċifiċi tal-istatistika (ĠU L 393, 30.12.2006, p. 1).

⁽²⁰⁹⁾ Ekwivalenti ta' għotja gross, jew fejn applikabbli, l-ammont tal-investiment. Għall-ġajnuna operatorja, jista' jingħata l-ammont annwali ta' ġajnuna għal kull benefiċjarju tal-ġajnuna. Għall-iskemi fiskali, dan l-ammont jista' jiġi pprovdut mill-meded stabbiliti fil-punt 84. L-ammont li għandu jiġi ppubblikat huwa l-benefiċċju massimu tat-taxxa permess u mhux l-ammont imnaqqas kull sena (eż. fil-kuntest ta' kreditu ta' taxxa, il-kreditu ta' taxxa massimu permess irid jiġi ppubblikat aktar milli l-ammont attwali, li jista' jiddependi fuq id-dħul taxxabli u jvarja kull sena).

⁽²¹⁰⁾ Jekk l-ġajnuna tingħata permezz ta' diversi strumenti ta' ġajnuna, irid jiġi speċifikat l-ammont tal-ġajnuna għal kull strument.

- oħrajn (jekk jogħġbok speċifika)
- h) Id-data tal-ġhoti u d-data tal-pubblikazzjoni
- i) Għan tal-ġajnuna
- j) L-identità tal-awtorità jew l-awtoritajiet tal-ġhoti
- k) Fejn applikabbli, l-isem tal-entità fdata u l-ismijiet tal-intermedjarji finanzjarji magħżula
- l) Referenza tal-miżura ta' ġajnuna ⁽²¹¹⁾

⁽²¹¹⁾ Kif previst mill-Kummissjoni skont il-proċedura ta' notifika msemmija fil-Kapitolu 3.